

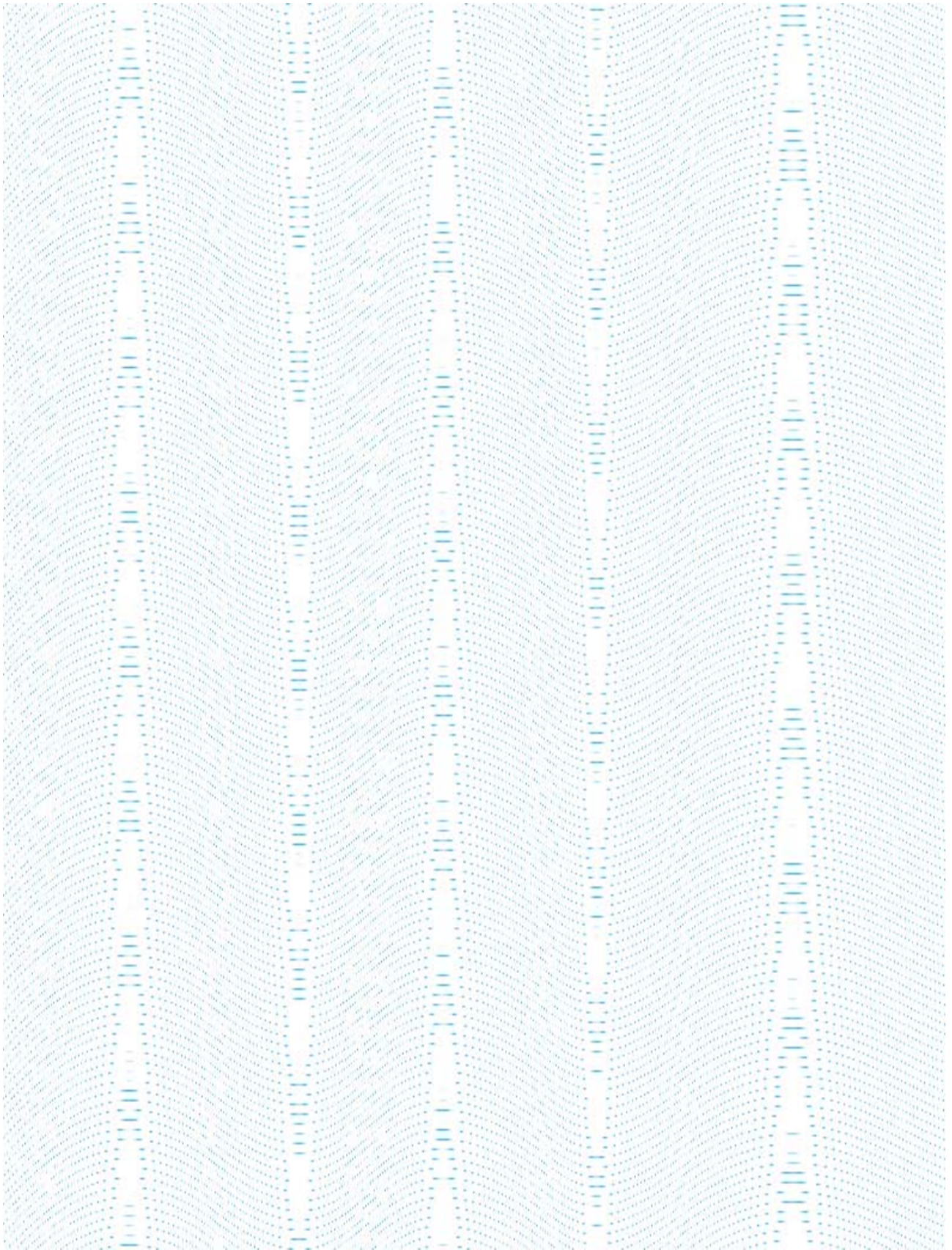
Тәуелсіздікке – 20 жыл

ҚЕМЕСҒАТ

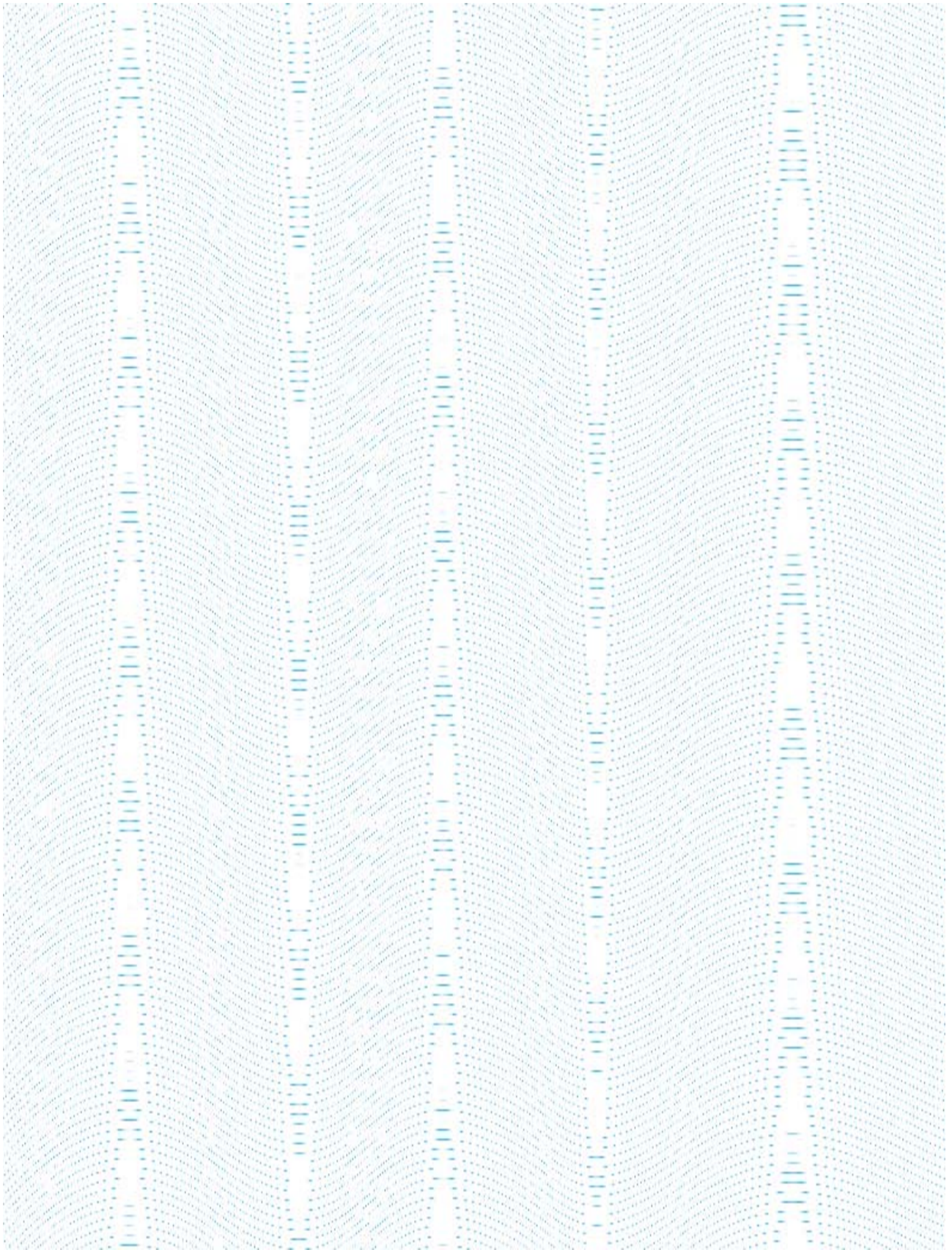
**Н.Ә. Назарбаев әлем назарында
Н.А. Назарбаев: феномен лидерства**

Алматы
«Қазақ энциклопедиясы»
2010

МАЗМҰНЫ

I ТАРАУ. Антиядролық бастамалар.....	
ГЛАВА I. Антиядерные инициативы.....	7
	7
II ТАРАУ. 2005 жылғы Ұлықтау және құттықтаулар.....	
ГЛАВА II. Инаугурация 2005 года и поздравления.....	15
	15
III ТАРАУ. Ықыласты Америка.....	
ГЛАВА III. Признательная Америка.....	133
	133
IV ТАРАУ. Құрметтеуші Еуропа.....	
ГЛАВА IV. Отзывы и пожелания объединенной Европы.....	165
	165
V ТАРАУ. Ақ тілекті Азия.....	
ГЛАВА V. Связующая нить ценностей Азии.....	205
	205
VI ТАРАУ. Ресейдің тілеуқор ниеті.....	
ГЛАВА VI. Добрые слова России.....	235
	235
VII ТАРАУ. Көшбасшы тағылымы – достар мақтанышы.....	
ГЛАВА VII. Пример лидера – гордость друзей.....	281
	281
VIII ТАРАУ. Қазақстан көшбасшысы қазақстандықтардың көзімен....	
ГЛАВА VIII. Лидер страны глазами казахстанцев.....	301
	301

**I ТАРАУ
АНТИЯДРОЛЫҚ БАСТАМАЛАР**

**ГЛАВА I
АНТИЯДЕРНЫЕ ИНИЦИАТИВЫ**

ПАН ГИ МУН

БҰҰ Бас хатшысы

Қазақстан Президентінің көреген саясаты болмағанда, бұл өңірдегі халық әлі күнге дейін сынақтардан зардап шегіп отыруы мүмкін еді.

Сіздің Орталық Азияда ядролық қарудан ада аймақ құру бастамаңызбен солтүстік жарты шарда ондай аумақ тұңғыш рет құрылғанын да зор ризашылықпен айта аламын.

(Астанада ресми кездесу кезіндегі сөйлеген сөзінен, 07.04.2010 ж.)

Генеральный секретарь ООН

Вы явились инициаторами создания зоны, свободной от ядерного оружия, в Центральной Азии, и вы смогли сделать так, чтобы это стало реальностью, чтобы этот документ заработал.

(Из выступления в ходе официальной встречи в Астане, 07.04.2010 г.)

МАРК ПЕРЕН ДЕ БРИШАМБО

ЕҚЫҰ-ның Бас хатшысы

Қазақстан Президенті Орталық Азияда тұрақтылық орнатуда аса маңызды рөлге ие және жаһандық қауіпсіздікті нығайту ісіне айрықша үлес қосты. Оның салықалы саясатының нәтижесінде Қазақстан әлем қауымдастығының құрметті мүшесі атанды. Бүгінде Қазақстан өзгелерге үлгі. Өйткені Қазақстан басшысы ядролық қарудан бас тарта отырып, ғаламдық түйінді мәселені шешуге болатынын іс жүзінде дәлелдеді және осы бағытта ядролық қаруы бар елдерге өнеге көрсете білді.

(Вашигтон саммитінде Н.Ә. Назарбаевқа білдірген пікірінен, 17.04.2010 ж.)

Генеральный секретарь ОБСЕ

Президент Казахстана сыграл исключительную роль в обеспечении стабильности в Центральной Азии и внес важный вклад в усиление системы глобальной безопасности. Благодаря его мудрой политике Казахстан стал новым уважаемым членом мирового сообщества. Сегодня достижения Казахстана – это пример для подражания.

(На брифинге для журналистов в ходе Глобального саммита по ядерной безопасности, Вашингтон, 2010 г.)

ОБСЕ

ЛЕОНАРД СПЕКТОР

Ядролық қаруларды таратпау проблемаларын зерттеу жөніндегі орталық директорының орынбасары

Заместитель директора Центра по изучению проблемы нераспространения ядерного оружия

Біз Қазақстанды барша үшін үлгі ретінде мысалға алып сөйлейміз. Сіздердің Президенттеріңіз – ядролық қару-жарақсыз әлем құру үшін қызмет етіп жүрген адам. Ол қуатты ядролық әлеуеттен бас тартып және байытылған уранды ел ішінен әкетуге рұқсат беріп қана қоймай, сонымен бірге әлемнің басқа көшбасшыларын ядролық қаруларды қысқартуға шақыруда.

(Вашингтон саммитінде Н.Ә. Назарбаевқа білдірген пікірінен, 17.04.2010 ж.)

Мы всегда говорим о Казахстане как о примере для всех. Ваш Президент - это человек, который выступает за мир без ядерного оружия. Он не только отказался от мощнейшего ядерного арсенала и разрешил, чтобы обогащенный уран был вывезен за пределы страны, но и постоянно призывает других лидеров стремиться к сокращению ядерных инициатив.

(На брифинге для журналистов в ходе Глобального саммита по ядерной безопасности, Вашингтон, 2010 г.)

ЭДВАРД ЧАУ

Стратегиялық және халықаралық зерттеулер орталығының энергетика және ұлттық қауіпсіздік жөніндегі сарапшысы

Эксперт по энергетике и национальной безопасности Центра стратегических и международных исследований

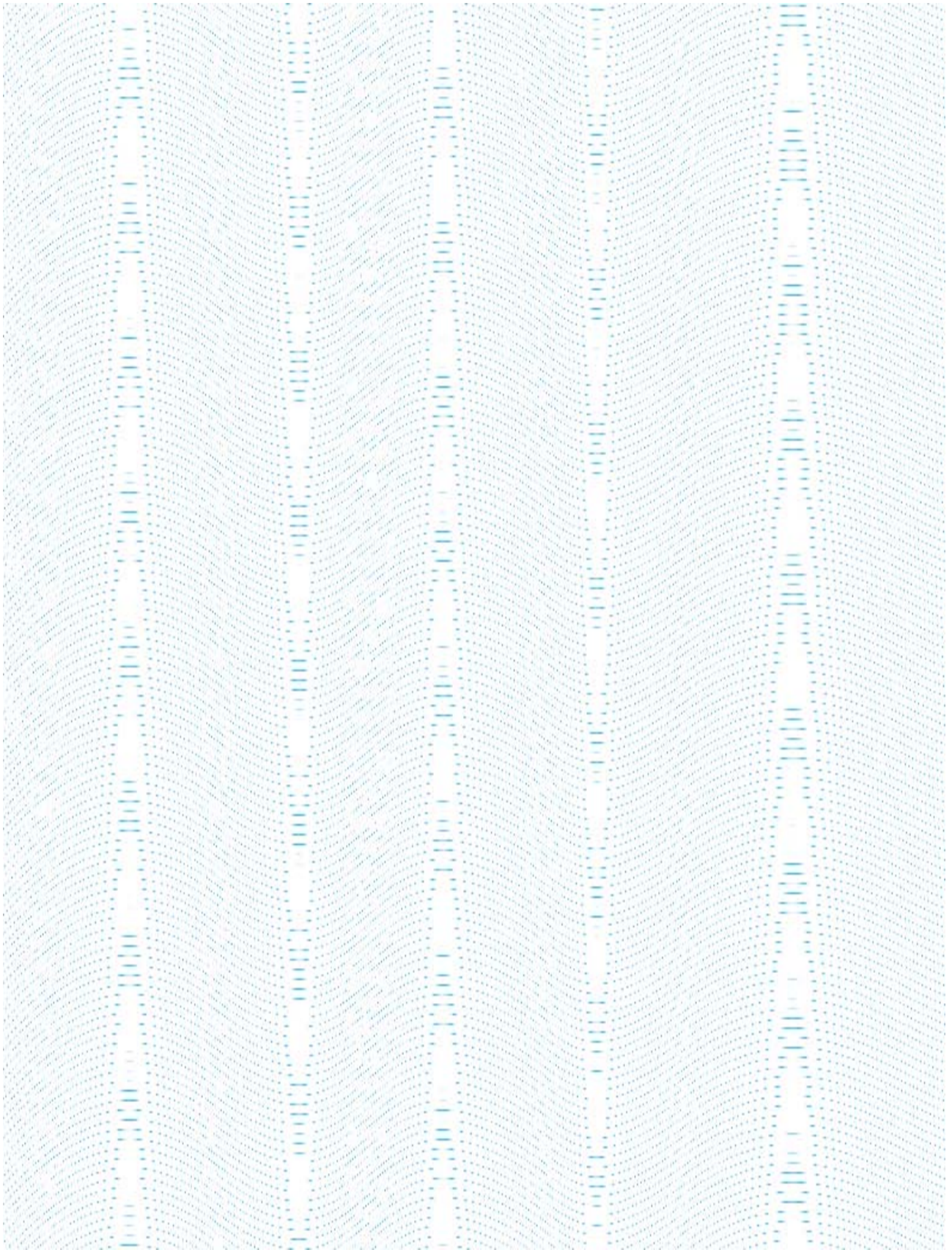

Қазақстанға бүгінгі күні бүкіл әлем бойынша үлкен үміт артылып отыр. Обама мен Назарбаев таратпау саласында бір көзқарасты білдіруде және олар бейбіт атомның дамуы үшін, сонымен қатар Орталық Азияның тұрақтылығын қамтамасыз етуде сөздің кең мағынасында алғанда үлкен істер тындыра алады.

(Вашингтон саммитінде Н.Ә. Назарбаевқа білдірген пікірінен, 17.04.2010 ж.)

На Казахстан сегодня во всем мире возлагают большие надежды. Обама и Назарбаев разделяют одни и те же взгляды в области нераспространения, и вместе они смогут сделать еще больше для развития мирного атома и обеспечения стабильности в Центральной Азии в более широком контексте.

(На брифинге для журналистов в ходе Глобального саммита по ядерной безопасности, Вашингтон, 2010 г.)

II ТАРАУ
2005 ЖЫЛҒЫ ҰЛЫҚТАУ РӘСІМІ
ЖӘНЕ
ҚҰТТЫҚТАУЛАР

ГЛАВА II
ЦЕРЕМОНИЯ ИНАУГУРАЦИИ 2005 ГОДА
И
ПОЗДРАВЛЕНИЯ

ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ

Жазушы

Бұл күндері бүкіл әлемдік БАҚ-тар нәтижесінде Назарбаев өз елінің басшысы болып қайта сайланған демократиялық оқиғаның талассыз да бұрын-соңды болмаған тиімділігін лайықты атап көрсетуде.

Бұған қосымша ретінде өзін осы жағдайда төл перзенті Нұрсұлтан Назарбаевтың тұрпатында лайықты түрде және аса айқындылық тұрғысында астастырған осы заманғы қазақ халқының ұлылығы мен тарихи сенімділігін атап өту қажет.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 5.12.2005 ж.)

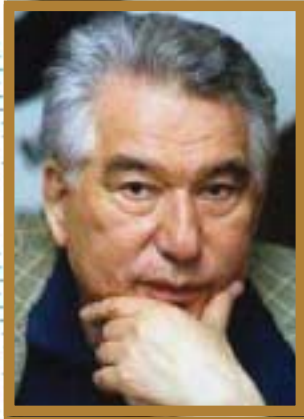
Писатель

Все мировые СМИ в эти дни отдают должное бесспорному и беспрецедентному эффекту того демократического события, в результате которого Назарбаев вновь избран Главой своей страны.

И в дополнении к этому необходимо отметить величие и историческую самодостаточность современного казахского народа достойно и убедительнейшим образом самоидентифицировавшим себя в данном случае в лице своего сына – Нурсултана Назарбаева.

(Из поздравительной телеграммы в адрес Главы государства Н.А. Назарбаева, Москва, 5.12.2005 г.)

ВЛАДИМИР ПУТИН

Ресей Федерациясының Президенті (2000 – 2008 жж.)

— Осы сайлаудағы Сіздің жеңісіңіз – бұл Қазақстан халқының игілігі жолындағы Сіздің қажымас қызметіңіз бен орнықты сыртқы саясатыңыздың нәтижесі.

(Н.Ә. Назарбаевты сайлаудағы айқын жеңісімен телефон арқылы құттықтауынан, 5.12.2005 ж.)

Президент Российской Федерации (2000 – 2008 гг.)

Ваша победа на нынешних выборах – это результат Вашей неустанной деятельности во благо народа Казахстана и выверенной внешней политики.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 5.12.2005 г.)

ХУ ЦЗИНЬТАО

Қытай Халық Республикасының Төрағасы

— Мен Сізбен бірге тату көршілік пен өзара тиімді ынтымақтастықты одан әрі нығайтуға, Қытай-Қазақстан стратегиялық әріптестігін жан-жақты тереңдетіп, дамытуға бағытталған қажымас күш-жігер жұмсауды жалғастыруға әзірмін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 10.12.2005 ж.)

Председатель КНР

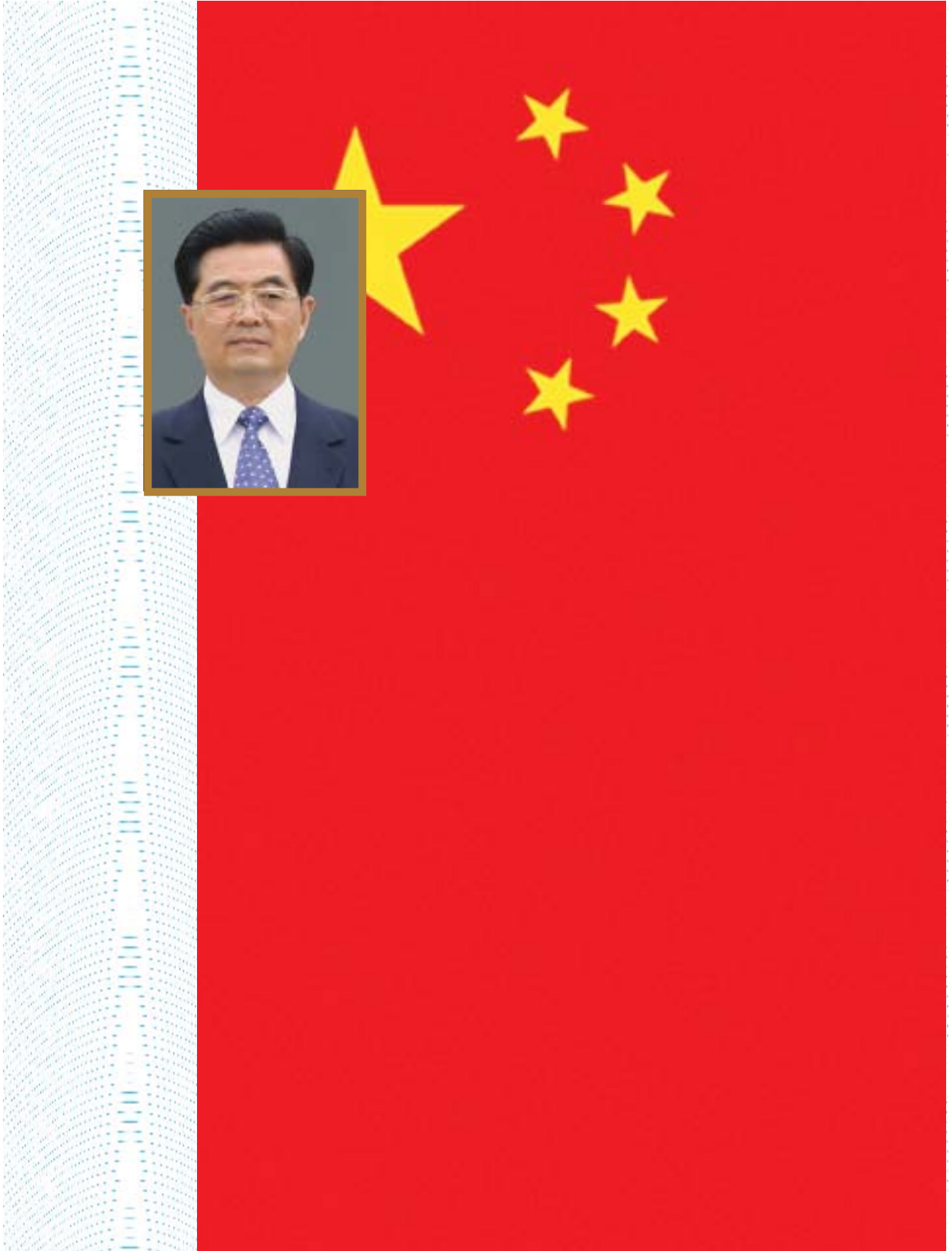
Прошу принять мои сердечные поздравления и наилучшие пожелания в связи с Вашим переизбранием на пост Президента Республики Казахстан.

— Со времени установления дипломатических отношений сотрудничество между нашими странами получило стабильное развитие. Поддерживаются взаимные визиты на высшем уровне и углубляется взаимное политическое доверие. Сотрудничество в торгово-экономической сфере, а также в областях энергетики, транспорта, культуры и образования дает ощутимые результаты. Налажено тесное взаимодействие международных и региональных организаций.

— Период Вашего нового срока полномочий я готов вместе с Вами прилагать неустанные усилия на дальнейшее укрепление добрососедства и взаимовыгодного сотрудничества, всестороннее укрепление и развитие казахстанско-китайского стратегического партнерства.

Ваше Превосходительство, желаю Вам новых больших результатов, народу Казахстана – процветания и счастья.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Пекин, 6.12.2005 г.)

ЖАК ШИРАК

Франция Президенті (1995 – 2007 жж.)

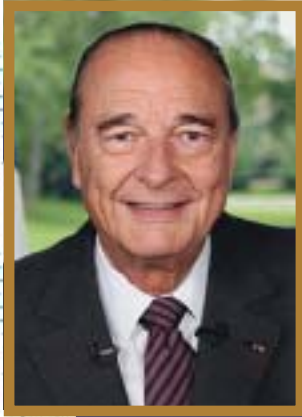
— Сіз Өз президенттігіңіздің жаңа мерзімін елді одан әрі жаңарту мақсатымен саяси, экономикалық және әлеуметтік реформаларды жалғастыруға арнауды жоспарлап отырғаныңыз белгілі. Осыған байланысты мен Францияның бұл маңызды ойды аяғына дейін жеткізу үшін Қазақстанмен қатар болуға деген тілегін және біздің елдеріміздің арасындағы әріптестікті дамыту үшін қолайлы жағдайлар жасап, экономикалық ынтымақтастықты дамытуға деген әзірлігімізді тағы да бір рет қуаттағым келеді.

(Қазақстан Республикасы Президентін Ұлықтау рәсімімен құттықтап жолдаған жеделхатынан 14.01.2006 ж.)

Президент Франции (1995 – 2007 гг.)

Как известно, Вы планируете новый срок Вашего президентства посвятить продолжению политических, экономических и социальных реформ с целью дальнейшей модернизации страны. В связи с этим я хотел бы подтвердить еще раз желание Франции быть рядом с Казахстаном, чтобы довести до конца этот важный замысел, и нашу готовность развивать экономическое сотрудничество, создавая благоприятные условия для развития партнерства между нашими странами.

(Из поздравительной телеграммы по случаю инаугурации Президента Республики Казахстан, 14.01.2006 г.)

АНГЕЛА МЕРКЕЛ

Германия Федерациялық Республикасының Канцлері

— Сізді Қазақстан Республикасының Президенті лауазымына қайта сайлануыңызбен шын жүректен құттықтаймын. Жауапты міндеттерді одан әрі атқаруыңызда Сізге зор табыстар мен сәттілік тілеймін. Экономикалық, қоғамдық және саяси реформаларды жүргізуде Қазақстан бұдан былай да Германия тарапынан болатын қолдауға сенім арта алады.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 10.12.2005 ж.)

Канцлер Федеративной Республики Германия

— Сердечно поздравляю Вас с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан.

В дальнейшем выполнении Ваших ответственных задач желаю Вам больших успехов и удач.

В проведении экономических, общественных и политических реформ Казахстана может и далее рассчитывать на поддержку со стороны Германии.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 10.12.2005 г.)

ГЕРХАРД ШРЕДЕР

Германияның Федералдық канцлері (1998 – 2005 жж.)

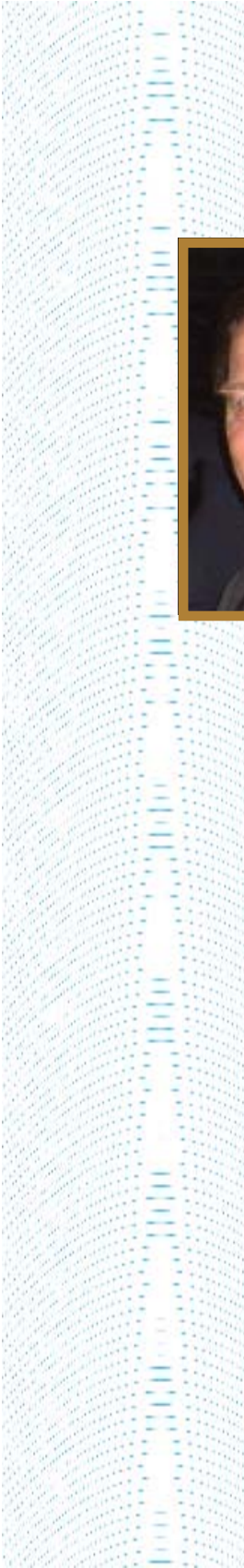
— Сіздің жаңа президенттік мерзіміңізге байланысты менің шын жүректен шыққан құттықтауымды қабыл алыңыз. Сіздің саяси қызметіңіздің арқасында Қазақстан тұрақтылық пен өрлеуге қол жеткізді. Біздің сенімге негізделген әріптестік ынтымақтастығымыз одан әрі жалғаса береді деп үміттенемін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 14.01.2006 ж.)

Федеральный Канцлер Германии (1998 – 2005 гг.)

— Примите мои сердечные поздравления по случаю вашего нового президентского срока. Благодаря Вашей политической деятельности Казахстан достиг стабильности и подъема. Надеюсь, что мы и далее будем продолжать наше доверительное и партнерское сотрудничество.

(Из поздравительной телеграммы по случаю инаугурации Президента Республики Казахстан, 14.1.2006 г.)

САМУЭЛЬ ШМИД

Швейцария Конфедерациясының Президенті

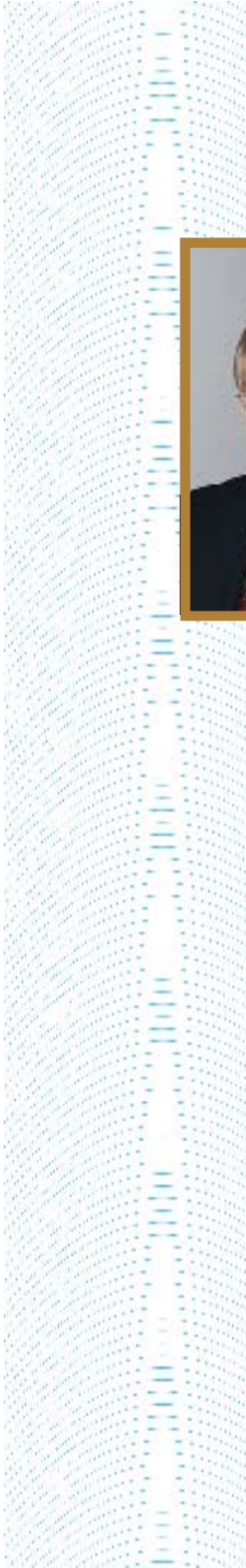
— Швейцария Федералдық Кеңесінің атынан Сізді, Жоғары Мәртебелім, Қазақстан Республикасы Президентінің қызметіне қайта сайлануыңызбен шын ниеттен әрі зор ықыласпен құттықтаймын және осынау жоғары лауазымда барша табыстарды тілеймін. Жағдайды пайдалана отырып, Сізге сондай-ақ жақсы денсаулық, Сіздің еліңізге береке мен өркенділік тілегім келеді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Президент Швейцарской Конфедерации

— От имени Швейцарского Федерального Совета искренне и с большим удовольствием поздравляю Вас, Ваше Превосходительство, с переизбранием на должность Президента Республики Казахстан и желаю всяческих успехов на этом высоком посту. Пользуясь случаем, также хочу пожелать Вам доброго здоровья, благополучия и процветания Вашей стране. Надеюсь, что хорошие отношения между нашими странами будут развиваться и в дальнейшем.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

КАРЛО АДЗЕЛИО ЧАМПИ

Италия Президенті (1999 – 2006 жж.)

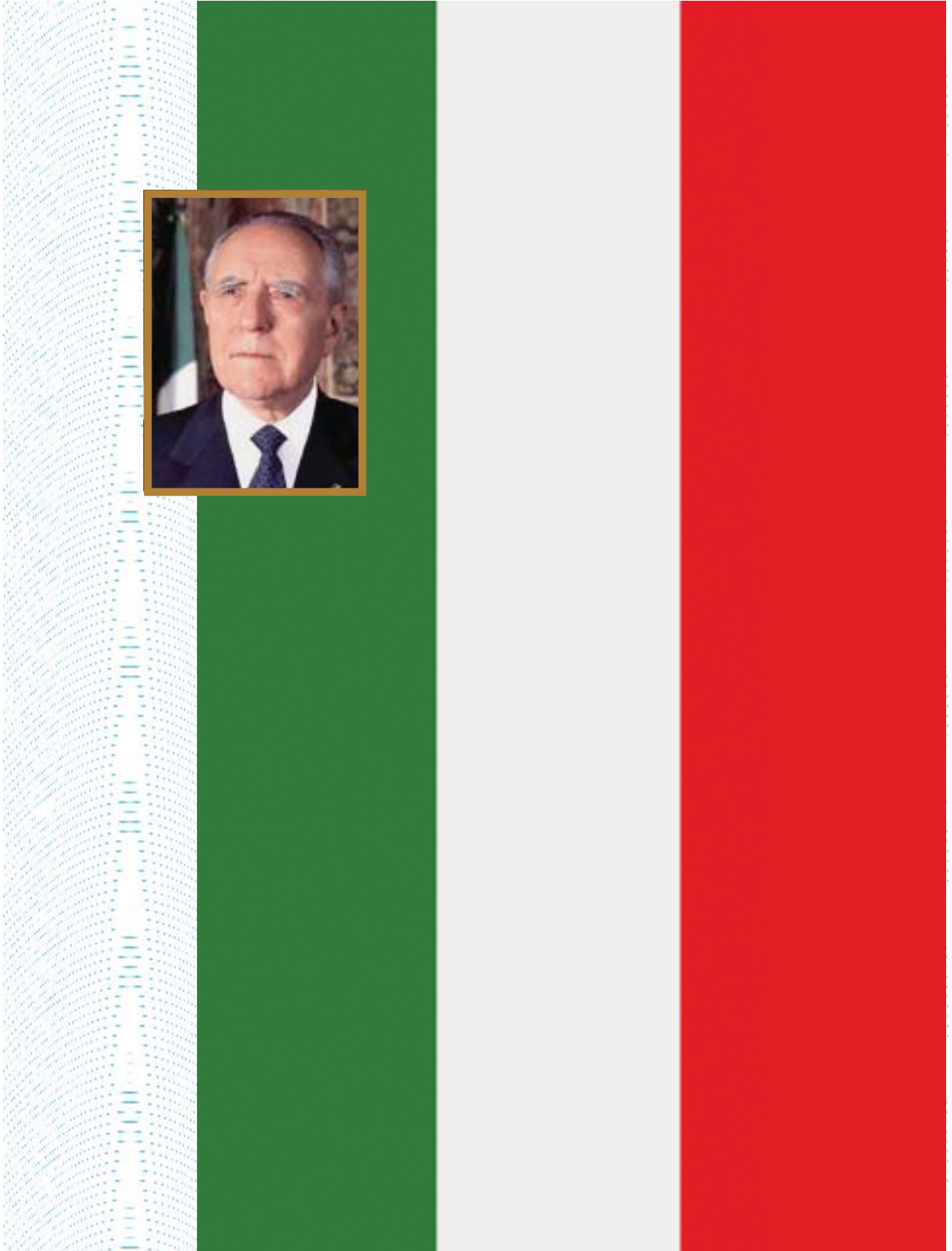
Өткен жылдары Сіздің еліңіз қуатты экономикалық өсуді бастан кешті, оған Италия өз үлесін жан-жақты ынтымақтастық арқылы қосқанына қуанышты. Сіздің жаңа мандатыңыздың кезінде Италия мен Қазақстан арасындағы достық пен ынтымақтастық қатынастарын одан әрі тереңдете түсуге мүмкіндіктер табылады деп үміт артамын.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 12.12.2005 ж.)

Президент Италии (1999 – 2006 гг.)

В прошедшие годы Ваша страна испытала мощный экономический рост, в который Италия была рада внести свой вклад посредством интенсивного сотрудничества, развитого в энергетическом секторе. Надеюсь, что отношения дружбы и сотрудничества между Италией и Казахстаном найдут в течение Вашего нового мандата дальнейшие возможности для их углубления.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 12.12.2005 г.)

ВАЙРА ВИКЕ-ФРЕЙБЕРГА

Латвия Республикасының Президенті (1999 – 2007 жж.)

Мен Сіздің Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануыңызға байланысты шын жүректен шыққан құттықтауымды білдіргім келеді. Соңғы 15 жыл біздің ұлттарымыз үшін маңызды жетістіктер мен орасан күш-қуат кезеңі болды. Латвия жаңа азаматтық қоғам құруға ұмтылған қазақстандықтардың адамдардың құқы мен бостандығына деген құрметіне, заңдылықтың жоғары құндылығына негізделген ынтымақтастық ісіне құрмет білдіреді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 12.12.2005 ж.)

Президент Латвийской Республики (1999 – 2007 гг.)

Я хотела бы передать Вам мои искренние поздравления по случаю Вашего переизбрания в качестве Президента Республики Казахстан.

Последние пятнадцать лет стали периодом радикальной трансформации и огромных усилий, а также значительных достижений для наших наций. Латвия разделяет усилия казахского народа в построении современного гражданского общества, основанного на ключевых ценностях верховенства закона, уважения прав человека и идеалов свободы.

Латвия высоко ценит ваш персональный вклад в консолидацию национальной государственности, прогрессивного сотрудничества. Мы верим, что продолжение глубоких демократических реформ придаст дополнительный импульс полноценной интеграции Казахстана в международные политические и экономические структуры.

Я рада, что в течение последних пятнадцати лет наши страны построили стабильные и плодотворные отношения, основанные на общем историческом опыте и взаимных интересах. С нетерпением ожидаю продолжения этой тенденции. В связи с этим, я хотела бы повторить Вам свое приглашение посетить Латвию в удобное для Вас время.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Рига, 12.12.2005 г.)

КАРОЛОС ПАПУЛЬЯС

Грекия Республикасының Президенті

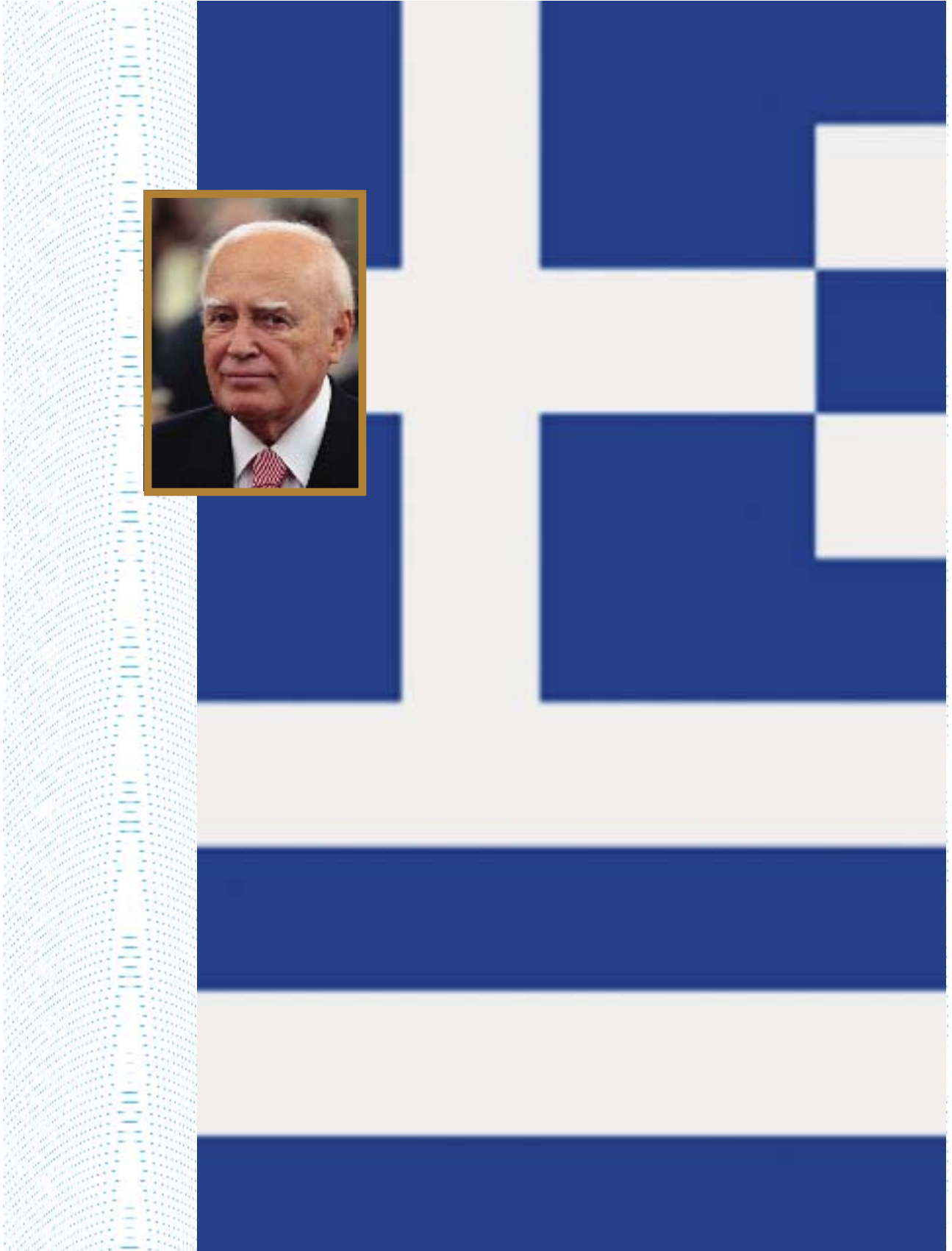
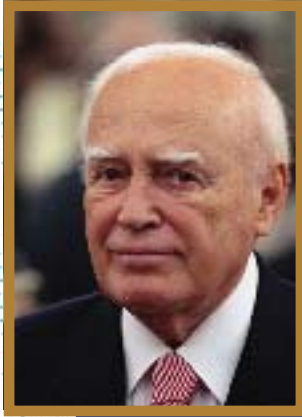
Сізді Қазақстан Республикасының Президенті лауазымына қайта сайлануыңызбен құттықтаймын. Грекия халқының атынан және тікелей өз атымнан Қазақстанның қауіпсіздігін қамтамасыз ету және халқын өркендету жөніндегі Сіздің жоғары миссияңызға табыстар тілегім келеді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 15.12.2005 ж.)

Президент Республики Греция

Поздравляю Вас с переизбранием на пост Президента Казахстана. От имени народа Греции и от себя лично хочу пожелать Вам успехов в Вашей высокой миссии обеспечения безопасности и процветания граждан Казахстана.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 15.12.2005 г.)

ВАЦЛАВ КЛАУС

Чех Республикасының Президенті

Өз атымнан және Чех Республикасының азаматтары атынан Сізді Қазақстан Республикасының Президенті лауазымына қайта сайлануыңызбен құттықтауға рұқсат етіңіз. Біздің елдеріміздің арасындағы қатынастар бұдан былай да өзара түсіністік рухында дамитынына сенімдімін. Сізге мықты денсаулық және Өзіңіздің жұмысыңызда зор табыстар тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтауынан, Прага, 9.12.2005 ж.)

Президент Чехии

Позвольте, от имени граждан Чешской Республики и от себя лично поздравить Вас с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан.

Я уверен, что отношения между нашими странами будут и в дальнейшем развиваться в духе взаимного понимания.

Желаю Вам крепкого здоровья и много успехов в Вашей работе.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Прага, 9.12.2005 г.)

БРАНКО ЦРВЕНКОВСКИЙ

Македония Республикасының Президенті (2004 – 2009 жж.)

— Президент сайлауындағы Сіздің жеңісіңізге байланысты Македония халқының атынан шын жүректен шыққан құттықтау мен осынау жоғары лауазымды табысты атқару тілегін білдіру мен үшін зор құрмет. Өзара мүдделі барлық салаларда біздің елдеріміздің арасындағы достық қатынастар одан әрі дамиды деген сенім білдіруіме рұқсат етіңіз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтауынан, 5.1.2006 ж.)

Президент Республики Македония (2004 – 2009 гг.)

— По случаю Вашей победы на президентских выборах для меня большая честь от имени народа Македонии выразить сердечные поздравления и пожелания успешного выполнения столь высокого долга. Позвольте выразить надежду на дальнейшее развитие дружеских отношений между нашими странами во всех сферах взаимных интересов.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 5.1.2006 г.)

ГЕОРГИЙ ПЫРВАНОВ

Болгария Президенті

Сізді Қазақстан Республикасының Президенті етіп қайта сайлауына байланысты менің ең шынайы құттықтауымды қабыл алыңыз. Қазақстан Республикасы реформаларды жүзеге асыруын, сондай-ақ сындарлы ішкі және сыртқы саясат жүргізуін жалғастыратынына сенімдімін. Біздің елдеріміз бен халықтарымыз арасындағы жемісті ынтымақтастықтың серпінді дамуына Сіздің жеке өзіңіздің үлесіңізді ықыласпен атап көрсеткім келеді.

(Н.Ә. Назарбаевты сайлаудағы жеңісімен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Президент Болгарии

Примите мои самые искренние поздравления по случаю переизбрания Вас Президентом Республики Казахстан.

Убежден, что Казахстан продолжит осуществление необходимых реформ и проведение конструктивной внутренней и внешней политики.

Хотел бы подчеркнуть Ваш личный вклад в динамичное развитие плодотворного сотрудничества между нашими странами и народами.

Уверен, что казахстанско-болгарские отношения будут и впредь развиваться в атмосфере дружбы и взаимовыгодного партнерства.

Пользуясь приятным поводом, уважаемый господин Президент, желаю Вам крепкого здоровья и дальнейших успехов в Вашей высокоответственной деятельности во благо страны и казахстанского народа.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

МОШЕ КАЦАВ

Израильдің Президенті (2000 – 2007 жж.)

— Қазақстан Республикасы Президентінің жоғары лауазымына қайта сайлануыңызға байланысты Израиль халқының атынан және жеке өз атымнан Жоғары Мәртебелі Сізге ықыласты құттықтауымды білдіргім келеді. Біздің елдеріміздің арасындағы достық қатынастар мен ынтымақтастық нығая беретін болады деп сенемін.

— *(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлауымен құттықтап жолдаған хатынан, 5.12.2005 ж.)*

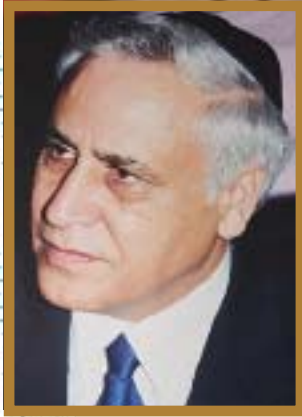
Президент Израиля (2000 – 2007 гг.)

— По случаю Вашего переизбрания на высокий пост Президента Республики Казахстан от имени народа Израиля и себя лично хотел бы выразить Вашему Превосходительству наилучшие поздравления.

Уверен, что дружественные отношения и сотрудничество между нашими странами будут продолжать укрепляться в период Вашего срока полномочий.

— Господин Президент примите, пожалуйста, уверения в моем высочайшем уважении.

— *(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Иерусалим, 5.12.2005 г.)*

ХОСНИ МУБӘРАК

Египет Президенті

Қазақстан Республикасының Президенті лауазымына қайта сайлануыңызға байланысты менің шынайы құттықтауымды қабыл алыңыз. Қазақстан халқының игілігі жолындағы мемлекеттік қызметіңізде Сізге табыстар тілеймін, сондай-ақ екіжақты қатынастардың одан әрі дамуына сенім білдіремін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Президент Египта

Я шлю Вашему Превосходительству мои искренние поздравления и сердечные пожелания в связи с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан.

Желаю Вам успехов в работе, а народу Казахстана – благополучия, счастья, процветания. Надеюсь на дальнейшее укрепление двусторонних отношений между нашими странами.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, декабрь 2005 г.)

АБДУЛЛАҢ ГҮЛ

Түрік Республикасының Президенті

Түркия Қазақстанның экономикалық реформаларын жіті қадағалап отырады. Сіздің күш-жігеріңіздің арқасында Қазақстан тәуелсіздік жылдарында Орталық Азияның жарық жұлдызына – беделді, сенімді әрі қуатты мемлекетке айналды.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Президент Республики Турция

Мы с большим интересом и одобрением наблюдаем за тем, как за годы независимости под Вашим умелым руководством Казахстан изо дня в день интенсивно развивается и растет его авторитет на международной арене. Особенно меня радует развитие и упрочение взаимоотношений между Турцией и Казахстаном, основанных на общности истории, языка и культуры. Уверен, что и в дальнейшем наше сотрудничество будет укрепляться на основе взаимоуважения и общих интересов.

(Поздравительная телеграмма по случаю государственного праздника – Дня Независимости, декабрь 2005 г.)

НО МУ ХЕН

Корея Республикасының Президенті (2003 – 2007 жж.)

Корея Республикасының Үкіметі мен халқы атынан Жоғары Мәртебелімді Қазақстан Республикасы Президентінің лауазымына ресми кірісуімен шын жүректен құттықтаймын. Сіздің басшылығыңызбен ел елеулі экономикалық және демократиялық дамуға қол жеткізетініне сенімдімін. Сондай-ақ өңірдің жетекші мемлекеті ретінде Қазақстан Орталық Азияда тұрақтылық пен интеграцияның кіндігіне айналып, халықаралық мәселелерді шешуде белсенді рөл атқаратынына үміт артамын.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Президент Республики Корея (2003 – 2007 гг.)

От имени Правительства и народа Республики Корея поздравляю Ваше Превосходительство с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан.

Я верю, что под руководством Вашего Превосходительства Казахстан достигнет еще большего успеха.

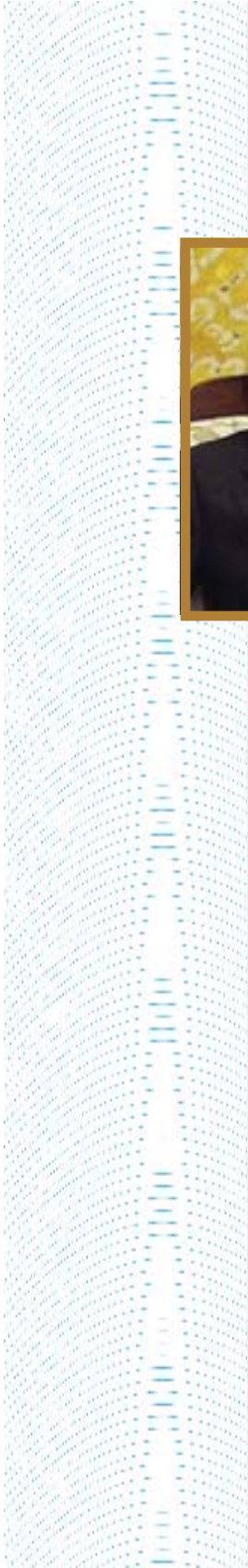
Я никогда не забуду радушного гостеприимства Вашего Превосходительства и казахстанского народа во время моего визита в сентябре прошлого года.

Я надеюсь, что в период руководства страной Вашим Превосходительством реальное сотрудничество во всех сферах между нашими странами будет динамично развиваться.

Желаю Вашему Превосходительству здоровья и успехов, а Казахстану - процветания.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

СЕЛЛАПАН РАМАНАТАН

Сингапур Республикасының Президенті

Сингапур халқының атынан Сізді Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануыңызбен шын жүректен құттықтаймын. Қазақ халқы Сіздің көшбасшылығыңызға толық мандат берді. Мен Сіздің Қазақстанды прогресс жолына бастауды жалғастырып, жақын жылдарда биік асуларды табыспен алатыныңызға сенемін.

Біздің жас елдерімізді достық қарым-қатынас қана емес, көптеген ортақ дүниелер байланыстырады. Мен біздің халықтарымыздың жақсы тұрмысы жолында Қазақстан мен Сингапурдың арасындағы ынтымақтастықты әрі қарай нығайту мақсатымен Сізбен жұмыс істеуді жалғастыратынымызға үміттімін.

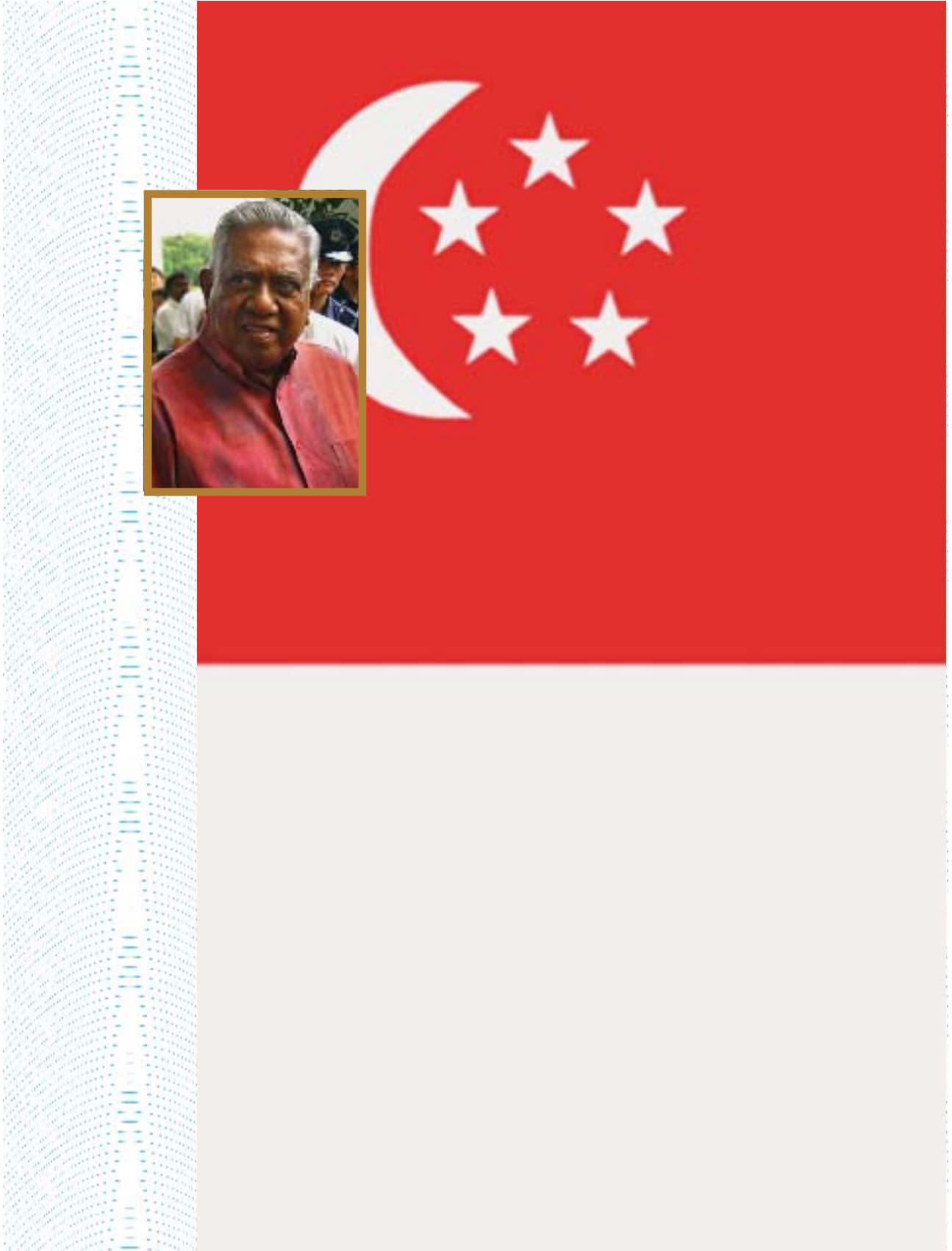
(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 14.12.2005 ж.)

Президент Республики Сингапур

От имени народа Сингапура с удовольствием поздравляю Вас с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан. Казахский народ дал полный мандат на Ваше лидерство. Я не сомневаюсь, что Вы продолжите вести Казахстан к прогрессу и с успехом достигнете еще больших высот в предстоящие годы.

Наши государства связывают не только дружеские отношения. Наши молодые страны, объединяет много общего. Я надеюсь на продолжение работы с Вами с целью дальнейшего укрепления сотрудничества между Казахстаном и Сингапуром на общее благо двух наших народов.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 14.12.2005 г.)

ЧАН ДЫК ЛЫОНГ

Вьетнам Президенті (1997 – 2006 жж.)

Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануыңызға байланысты Сізді өзімнің және вьетнам халқының атынан шын жүректен құттықтаймын. Вьетнам мен Қазақстан арасындағы дәстүрлі достық қарым-қатынас және көп салалы ынтымақтастық күн өткен сайын дамып, нығая түсетініне сенімдімін.

Қазақстанға Сіздің басшылығыңыз арқасында халықаралық аренада саяси жоғары дәрежеге, елді дамыту ісінде орасан зор жетістіктерге жетуге тілектеспін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 14.12.2005 ж.)

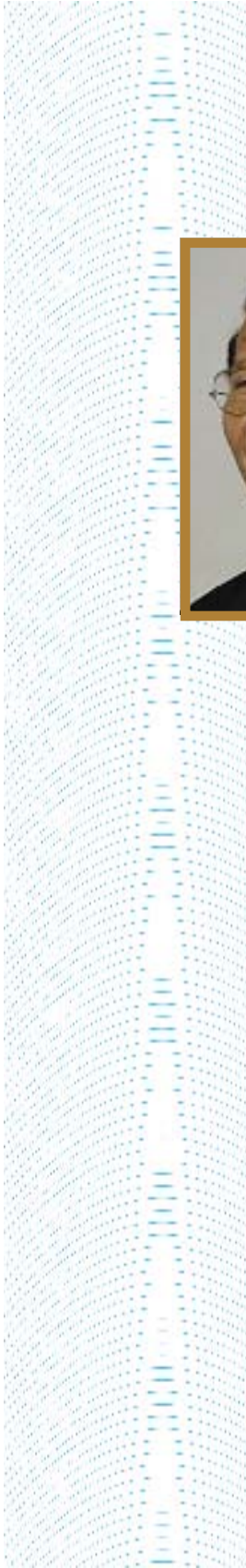
Президент Вьетнама (1997 – 2006 гг.)

От имени вьетнамского народа и от себя лично сердечно поздравляю Вас по случаю Вашего переизбрания на пост Президента Республики Казахстан. Глубоко уверен, что традиционно – дружественные отношения и многостороннее сотрудничество между Вьетнамом и Казахстаном с каждым днем будут укрепляться и развиваться.

Желаю Казахстану под Вашим руководством достичь огромных достижений в деле развития страны, повышения политического положения Казахстана на международной арене

Желаю Вам, господин Президент, крепкого здоровья, счастья и новых успехов в Вашей высокоответственной деятельности.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 14.12.2005 г.)

ТАБО МБЕКИ

Онтүстік Африка Республикасының Президенті (1999 – 2008 жж.)

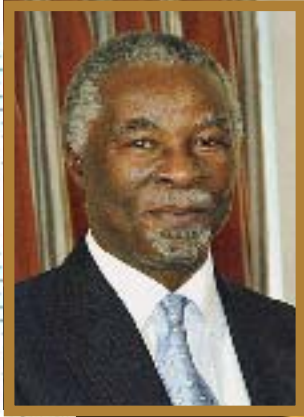
2005 жылғы 4 желтоқсанда болған Президент сайлауындағы Сіздің тамаша жеңісіңізге байланысты, Жоғары Мәртебелім, Сізге, Қазақстан Үкіметі мен халқына шын жүректен шыққан құттықтауым мен одан әрі табысқа жетуге деген тілегімді білдіруге рұқсат етіңіз. Сіздің қайта сайлануыңызбен біздің елдеріміз арасындағы екіжақты қатынас өзара ықпалдасудың барлық салаларында дамитынына сенімдімін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 9.1.2006 ж.)

Президент Южно-Африканской Республики (1999 – 2008 гг.)

По случаю Вашей блестящей победы на президентских выборах, состоявшихся 4 декабря 2005 года, позвольте выразить Вам, Ваше Превосходительство, Правительству и народу Казахстана сердечные поздравления и пожелания дальнейших успехов. Уверен, что с Вашим переизбранием двусторонние отношения между нашими странами будут развиваться во всех сферах взаимодействия.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 9.1.2006 г.)

ПЕРВЕЗ МУШАРРАФ

Пәкістан Президенті (2001 – 2008 жж.)

— Сіздің тамаша жеңісіңіз Қазақстан халқының Сіздің елді серпінді басқаруыңызға деген зор сенімін дәлелдейді. Сонымен бірге бұл елді барлық салаларда өркендеуге жеткізген Сіздің көреген саясатыңызға деген жоғары құрмет те. Осыған орай мен Сізбен бірлесіп біздің халықтарымызды одан әрі жақындастыру жөніндегі жұмысты жалғастыруға қуаныштымын.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 22.12.2005 ж.)

Президент Пакистана (2001 – 2008 гг.)

— Ваша великолепная победа свидетельствуют об огромном доверии казахстанского народа к Вашему динамичному руководству страной. Вместе с тем, это и высокое признание Вашей дальновидной политики, приведшей страну к процветанию в самых различных областях. И я рад продолжить совместно с Вами работу по дальнейшему сближению наших народов.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 22.12.2005 г.)

СТЕПАН МЕСИЧ

Хорватия Республикасының Президенті (2000 – 2010 жж.)

Сіздің Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануыңызға байланысты Хорватия халқының атынан құттықтап, жоғары да жауапты басшылықты табысты атқаруыңызға деген, жеке басыңызға бақыт және Сіздің еліңіз бен Қазақстан халқына прогреске жетуге тілектестігімізді білдіруге рұқсат етіңіз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 4.1.2006 ж.)

Президент Республики Хорватия (2000 – 2010 гг.)

По случаю Вашего переизбрания Президентом Республики Казахстан позвольте выразить поздравления от имени народа Хорватии и пожелания успешного исполнения высокого и ответственного руководства, личного счастья и прогресса Вашей стране и народу Казахстана.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 4.1.2006 г.)

ЛУИС ИНАСИУ ЛУЛА ДА СИЛВА

Бразилия Президенті

Жоғары Мәртебелімді қайта сайлануымен құттықтаймын және Қазақстан қоғамы соңғы жылдары Сіздің басшылығыңызбен қол жеткізген әлеуметтік-экономикалық табыстарды жалғастыра беруін тілеймін. Сондай-ақ Қазақстан мен Бразилияның арасындағы қатынастар біздің елдеріміз арасындағы ынтымақтастық әлеуетін толық іске асыру үшін нық дами беретініне сенім білдіремін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 26.12.2005 ж.)

Президент Бразилии

Поздравляю Ваше Превосходительство с переизбранием и желаю, чтобы казахстанское общество продолжало социально-экономические успехи, достигнутые в последние годы под Вашим руководством. Выражаю также уверенность, что отношения между Казахстаном и Бразилией будут надежно развиваться для полной реализации потенциала сотрудничества между нашими странами.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

А.П.ДЖ. АБДУЛ КАЛАМ

Үндістан Президенті (2002 – 2007 жж.)

Үндістан халқының, жеке өзімнің атымнан Жоғары Мәртебелімді қайта сайлануымен шын жүректен құттықтаймын. Осы кезеңде біздің халықтарымыздың арасында өзара ықпалдастық пен ынтымақтастық одан әрі жалғасын табатынына сенімдімін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 22.12.2005 ж.)

Президент Индия (2002 – 2007 гг.)

От народа Индии от себя лично сердечно поздравляю Ваше Превосходительство с переизбранием. Уверен, что в этот период получит дальнейшее продолжение взаимодействие и сотрудничество между нашими народами.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 22.12.2005 г.)

МАХМУД АХМАДИНАЖАД

Иран Ислам Республикасының Президенті

Жоғары Мәртебелімді халықтың басым көпшілігінің қолдауы және электораттың белсене қатысуы жағдайында Сіз ие болған осынау тамаша жеңіспен құттықтаймын. Жаратқан Иеден Жоғары Мәртебеліме зор табыстар, ал Қазақстанның тамаша халқына бақыт пен береке тілеймін.

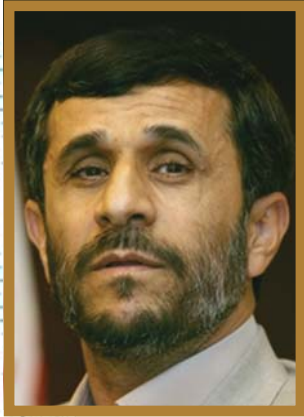
(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан 23.12.2005 ж.)

Президент Исламской Республики Иран

Поздравляю Ваше Превосходительство с этой прекрасной победой, которую Вы одержали при поддержке абсолютного большинства населения и активном участии электората. Желаю от Всевышнего Вашему Превосходительству больших успехов, а прекрасному народу Казахстана счастья и благополучия.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 23.12.2005 г.)

لا إله إلا الله

لا إله إلا الله

ЛАСЛО ШОЙОМ

Венгр Республикасының Президенті

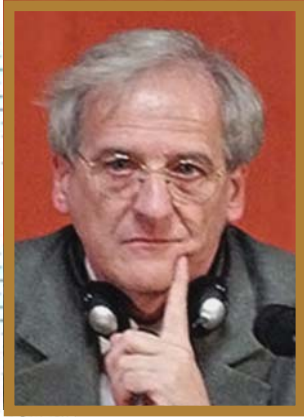
Сіздің республика азаматтарының Сізге білдірген сенімі, меніңше, экономикалық, саяси және әлеуметтік реформаларды одан әрі жүргізуге, ұлтаралық және конфессияаралық сенімді нығайтуға, сондай-ақ халықтың әл-ауқатын одан әрі арттыруға бағытталған Сіздің күш-жігеріңізді Өзіңіздің жалғастыруыңызға мүмкіндік береді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау хатынан 23.12.2005 ж.)

Президент Венгерской Республики

Оказанное Вам доверие граждан Вашей Республики, по моему убеждению, позволит Вам продолжить Ваши усилия, направленные на проведение дальнейших экономических, политических и социальных реформ, укрепление межнационального и межконфессионального согласия, а также дальнейшее повышение благосостояния народа.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 23.12.2005 г.)

ТАРЬЯ ХАЛОНЕН

Финляндия Республикасының Президенті

Қазақстан Республикасының Президенті етіп қайта сайлауына байланысты шын ниеттен құттықтағым келеді және осынау жоғары да жауапты лауазымда одан әрі табысқа жетуіңізді тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау хатынан, 6.01.2006 ж.)

Президент Финляндской Республики

По случаю переизбрания Вас Президентом Республики Казахстан хотела бы искренне поздравить Вас и пожелать Вам дальнейших успехов на столь высоком и ответственном посту.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 5.01.2006 г.)

ВАЛДАС АДАМКУС

Литва Президенті (2004 – 2009 жж.)

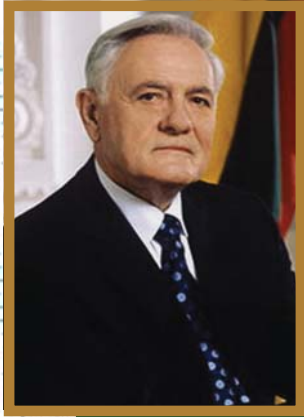
Сіздің жеке күш-жігеріңіз, ұмтылысыңыз бен қолдауыңыз барша қазақстандықтардың біртұтас мақсат – өркенді де қауіпсіз мемлекет құру, халықаралық қоғамдастықпен үнқатысуды нығайту және батыл реформалар арқылы өңірлік бастамаларды одан әрі жүзеге асыру игілігі жолында барша қазақстандықтарды біріктіруге жағдай жасайтынына сенімдімін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 14.01.2006 ж.)

Президент Литвы (2004 – 2009 гг.)

Я убежден, что Ваши личные усилия, стремление и приверженность будут способствовать объединению всех казахстанцев во благо единой цели – построение процветающего и безопасного государства, укрепление диалога с международным сообществом и дальнейшее осуществление региональных инициатив через последовательные реформы.

(Из поздравительной телеграммы по случаю инаугурации Президента Республики Казахстан, 14.01.2006 г.)

ВЛАДИМИР ВОРОНИН

Молдова Республикасының Президенті (2001 – 2009 жж.)

Сіздің Қазақстан Республикасы Президентінің лауазымына қайта сайлануыңызға байланысты ең ықыласты да шын жүректен шыққан құттықтауымды қабыл алыңыз. Дәстүрлі достық және ынтымақтастық қатынастары алдағы кезде де біздің елдеріміз бен халықтарымыздың игілігі жолында дами береді деген сенімді тағы да білдіруге рұқсат етіңіз. Сізге, құрметті Нұрсұлтан Әбішұлы, мықты денсаулық және одан әрі жалғасатын қызметіңізге шын ниеттен сәттілік тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 14.01.2006 ж.)

Президент Республики Молдова (2001 – 2009 гг.)

Примите мои самые теплые и сердечные поздравления в связи с Вашим переизбранием на пост Президента Республики Казахстан. Позвольте мне еще раз выразить уверенность, что традиционные отношения дружбы и сотрудничества будут и в дальнейшем развиваться на благо наших стран и народов. Искренне желаю Вам, уважаемый Нурсултан Абишевич, доброго здоровья и благополучия в вашей дальнейшей деятельности.

(Из поздравительной телеграммы по случаю инаугурации Президента Республики Казахстан, 14.1.2006 г.)

ЗЕЙН ӘЛ-АБИДИН БЕН ӘЛИ

Тунис Республикасының Президенті

Жоғары Мәртебелім, Тунис халқының, Үкіметінің және тікелей өз атыманан Сізді Қазақстан Республикасы Президентінің лауазымына салтанатты кірісуіңізбен құттықтап, Сізге денсаулық және табыстар, ал Қазақстан халқына өркендеу тілеуге рұқсат етіңіз. Біздің елдеріміздің игілігі жолында өзара тиімді екіжақты ынтымақтастықтың одан әрі дамитынына үміт артамын.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 16.01.2006 ж.)

Президент Республики Тунис

Ваше Превосходительство, позвольте от имени народа, Правительства Туниса и от себя лично поздравить Вас с торжественным вступлением в должность Президента Республики Казахстан и пожелать Вам здоровья и успехов, а казахстанскому народу – процветания. Надеюсь на дальнейшее развитие взаимовыгодного двустороннего сотрудничества во благо наших стран.

(Из поздравительной телеграммы по случаю инаугурации Президента Республики Казахстан, 16.01.2006 г.)

ИСЛАМ КАРИМОВ

Өзбекстан Президенті

Мен бүгінгі тағы бір кездесуді пайдалана отырып, Нұрсұлтан Әбішұлы, Сізді және бүкіл қазақстандықтарды құттықтағым келеді... Мен Сіздің қол жеткізген жетістіктеріңізді халықтан бөліп қарамаймын. Сіздің жетістігіңіз – халықтың жетістігі. Халық Сізге сенді және өздерінің алдағы өмірлерін Президентпен байланыстырды. Біз әрқашан бірге болдық. Ешқашан біздер ажырағамыз жоқ. Шын ниетіммен құттықтаймын! Бұл табыс емес, бұл – жеңіс! Өзбек халқында «Жолдасың қазақ болса, жолдан адаспайсың» деген мақал бар. Шынында да біздер қандас бауырмыз. Тағы да айтамын, Алладан тілеймін, біздің бұл қарым-қатынасымыз мәңгілікке сақтала берсін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтауынан, 5.12.2005 ж.)

Президент Узбекистана

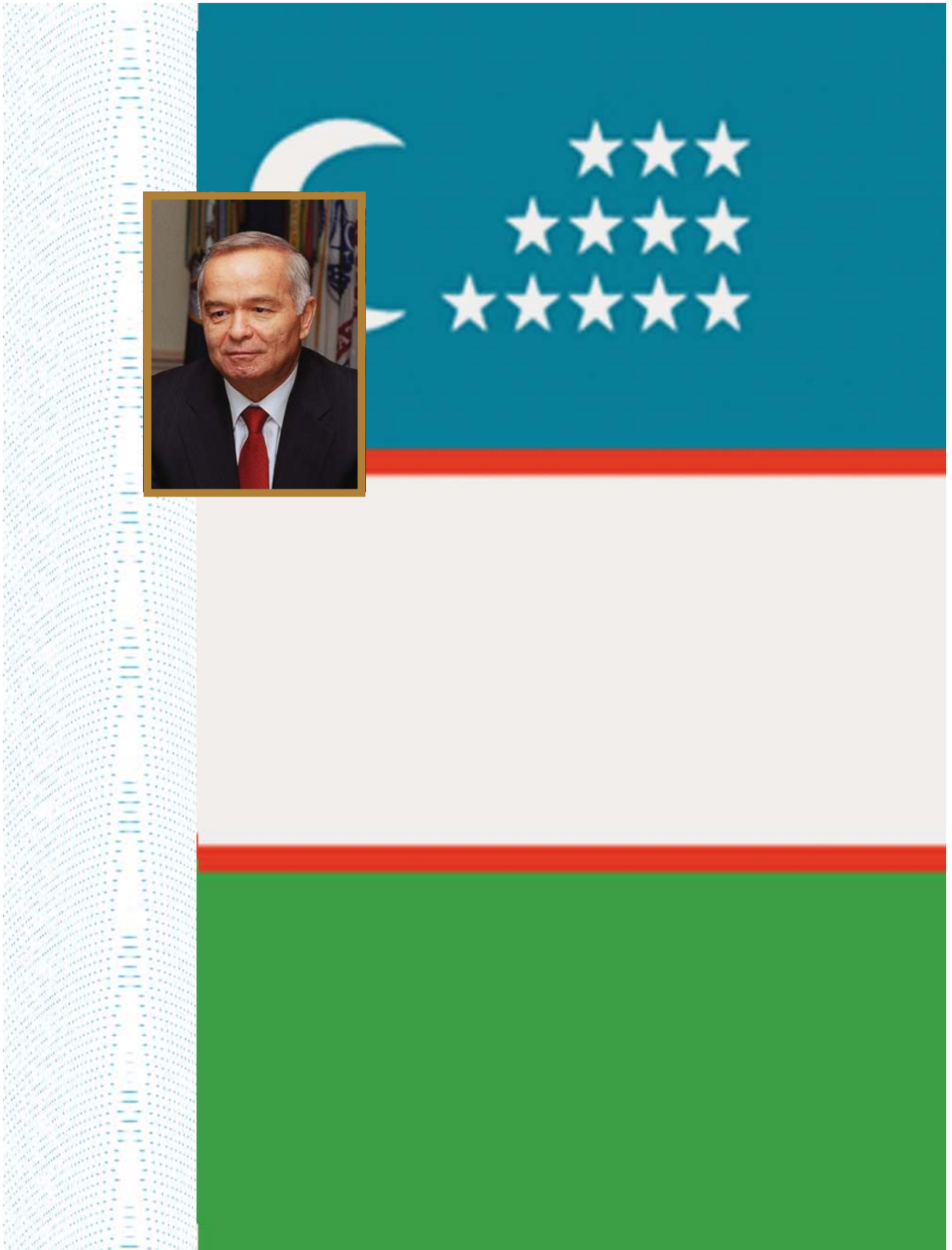
Примите мои искренние поздравления по случаю Вашей заслуженной победы – переизбрания Президентом Республики Казахстан.

Однозначное признание и высочайшее доверие Вы заслужили своим неустанным и упорным трудом по реализации огромного потенциала страны, обеспечения благополучия и достойной жизни народа, последовательному и поступательному демократическому обновлению Казахстана.

Убежден, что традиционные, проверенные временем и историей отношения дружбы, взаимопонимания и сотрудничества между нашими странами будут и далее укрепляться в интересах и во благо наших народов.

Пользуясь приятной возможностью, хочу пожелать Вам, глубокоуважаемый Нурсултан Абишевич, здоровья, счастья, реализации самых заветных планов, а братскому народу Казахстана – мира и процветания.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 5.12.2005 г.)

РОБЕРТ КОЧАРЯН

Армения Республикасының Президенті (1998 – 2008 жж.)

— Менің терең сенімім бойынша, Сіздің қызметіңіз алдағы кезде де Қазақстан Республикасының өркендеуіне жағдай жасап, Өзіңіз бастаған әлеуметтік-экономикалық реформалар ойдағыдай жалғасуының сенімді кепілі болады. Осы жағдайды пайдаланып, Сізге, құрметті Нұрсұлтан Әбішұлы, мықты денсаулық және қызметіңізде табыстар, ал Қазақстан халқына бейбітшілік, бақыт және өркендеу тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 14.01.2005 ж.)

Президент Республики Армения (1998 – 2008 гг.)

— Желаю Вам новых успехов в Вашей деятельности, которая, уверен, будет способствовать дальнейшему процветанию Республики Казахстан. Убежден, что отношения между Арменией и Казахстаном, будут и впредь поступательно развиваться по всем направлениям сотрудничества.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 28.12.2005 г.)

По моему глубокому убеждению, Ваша деятельность будет и впредь способствовать процветанию Республики Казахстан, а также послужит надежной гарантией успешного продолжения начатых Вами социально-экономических реформ. Пользуясь случаем, хочу пожелать Вам, уважаемый Нурсултан Абишевич, доброго здоровья и успехов в вашей деятельности, а народу Казахстана – мира, счастья и процветания.

(Из поздравительной телеграммы по случаю инаугурации Президента Республики Казахстан, 14.01.2006 г.)

ИЛЬХАМ АЛИЕВ

Әзірбайжан Президенті

Сайлаудағы Сіздің жеңісіңіз мемлекеттілік пен құқық тәртібін нығайтуға, қоғам өмірінің барлық салаларында демократиялық өзгерістерді жүзеге асыруға бағытталған Сіз жүргізіп отырған бағытқа деген бүкілхалықтық қолдаудың даусыз дәлелі болып табылады. Достас Қазақстанның тәуелсіздік алғаннан кейін Сіздің басшылығыңызбен түбегейлі саяси және әлеуметтік-экономикалық реформаларды іске асыруда, әлемдік қоғамдастыққа жедел интеграциялануда елеулі табыстарға қол жеткізгеніне шын ниеттен қуанамын.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 5.12.2005 ж.)

Президент Азербайджана

От имени народа Азербайджана и от себя лично сердечно поздравляю Вас с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан.

Ваша победа на выборах является неоспоримым подтверждением всенародной поддержки проводимого Вами курса, направленного на укрепление государственности и правопорядка, осуществление демократических преобразований во всех сферах жизни общества.

Желаю Вам, уважаемый Нурсултан Абишевич, крепкого здоровья, счастья и успехов в Вашей государственной деятельности.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Баку, 5.12.2005 г.)

МИНТИМИР ШАЙМИЕВ

Татарстан Республикасының Президенті

Татарстан Республикасының көп ұлтты халқының атынан және жеке өз атымнан Сізді Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауындағы жеңісіңізбен шын жүректен құттықтаймын.

Қазақстан халқының еркін жағдайда өз ерік-жігерін білдіруінің көрінісі болып табылатын дауыс берудің айқын нәтижелері сіздің беделді басшылығыңызбен елдің одан әрі өркенді дамуының пайдасына жасалған халықтың таңдауын дәлелдейді. Қазақстан Президентінің лауазымындағы Сіздің қызметіңіз алдағы кезде де елдің прогресі, оның барлық азаматтарының берекелілігі жолында туысқан Қазақстанда тұрақтылықты нығайтып, демократияны дамытуға қызмет ететініне сенімдімін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 3.12.2005 ж.)

Президент Республики Татарстан

От имени многонационального народа Республики Татарстан и от себя лично сердечно поздравляю Вас с победой на выборах Президента Республики Казахстан!

Убедительные результаты голосования, являющиеся отражением свободного волеизъявления народа Казахстана, свидетельствуют о его выборе в пользу дальнейшего поступательного развития страны под Вашим авторитетным руководством. Уверен, Ваша деятельность на посту Президента Казахстана будет и впредь служить укреплению стабильности и развитию демократии в братском Казахстане во имя прогресса страны, благополучия всех ее граждан.

Народы Казахстана и Татарстана связывают теплые братские отношения. Не случайно сегодня Республика Казахстан является одним из основных внешне-торговых партнеров Татарстана...

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 3.12.2005 г.)

МҰРТАЗА РАХИМОВ

Башқұртстан Республикасының Президенті

Сайлаушылардың көптеп келуі және сайлаудың қорытындылары осы заманғы Қазақстанның бүкіл прогресін және бұдан былайғы да серпінді әлеуметтік және экономикалық дамуға деген өз үмітін Сізбен байланыстыратын ел тұрғындарының Сізге деген айрықша сенімін айқын дәлелдеп берді.

Біз Сізді бүкіл әлемде лайықты бедел мен құрметке ие болған ақылман, қағидатшыл саясатшы ретінде білеміз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 5.12.2005 ж.)

Президент Республики Башкортостан

Сердечно поздравляю вас с избранием на новый срок на высокую должность Президента Республики Казахстан!

Высокая явка избирателей и итоги выборов убедительно свидетельствуют об особом доверии к Вам жителей страны, которые связывают с Вами весь прогресс современного Казахстана и свои надежды на дальнейшее динамичное социальное и экономическое его развитие. Мы знаем Вас как мудрого, принципиального политика, пользующегося заслуженным авторитетом и уважением во всем мире.

Высоко ценю крепкие многосторонние экономические и культурные связи, сложившиеся между Республикой Казахстан и Республикой Башкортостан. Уверен, что Ваше избрание будет и впредь способствовать расширению и укреплению нашего сотрудничества.

Желаю крепкого здоровья, благополучия и счастья Вам и Вашим близким, новых достижений в Вашей ответственной деятельности!

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 5.12.2005 г.)

САПАРМУРАТ НИЯЗОВ

Түркімения Президенті (1990 – 2006 жж.)

Сізге Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауындағы жеңісіңізге байланысты өзімнің шын жүректен шыққан құттықтауымды жолдаймын. Өзара түсіністікке, сенім мен құрметке негізделген біздің екіжақты қатынастарымыздың қазіргі деңгейін зор қанағат сезімімен атап өтемін. Олардың Түркіменстан мен Қазақстан халықтарының қазіргі және болашақ ұрпақтарының игілігі жолында одан әрі нығаятынына сенім білдіремін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Президент Туркмении (1990 – 2006 гг.)

Направляю Вам свои сердечные поздравления по случаю Вашей победы на выборах Президента Республики Казахстан.

С чувством большего удовлетворения отмечаю существующий уровень наших двухсторонних отношений, основанных на взаимном понимании, доверии и уважении. Выражаю уверенность в их дальнейшем укреплении на благо нынешнего и будущих поколений народов Казахстана и Туркменистана.

Пользуясь этой приятной возможностью, желаю Вам крепкого здоровья, благополучия и успешной дальнейшей деятельности на посту Главы государства во благо прогресса и процветания братского народа Казахстана.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ТУАНКУ САЙЕД СИРАДЖУДДИН

Малайзия Королі

Сіздің дана басшылығыңызбен біздің мемлекеттер арасындағы өзара тиімді ынтымақтастық одан әрі дами беретініне сенімдімін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 16.01.2006 ж.)

Король Малайзии

Уверен, что под вашим мудрым руководством взаимовыгодное сотрудничество между нашими государствами получит свое дальнейшее развитие.

(Из поздравительного письма по случаю инаугурации Президента Республики Казахстан, 16.1.2006 г.)

ЯБЕР ӘЛ-АХМАД ӘЛ-САБАХ

Кувейт Әмірі (1997 – 2006 жж.)

Жоғары Мәртебелім, Сізді Президент сайлауындағы тамаша жеңісіңізбен құттықтағым келеді. Кувейт халқының атынан және жеке өз атымнан Сізге мықты денсаулық, бақыт және ұзақ ғұмыр тілеймін.

Біздің елдеріміздің арасындағы дәстүрлі достық, өзара қатынас алдағы кезде де біздің халықтарымыздың мүдделеріне қызмет етіп, олардың одан әрі прогреске жетуіне жәрдемдеседі деген сенімдемін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 5.01.2006 ж.)

Әмір Кувейта (1997 – 2006 гг.)

Ваше Превосходительство, я хотел бы поздравить Вас с блестящей победой на президентских выборах. От имени народа Кувейта и от себя лично желаю Вам крепкого здоровья, счастья и долгих лет жизни.

Уверен, что традиционно дружественные взаимоотношения между нашими странами будут и впредь служить интересам наших народов и способствовать их дальнейшему прогрессу.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 5.1.2006 г.)

ХАССАНАЛ БОЛКИЯХ

Бруней Даруссалам Сұлтаны

Сізді Қазақстан Президенті лауазымына қайта сайлануыңызбен құттықтау мен үшін зор ғанибет. Біздің елдеріміз арасындағы достық қатынастарды одан әрі нығайту жөніндегі бірлескен жұмысымызды жалғастыруға үміт артамын.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 22.12.2005 ж.)

Султан Бруней

Мне доставляет огромное удовольствие поздравить Вас с переизбранием на пост Президента Казахстана. Надеюсь на продолжение нашей совместной работы по дальнейшему укреплению дружественных отношений между нашими странами.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 22.12.2005 г.)

ХАЛИФА ИБН ЗАЙД АН-НАХАЙЯН

Біріккен Араб Әмірлігінің Шейхы

Президент сайлауындағы Сіздің жеңісіңіз туралы білгеніме шынайы қуаныштымын. Сондайлық айқын жеңіс біздің туысқан халықтарымыздың арасындағы достықты одан әрі нығайтуға жәрдемдеседі деген сенімдемін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 26.12.2005 ж.)

Шейх Объединенных Арабских эмиратов

Был искренне рад узнать о Вашей победе на президентских выборах. Уверен, что столь убедительная победа будет способствовать дальнейшему укреплению дружбы между нашими братскими народами.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

VI МҰХАММЕД

Марокко Королі

Қазақстанның өркендеуіне және халықтың әл-ауқатын арттыруға бағытталған Сіздің жоғары миссияңызға табыстар тілеймін. Осы мүмкіндікті пайдалана отырып Сізді, Жоғары Мәртебелімді Сізбен бірге біздің халықтарымыздың арасындағы достық, мұсылмандық байланыстарды одан әрі дамытып, нығайтуға барлық күш-жігерімді жұмсайтыныма сендіремін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 26.12.2005 ж.)

Король Марокко

Желаю Вам успехов в Вашей высокой миссии, направленной на процветание Казахстана и улучшение благосостояния народа. Пользуясь этой возможностью, заверяю Вас, Ваше Превосходительство в том, что вместе с Вами приложу все усилия для дальнейшего развития и укрепления дружеских мусульманских связей между нашими народами.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

АБДОЛЛА ИБН АБДЕЛ АЗИЗ ӘС-САУД

Сауд Арабиясының Королі, Қос Киенің күтушісі

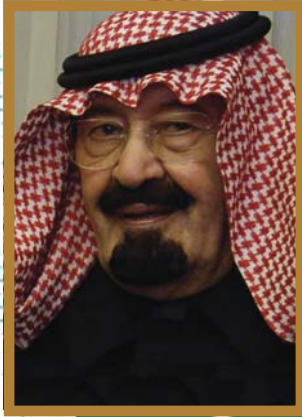
Қазақстан халқы Сізге артқан сенімге байланысты Жоғары Мәртебеліме достық тілектестігімді білдіргім келеді. Жоғары Мәртебеліме халқыңызға қызмет етуде және Өзіңіз ұмтылып отырған ізгі мақсаттарды жүзеге асыруда табыстар тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 22.12.2005 ж.)

Король Саудовской Аравии, Служитель Двух Святынь

Хочу выразить Вашему Превосходительству дружеские пожелания в связи с доверием, которое возложил на Вас народ Казахстана. Желаю Вашему Превосходительству успехов в служении Вашему народу, и осуществления благих целей, к которым Вы стремитесь.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 22.12.2005 г.)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

ХУАН КАРЛОС

Испания Королі

Бұл нәтиже Қазақстан халқының Сіздің бастамаңызбен жүзеге асырылып жатқан демократиялық өзгерістердің мемлекеттік бағдарламасын қызу қолдайтынының даусыз дәлелі. Мұның өзі Сіз таяудағы жылдарға белгілеген жанару және прогресс жолындағы мақсаттарға қол жеткізуге мүмкіндік береді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау хатынан, 5.12.2005 ж.)

Король Испании

Получив известие о Вашей победе на президентских выборах, которые состоялись вчера, я шлю Вам мои самые теплые поздравления и наилучшие пожелания. Уверен, что данный результат служит неоспоримым доказательством того, что народ Казахстана горячо поддерживает государственную программу осуществляемых по Вашей инициативе демократических преобразований, и это позволит достичь намеченных Вами на ближайшие годы целей на пути модернизации и прогресса.

Пользуясь случаем, господин Президент и добрый друг, чтобы передать через Вас мой самый сердечный привет дорогому мне народу Казахстана и пожелать Вам и Вашей семье большого личного счастья и благополучия.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Дворец Де-Ла Сарсуэла, 5.12.2005 г.)

БИЛЛ КЛИНТОН

АҚШ-тың 42-ші Президенті (1993 – 2003 жж.)

Қазақстан Республикасы Президенттігіне қайта сайлануыңызға орай құттықтауымды қабыл алыңыз. Мемлекет басшысының жауапкершілігі мен осы қызметке байланысты қиыншылықтардың әрдайым зор екендігін Сіз өзіңіз де білесіз. Және де Сіздің өз қызметіңізді үздік бағаға атқарғандығыңызды түйсінудің өзі - өмірдің ең маңызды сыйы болып табылады.

Сіздің жаңа Президенттік мерзіміңіздің басында өзіңізге Сіздің еліңіздің халқы артқан сенімдерін ақтай беретініңізге кәміл сенетінімді жеткізгім келеді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 5.12.2005 ж.)

42-й Президент США (1993 – 2003 гг.)

Примите мои поздравления в связи с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан.

Как Вы сами знаете, ответственность Главы государства и трудности, связанные с этой деятельностью всегда огромны. Но самая важная награда в жизни – признание со стороны народа за проделанную деятельность.

В начале Вашего нового срока на посту Президента хочу выразить свою уверенность, что Вы будете продолжать оправдывать доверие, возложенное на Вас народом Казахстана.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Вашингтон, 5.12.2005 г.)

БОРИС ЕЛЬЦИН

Ресей Федерациясының тұңғыш Президенті (1991 – 1999 жж.)

Сайлаудағы айқын жеңісіңізбен шынайы құттықтауымды қабыл алыңыз. Қазақстан азаматтары Сізді ақылман да тәжірибелі саясатшы, беделді мемлекет қайраткері ретінде біледі. Олар республиканың серпінді дамуына, оның жемісті халықаралық байланыстары мен қатынастарын нығайтуға бағытталған Сіздің күш-жігеріңізді жоғары бағалайды.

Сізге, құрметті Нұрсұлтан Әбішұлы, шын жүректен одан әрі табыстарға жетуіңізді, мықты денсаулық, бақыт, Сізге және Сіздің жақындарыңызға сәттілік тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

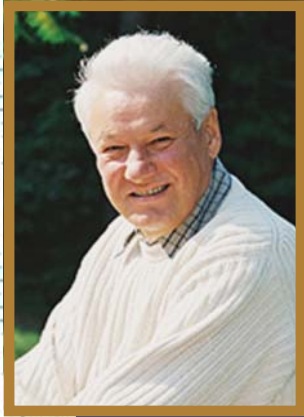
Первый Президент Российской Федерации (1991 – 1999 гг.)

Примите искренние поздравления с убедительной победой на выборах. Граждане Казахстана знают Вас как мудрого и опытного политика, авторитетного государственного деятеля. Они высоко ценят Ваши усилия, направленные на динамичное развитие Республики, укрепление ее плодотворных международных связей и контактов.

От всей души желаю Вам, уважаемый Нурсултан Абишевич, дальнейших успехов, крепкого здоровья, счастья, благополучия Вам и Вашим близким.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

МИХАИЛ ГОРБАЧЕВ

КСРО-ның президенті (1990 – 1991 жж.)

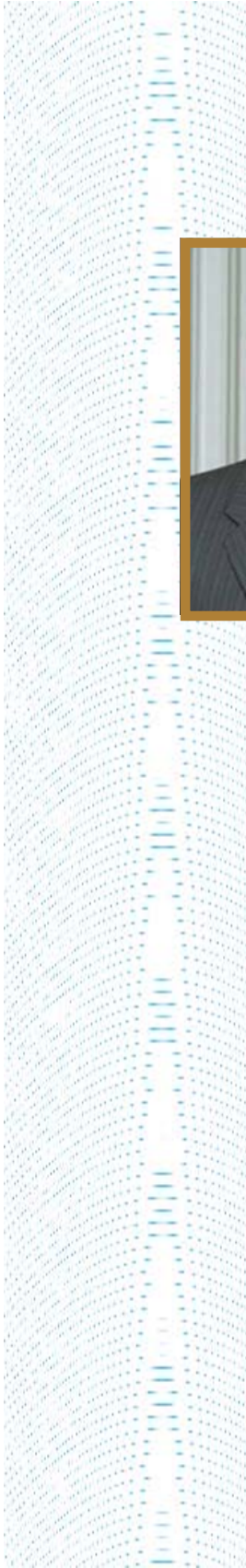
Сіздің бұл жеңісіңіз – Сіздің үнемі демократия мен бостандыққа қарай алға жылжуыңыздың, адамдардың өмірі жақсы да лайықты болуы үшін қолдан келгеннің бәрін істеп отырғаныңыздың тағы бір дәлелі.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 9.12.2005 ж.)

Президент СССР (1990 – 1991 гг.)

Эта Ваша победа – еще одно подтверждение того, что Вы постоянно двигаетесь вперед к демократии и свободе, делаете все возможное, чтобы жизнь людей стала лучше, достойнее.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 9.12.2005 г.)

ТАКСИН ЧИННОВАТ

Таиланд Корольдігінің Премьер-Министрі (2001 – 2006 жж.)

Президент сайлауындағы Сіздің жеңісіңізге байланысты ықыласты құттықтауым мен ең ізгі тілектерімді жолдау құрметіне ие болдым. Дауыс беру нәтижесі Қазақстан халқының Сізге деген сенімі мен қолдауын көрсетеді. Екіжақты ынтымақтастық аясында да, сондай-ақ Азиядағы өзара ықпалдастық және сенім шаралары жөніндегі Кеңес пен Азия ынтымақтастық диалогы аясында да біздің елдеріміз одан әрі тығыз өзара ықпалдастықта болатынына сенім білдіремін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 5.01.2006 ж.)

Премьер-Министр Таиланда (2001 – 2006 гг.)

Имею честь направить Вам мои горячие поздравления и наилучшие пожелания по случаю Вашей победы на президентских выборах. Результаты голосования свидетельствуют о доверии и поддержке к Вас народом Казахстана. Выражаю надежду на дальнейшее тесное взаимодействие наших стран, как в рамках двустороннего сотрудничества, так и в рамках Совещания по взаимодействию и мерам доверия в Азии и Азиатского диалога сотрудничества.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 5.01.2006 г.)

ШАУКАТ АЗИЗ

Пәкістан Премьер-Министрі

Қазақстандықтардың басым көпшілігінің Сізге берілген дауыстары – Сіздің көшбасшылығыңызды бүкілхалықтық қолдаудың жарқын дәлелі. Бұл Сіз елді бастап келе жатқан өркендеу мен жаңаруды нық жақтаудың көрсеткіші.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау хатынан, 22.12.2005 ж.)

Премьер-Министр Пакистана

Голоса абсолютного числа казахстанцев, отданные за Вас, – яркое свидетельство всенародной поддержки Вашего лидерства. Это показатель твердой приверженности пути процветания и модернизации, по которому Вы ведете страну.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 22.12.2005 г.)

ЗУРАБ НОГАИДЕЛИ

Грузияның Премьер-Министрі (2005 – 2007 жж.)

Президент Н.Ә.Назарбаевтың қайта сайлануы Қазақстанда демократиялық реформалардың, тұрақтылық пен одан әрі экономикалық прогрестің жалғасатынын дәлелдейтініне сенімдімін.

Президент Н.Ә.Назарбаевтың жаңа кезеңі Грузия мен Қазақстан арасындағы стратегиялық қатынастардың одан әрі тереңдеуімен атап өтіледі деп үміттенемін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 5.12.2005 ж.)

Премьер-Министр Грузии (2005 – 2007 гг.)

Я хочу поздравить народ Казахстана с президентскими выборами, прошедшими 4 декабря 2005 года, которые наглядно продемонстрировали стремление страны к демократическому выборному процессу. Уверен, что переизбрание Президента Назарбаева свидетельствует о продолжении демократических реформ, стабильности и дальнейшего экономического прогрессе в Казахстане.

Надеюсь, что новый период Президента Н.А. Назарбаева будет отмечен дальнейшим углублением стратегических отношений между Казахстаном и Грузией.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Тбилиси, 5.12.2005 г.)

КОФИ АННАН

БҰҰ Бас хатшысы (1997 – 2006 жж.)

Сізді Қазақстан Республикасы Президенті лауазымына қайта сайлануыңызбен құттықтаймын. Осыған байланысты Біріккен Ұлттар Ұйымы мен Қазақстан Республикасы арасындағы ынтымақтастық Қазақстан халқының игілігі және өңірде тұрақтылық пен қауіпсіздікті нығайту жолында одан әрі дами беретініне сенім білдіремін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 9.12.2005 ж.)

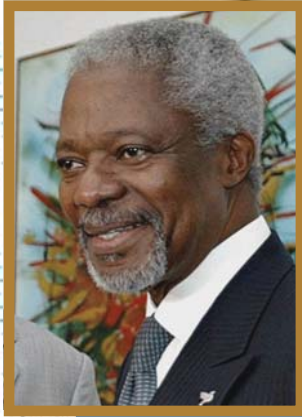
Генеральный Секретарь ООН (1997 – 2006 гг.)

Хотел бы поздравить Вас с переизбранием Президентом Республики Казахстан.

В связи с этим выражаю надежду, что великолепное сотрудничество между Организацией Объединенных Наций и Республикой Казахстан будет и далее развиваться во благо народа Казахстана и укрепление стабильности и безопасности в регионе.

Примите, Ваше Превосходительство, уверения в моем высоком уважении.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 9.12.2005 г.)

МАХМУД АББАС

Палестина Ұлттық Автономиясының Төрағасы

Біздің елдерімізді байланыстыратын достық дәнекерлерін шынайы мақтан етеміз және олар алдағы кезде де дамып, өркендейтініне сенімдіміз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Председатель Исполкома ООП, Председателя Палестинской Национальной Автономии

Направляя в адрес Вашего Превосходительства это послание, мы счастливы выразить Вам самые теплые поздравления по случаю блестящей победы на президентских выборах.

Мы искренне гордимся узами дружбы, что связывают наши страны, и которые, мы уверены, будут и дальше развиваться и процветать.

Позвольте еще раз выразить Вашему Превосходительству искренние поздравления с пожеланиями Вам крепкого здоровья и счастья, Вашей стране и народу – прогресса и процветания.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Рамалла, 8.12.2005 г.)

ХОСЕП БОРРЕЛЬ ФОНТЕЛЛЕС

Еуропа Парламентінің төрағасы

Сіздің қайта сайлануыңыз еліңіздің тәуелсіздік алған сәттен басталатын тарихында айтулы жағдай, сондай-ақ бүкіл Орталық Азия өңірі үшін маңызды оқиға болып табылады. Мен Еуропа Парламенті Сіздің еліңіздегі демократиялық үдерістің күшейтілуіне толық қолдау білдіретінін атап көрсеткім келеді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау хатынан, 26.12.2005 ж.)

Председатель Европейского Парламента

Ваше переизбрание является знаменательным моментом в истории вашей страны с момента обретения ею независимости, а также важным событием для всего Центрально-азиатского региона. Я хотел бы подчеркнуть, что Европейский Парламент полностью поддерживает усиление демократических процессов в вашей стране, - подчеркивается в письме. В заключение Хосеп Боррель Фонтеллес выразил наилучшие пожелания и надежду на укрепление сотрудничества между Казахстаном и Европейским Парламентом.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

ХАВЪЕР СОЛАНА

Еуропа одағы Кеңесінің бас хатшысы – жалпы сыртқы саясат бойынша Жоғарғы өкіл

Сіздің басшылығыңызбен Қазақстан елде қажетті реформаларды іске асыруда және халықтың әлеуметтік-экономикалық дамуын қамтамасыз етуде ұзақ жолдан өтті. Мен Қазақстанның одан әрі демократиялануы мен өркендеуін қамтамасыз ету жөніндегі Сіздің жалғасып отырған қызметіңізде табыстар тілеймін. Еуропа одағы осынау өршіл мақсаттарды іске асыруда Қазақстанға қолдау білдіруге әзірлігін танытады. Қазақстан Еуропа одағы мен Орталық Азия өңірінің арасындағы тығыз екіжақты және көпжақты ынтымақтастықты дамытуда көшбасшылық рөл атқаратынына күмән келтірмеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау хатынан, 22.12.2005 ж.)

Генеральный Секретарь Совета Европейского Союза – Верховный Представитель по общей внешней политике

Под Вашим руководством Казахстан прошел длинный путь в реализации необходимых реформ в стране и обеспечении социально-экономического развития народа. Я желаю Вам успехов в Вашей продолжающейся деятельности по обеспечению дальнейшей демократизации и процветания Казахстана.

Европейский Союз выражает готовность оказать поддержку Казахстану в реализации этих амбициозных целей. Я не сомневаюсь, что Казахстан будет играть лидирующую роль в развитии тесного двустороннего и многостороннего сотрудничества между Европейским Союзом и центрально-Азиатским регионом.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 22.12.2005 г.)

F THE EUROP

СВЕТОЗАР МАРОВИЧ
Президент Сербии и Черногории
(2005 – 2010 гг.)

С большим удовольствием хочу направить Вам от имени граждан Сербии и Черногории и от себя лично поздравления и наилучшие пожелания по случаю Вашего переизбрания на пост Президента Республики Казахстан. Уверен, что, занимая столь ответственный пост, Вы продолжите вкладывать свой опыт и энергию в дальнейшее развитие страны и ее граждан.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 4.1.2006 г.)

ВИКТОР ЮЩЕНКО
Президент Украины
(2005 – 2010 гг.)

Примите мои искренние поздравления с убедительной победой на выборах Президента Республики Казахстан.

Не сомневался в том, что по результатам состоявшихся выборов Вы получите новый кредит доверия казахстанского народа, который, безусловно, по достоинству оценил Вашу предыдущую деятельность на посту Главы государства.

Надеюсь, что следующее семилетие Вашего президентства ознаменуется не только новыми успехами в социально-экономическом и общественно-политическом развитии дружественного Казахстана, но и выходом казахстанско-украинских отношений на качественно новый уровень по всем направлениям двустороннего сотрудничества.

В этот знаменательный день желаю Вам, глубокоуважаемый Нурсултан Абишевич, крепкого здоровья и новых свершений в Вашей ответственной государственной деятельности на благо казахстанского народа.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 2005 г.)

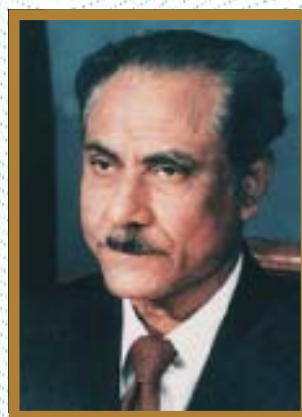

ХАЙНЦ ФИШЕР
Президент Австрийской Республики

С большим удовольствием выражаю свои искренние поздравления по случаю Вашего переизбрания на пост Президента Республики Казахстан. Я очень хорошо помню Ваш визит в Вену в сентябре 2004 года и, пользуясь данной возможностью, направляю Вам мои наилучшие пожелания личного благополучия и счастья, а также всяческих успехов в выполнении этой важной миссии.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Вена, 6.12.2005 г.)

ШАХАБУДДИН АХМЕД
Президент Республики Бангладеш
(1996 – 2001 гг.)

В течение Вашего пребывания на высоком посту Президента Республики Казахстан взаимоотношения между нашими двумя странами поднялись на новую высоту. Я уверен, что под Вашим руководством двусторонние отношения и далее продолжат укрепляться и консолидироваться во всех сферах сотрудничества.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 28.12.2005 г.)

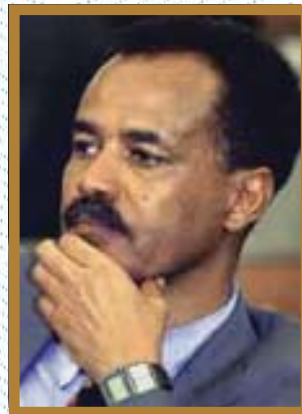

БАШАР АЛЬ-АСАД
Президент Сирийской Арабской
Республики

Ваше Превосходительство, примите наилучшие пожелания здоровья и счастья, а дружественному народу Казахстана – дальнейшего прогресса и процветания. Надеюсь на дальнейшее укрепление дружбы и сотрудничества между нашими странами во благо наших народов.

(Из поздравительной телеграммы по случаю инаугурации Президента Республики Казахстан, 16.1.2006 г.)

ИСАЙЯС АФЕВОРКИ
Президент Эритреи

Искренне надеюсь, что Казахстан при Вашем президентском правлении будет продолжать идти неизменной дорогой к великим вершинам мира, процветания и развития. Вместе с этим хотел бы воспользоваться этой возможностью выразить мои наилучшие пожелания благополучия Вам лично, прогресса и процветания дружественному народу Республики Казахстан.

(Из поздравительной телеграммы по случаю инаугурации Президента Республики Казахстан, 12.1.2006 г.)

АКИХИТО

Император Японии

Я очень рад передать Вам мои сердечные поздравления по случаю вступления Вашего Превосходительства в высокопоставленную должность Президента Республики Казахстан, и искренние пожелания успехов, счастья и процветания народу Вашей страны.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 12.1.2006 г.)

**ХААДА БИН ИСА
АЛЬ-ХАЛИФ
Король Королевства Бахрейн**

От имени народа и Правительства Королевства Бахрейн, а также от себя лично искренне поздравляю Ваше Превосходительство по поводу избрания на пост Президента Республики Казахстан на второй срок, что действительно отражает доверие Вашего народа.

Пользуясь случаем, я желаю Вам успехов в Вашей деятельности, направленной на дальнейшее развитие Казахстана.

Ваше Превосходительство, примите, пожалуйста, уверения в моем высоком уважении к Вам, а также пожелания доброго здоровья и счастья лично Вам, продолжительного прогресса и процветания – народу Вашей страны.

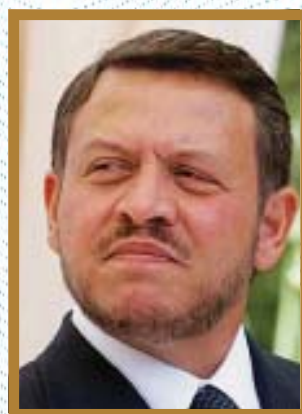
(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, декабрь 2005 г.)

**КАБУС БЕН САИД,
Султан Омана**

Искренне поздравляем Ваше Превосходительство в связи с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан. Пользуясь данной возможностью, желаем Вам успеха, крепкого здоровья, счастья и процветания.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 7.12.2005 г.)

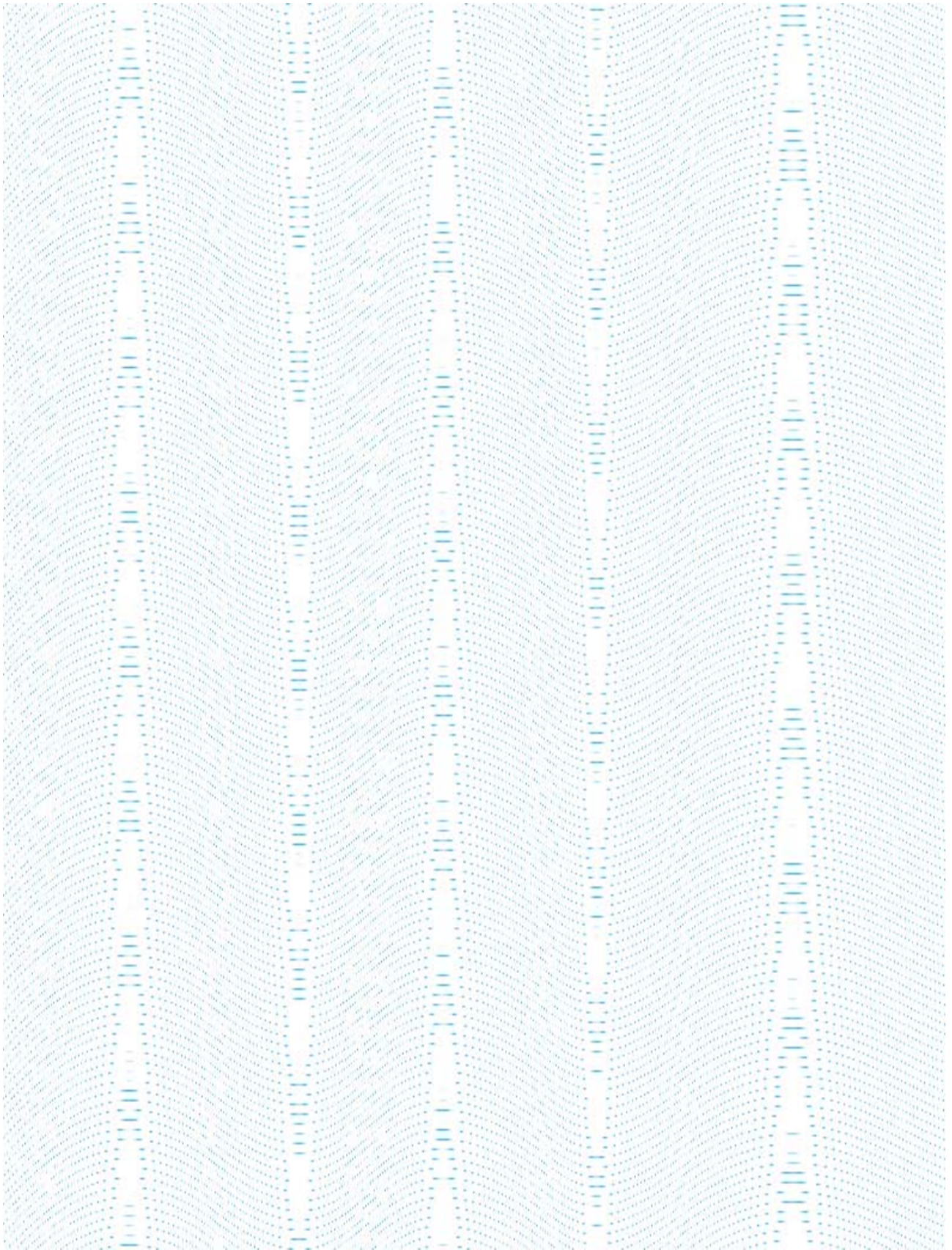

**АБДАЛЛА II
Король Иордании**

В связи с переизбранием Вашего Превосходительства на пост Президента Республики Казахстан, позвольте мне от имени народа и Правительства Хашимитского Королевства Иордании и себя лично искренне поздравить Вас с этим событием.

Примите мои самые наилучшие пожелания крепкого здоровья и успехов, а также пожелания процветания и постоянного прогресса дружественному народу Казахстана.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, декабрь 2005 г.)

**III ТАРАУ
ЫҚЫЛАСТЫ АМЕРИКА**

**ГЛАВА III
ПРИЗНАТЕЛЬНАЯ АМЕРИКА**

ГЕНРИ АЛЬФРЕД КИССИНДЖЕР

Государственный секретарь США (1968-1977 гг.), лауреат Нобелевской премии Мира 1973 года

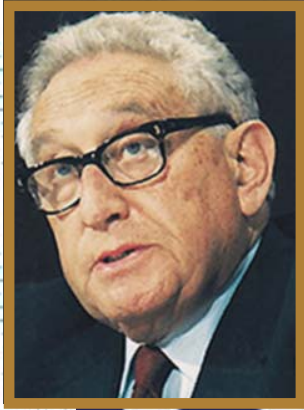
— Я только что провел очень интересный и полезный разговор с Президентом, который прошел в атмосфере дружбы и взаимопонимания. Я с нетерпением жду возможности продолжить этот разговор.

Для меня было большим удовольствием приехать в Казахстан, потому что сейчас Казахстан играет очень важную роль как в регионе, так и во всем мире в целом. Казахстан находится на перекрестке больших цивилизаций и является сегодня крупнейшим поставщиком углеводородов на мировом рынке. В вашей стране наблюдается значительный экономический и политический прогресс. И сейчас в Казахстане имеет место процесс политической эволюции, что отражает важность вашей страны для этого региона.

— И американцы очень положительно оценивают усилия вашей страны по дальнейшей демократизации общества. Также американцы высоко ценят роль Казахстана в экономическом развитии этого региона, роль Казахстана в борьбе против терроризма и роль вашей страны в улучшении жизни во всем регионе...

Занимая официальные должности и вне их, я всегда способствовал тому, чтобы между США и Китаем, между США и Россией всегда были хорошие дружеские отношения...

(На брифинге после частного визита в Астану, 15.10.2005 г.)

БАРАК ОБАМА

Америка Құрама Штаттарының Президенті

Қазақстан Құрама Штаттардың досы болып табылады және мен Қазақстанмен қарым-қатынасты одан әрі жақсарта түсуге күш саламын.

(Б.Обаманың АҚШ-тың Президенті болып сайлануына байланысты Н.Ә. Назарбаевтың құттықтауы кезінде Б.Обаманың айтқан сөзінен, 19.11.2008 ж.)

Соңғы он сегіз жылдың ішінде Сіздің еліңіз егеменді, тұрақты және өркендеген мемлекет ретінде өзінің дамуында маңызды табыстарға қол жеткізді. Мен Қазақстанға Ауғанстандағы тұрақтылық пен қалпына келтіру ісіндегі ұстанымы үшін ризашылығымды білдіремін және мен Сіздің ұлатаралық және діни төзімділікті алға жылжыту жөніндегі күш-жігеріңізді бағалаймын. Қазақстан көшбасшысы ядролық қаруды таратуды болдырмауда ең жоғары бағаға лайықты. Құрама Штаттар Қазақстан Орталық Азияда тағы да айтарлықтай және өңірде кең көлемдегі рөлге ие болуы үшін, біздің бейбіт және болашақты өркендетудегі ортақ мүдделерімізді алға апаруда Сізбен және Қазақстан халқымен жұмыс істеу мүмкіндігін үлкен ниетпен күтеді.

(Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күнімен құттықтап жолдаған хатынан)

ДЖОРДЖ БУШ

АҚШ Президенті (2001 – 2008 жж.)

Қиялға қанат бітіретін Сіздің көзқарастағы елорда Қазақстан халқының жігерлі жұмысымен және ұмтылысымен жүзеге асырылуда.

Құдайдың Қазақстан халқы мен тамаша қала Астанаға рақымы түссін.

(Н.Ә. Назарбаевтың атына келіп түскен хаттан, 2008 жылғы 12 қаңтар)

Мен америка халқы атынан Сізге және Қазақстан азаматтарына Құрбан айтқа байланысты игі тілектерімді жолдаймын. Бұл мереке біздің елдерімізде және олардан тысқары жерде діни бостандық пен төзімділікті қамтамасыз етуге деген ортақ күш-жігеріміздің маңыздылығын көрсетеді.

Құрама Штаттар күллі Орталық Азияда және одан да кең өңірлерде тұрақтылықты, демократияны, әділдікті пен өсіп-өркендеуді алға жылжыту үшін Қазақстанмен бірлесіп жұмыс істейтін болады.

(Н.Назарбаевтың атына Құрбан айт мерекесіне байланысты келіп түскен құттықтау хатынан)

Президент США (2001 – 2008 гг.)

Для меня было честью поприветствовать Президента Казахстана вновь в Овальном кабинете. Он был здесь, когда Президентом был мой отец. Мы провели очень важную беседу. Мы обсудили наше стремление нанести поражение экстремизму и поддерживать тех, кто выступает за терпимость и умеренность во всем мире. Я поблагодарил Президента за его поддержку и вклад в строительство демократии в Ираке. Я также глубоко признателен Президенту за его озабоченность созданием демократии в Афганистане. Мы говорили о нашем общем стремлении обеспечить вступление Казахстана во Всемирную торговую организацию. Мы говорили о приверженности созданию институтов, которые позволят свободам процветать. Я очень внимательно слежу за развитием Казахстана, этой важной страны, с того времени, когда она была в составе Советского Союза и до настоящего времени, когда она стала свободным государством.

(В ходе официальной встречи в Белом Доме, Вашингтон, 29.9.2006 г.)

ЭД ТАУНС, БЕННИ ТОМПСОН, ШЕЙЛ ДЖЕКсон ЛИ ЖӘНЕ АЛЬБЕРТ РАССЕЛ УАЙН

АҚШ Конгресінің мүшелері

Біз Қазақстанның 1991 жылы өз тәуелсіздігін алған сәтінен бері экономика мен демократиялық прогресс жолындағы жеткен жетістіктеріне тәнтіміз.

Қазақстан өзінің табыстарымен мақтануы керек. Сіздің еліңіз аймақтық державаға айналды және гүлденген демократия негізіндегі күшті экономиканың үлгісі болды. АҚШ Конгресінің афроамерикалық корпусының мүшелері болғандықтан біз Сіздің елдің этносаралық келісім саласындағы жетістіктеріне ерекше қуанамыз. Қазақстан әлемдегі көп ұлтты елдердің арасында адамдардың нәсілдік және діни ерекшеліктеріне қарамай тең құқықта өмір сүріп жатқан және азаматтық немесе этносаралық кикілжіңнен табыспен аман өткен аз елдердің бірі. Сіз сайлауда жеңіске жетіп қана қойған жоқсыз, Сіз өз халқыңыздан жарқын болашақ жолындағы жанкешті еңбегіңіз үшін алғыс алдыңыз және отандастарыңыздың ертеңге деген сенімін нығайттыңыз. Біз Сіздің бұл сенімді ақтайтыныңызға сенімдіміз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 14.12.2005 ж.)

Члены Конгресса США

Мы воодушевлены тем, насколько Казахстан продвинулся по пути экономического и демократического прогресса с момента обретения своей независимости в 1991 году.

Казахстан должен гордиться своими достижениями. Ваша страна стала региональной державой и является примером сильной экономики, основанной на процветающей демократии.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 14.12.2005 г.)

ПЪЕР ЛЕЛЛУШ

НАТО-ның Парламенттік Ассамблеясының төрағасы

Маған НАТО-ның Парламенттік Ассамблеясының төрағасы ретінде Сіздің Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануыңызға орай ең ыстық ықыласымды жолдауға рұқсат етіңіз. Қазақстанға Сіздің басшылығыңызбен алдағы жеті жылда бірлік, бейбіт және өркендеу жағдайында жаңа жетістіктерге жете беруіне тілектестік білдіремін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 9.12.2005 ж.)

Председатель Парламентской Ассамблеи НАТО

Позвольте мне в качестве Председателя Парламентской Ассамблеи НАТО выразить Вам свои самые горячие поздравления по случаю Вашего переизбрания на пост Президента Республики Казахстан. Желаю, чтобы под Вашим руководством Казахстан в ближайшие семь лет достиг новых успехов в условиях согласия, мира и процветания.

Одновременно, как мы с Вами договаривались во время нашей встречи в Усть-Каменогорске, с удовольствием подтверждаю Вам свое приглашение выступить перед Ассамблеей НАТО на пленарном заседании, которое состоится в Париже в конце мая 2006 года.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Париж, 9.12.2005 г.)

СЭМ БАРОНИ

Таяу Шығыс және ұлттық қауіпсіздік жөніндегі ұйымның хатшысы, “Нова” Оңтүстік-Шығыс университетінің профессоры

Қазақстан Республикасының тарихы бүкіл әлем бойынша естіліп қана қоймай, Президент Назарбаевтың қазіргі мейлінше қатерлі ядролық қауіпті сейілтуге деген батыл да адамгершілік қадамы бейбітшілік саласындағы Нобель сыйлығымен марапатталуы тиіс. Өсіп-өркендеу үшін бір ұлы адамның басшылығымен орасан зор қиындықтарды жеңіп шыққан ел ретінде Қазақстанның үлгісі жарқырап нұрын шаша берсін.

(С.Баронидің «Қазақстанның ядролық қарусыздануы – қауіпсіз әлемді орнатудың ауқымды моделі» атты ғылыми-практикалық конференцияда сөйлеген сөзінен, АҚШ, 29.08.2007 ж.)

Секретарь Организации по Ближнему Востоку и национальной безопасности, профессор Юго-Восточного Университета «Нова»

Университет принял решение о присуждении первой Международной премии мира Президенту Казахстана Нурсултану Назарбаеву, чтобы выразить свое признание его исторических решений о закрытии Семипалатинского ядерного полигона и добровольном отказе от четвертого ядерного арсенала в мире. Мы надеемся, что эта награда послужит напоминанием странам мира о том, что безъядерный пример Казахстана - это самый надежный путь к безопасности нашей земли.

Сделать выбор в пользу Президента Казахстана было для нас очень легко. Мы считаем, что в мире нет другого человека, который был бы достоин такой награды. Президент Назарбаев внес большой вклад не только в обеспечение безопасного будущего для народа Казахстана, но он сделал гигантский шаг в сторону построения более безопасного и процветающего мира на нашей земле.

Казахстан под руководством Нурсултана Назарбаева показал всему миру, что можно процветать и жить в мире, не имея ядерного оружия.

(Выступление на церемонии награждения Н.А. Назарбаева первой Международной премией мира, учрежденной одним из крупнейших университетов США - Юго-Восточным Университетом «Нова», Астана, 29.8.2007 г.)

NOVA
SOUTHEASTERN
UNIVERSITY

ЭНИ ФАЛЕОМАВАЕГУ

Антиядролық қозғалыстың мүшесі, конгресмен

Өзінің халқын шексіз сүйетін басшы ғана өз халқының қауіпсіздігі мен игілігі үшін тәуекелге бара алады. Мен Қазақстан Президенті бейбітшілік саласындағы Нобель сыйлығын алуы тиіс деп есептеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың АҚШ-тағы мемлекеттік сапары кезіндегі Елбасына білдірген пікірінен, 29.8.2007 ж.)

Председатель Подкомитета Комитета по иностранным делам палаты представителей Конгресса США

Нет сомнений в том, что Казахстан будет играть одну из лидирующих ролей среди государств, связанных с энергетикой, и не только в этом регионе, но и во всем мире.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 29.8.2007 г.)

Мы провели замечательную беседу с Президентом Казахстана, и он отметил, что встреча двух лидеров на высшем уровне это замечательная возможность для проведения консультаций по сокращению оружия массового уничтожения.

Я признателен, что Казахстан проводит III Съезд лидеров мировых и традиционных религий, посвященный вопросам укрепления мира и согласия между религиями, утверждению свободы вероисповедания. Это замечательные идеи, которые многие страны мира должны претворять в жизнь.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 2.7.2009 г.)

МАЙКЛ ЙОХАНС
Министр сельского хозяйства США
(2005 – 2007 гг.)

Соединенные Штаты и Казахстан являются стратегическими партнерами. Казахстан, возглавляемый Президентом Н. Назарбаевым, является лидером в регионе. Мы уже видим признаки лидирующего положения Казахстана, которое может стать многообещающим не только для вашей страны, но и для всего региона.

Казахстан и ваш Президент оказали большую поддержку в деле борьбы с терроризмом. Мы поддерживаем вступление Казахстана во Всемирную Торговую Организацию.

Экономические реформы, проведенные в Казахстане, также являются очень впечатляющими. Все это воодушевляет нас. Поэтому более 300 американских компаний выразили заинтересованность в ведении бизнеса в Казахстане.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 25.7.2006 г.)

КОНДОЛИЗА РАЙС
66-й Государственный
секретарь США
(2005 – 2009 гг.)

Мы говорили о широком круге вопросов экономического развития, о той роли, которую Казахстан может играть во всем этом регионе, о сотрудничестве со своими соседями.

Мы говорили о казахстанских подразделениях в Ираке. Это проявляет высокий уровень сотрудничества в области безопасности и в нашей совместной борьбе против террористов.

У Казахстана сейчас есть шанс быть лидером в процессе демократизации в Центральной Азии. И как сказал господин Президент, ЦИК сделала соответствующее заявление. Мы рассматриваем это как положительный шаг, дающий надежду, что выборы будут честными и справедливыми. Мы желаем Казахстану успехов в проведении этих выборов. Есть надежда, что Казахстан вместе со своими соседями станет оплотом, основой развития этого региона.

(Выступление на брифинге после официальной встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 13.10.2005 г.)

РИЧАРД ХОЛБРУК
Специальный представитель
США, Председатель Азиатского
общества

Хотел бы выразить признательность господину Президенту Н.А. Назарбаеву за предоставленную Азиатскому обществу возможность провести конференцию по вопросам инвестиционного сотрудничества в Астане. На мой взгляд, инвестиционный климат в Казахстане очень благоприятный. Господин Президент подчеркнул во время нашей встречи, что иностранные компании должны привлекаться не только в энергетический сектор, но и в другие отрасли экономики Казахстана.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 13.6.2008 г.)

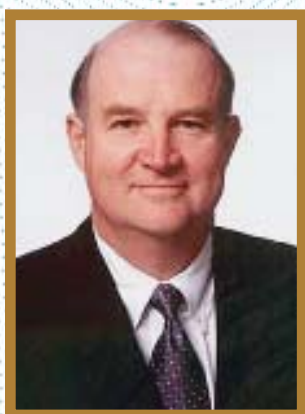

**Ч.МЕЛАНС, П.СЕШНС, ДЖ.ТАННЕР,
Ш.БЕРКЛИ, Ф.ИНГЛИШ**

Члены Палаты представителей Конгресса США

Соединенные Штаты и Казахстан имеют прочные отношения, основанные на стратегическом партнерстве. Мы благодарны за поддержку Вашей страной глобальной войны с терроризмом и наших усилий в установлении стабильности в Афганистане и Ираке. Мы надеемся на дальнейшее укрепление нашего партнерства во имя глобального мира и стабильности.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 28.12.2005 г.)

ДЖОРДЖ КИРКЛАНД
Вице-президент корпорации
«Шеврон»

Господин Президент, Вы и Ваша страна играете ключевую роль в достижении полной интеграции Казахстана и всего этого региона в международную торговую систему.

(Из выступления в ходе 14-го пленарного заседания Совета инвесторов при Президенте Республики Казахстан, 25.11.2005 г.)

РОБЕРТ СИММОНС

Специальный помощник генерального секретаря НАТО, Бен-жамин Сан, Заместитель директора личного офиса генерального секретаря

Мы удовлетворены результатами выборов, которые вновь отчетливо подтвердили, что Казахстан является надежным партнером и стремится к реформам, открытости, конструктивному диалогу и отношениям с Евро-Атлантическим сообществом.

(Заявление в ходе пресс-конференции в Астане, 8.12.2005 г.)

ЛОРЕТТА САНЧЕЗ
Конгрессмен США

Мы говорили о роли, которую Казахстан может сыграть как лидер в регионе, как пример государства, демонстрирующего постоянный рост уровня жизни населения.

Американский народ благодарен Казахстану за вклад, вносимый республикой в дело нераспространения ядерного оружия и в области разоружения.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 11.10.2005 г.)

ДЭЙВИД О'РАЙЛИ
Председатель правления и
главный исполнительный
директор корпорации «Шеврон»

Я поздравил господина Президента с прекрасным развитием города Астаны, и поблагодарил его за всю проделанную работу по поддержанию благоприятного инвестиционного климата в Республике Казахстан.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 11.10.2005 г.)

АЛСИ ХАСТИНГС
конгрессмен США от штата
Флорида, Президент
Парламентской Ассамблеи ОБСЕ

Для меня большая честь быть принятым Президентом вашей великой страны. Около пяти лет назад я уже встречался с господином Назарбаевым в Алматы, и сегодня я выразил ему признательность за гостеприимство. Я благодарен Президенту за сведения о становлении демократии в Казахстане.

(На брифинге после рабочей встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 31.10.2005 г.)

Я поддерживал и поддерживаю кандидатуру Казахстана на пост председателя ОБСЕ.

(Из выступления на пресс-конференции в отеле «Рэдиссон», 1.8.2008 г.)

ЛЕОНАРД БЛАВАТНИК
президент компании
«Эксесс Индастриз, Инк»

Я думаю, что Президент Назарбаев принял несколько принципиальных политических и экономических решений, которые сейчас приносят такие плоды. Инвестиционный климат в Казахстане все время улучшается.

(Из выступления в ходе 14-го пленарного заседания Совета инвесторов при Президенте Республики Казахстан, 25.11.2005 г.)

РЕКС ТИЛЛЕРСОН

**Председатель совета директоров и
главный исполнительный дирек-
тор корпорации «Эксон Мобил»**

Я очень рад вновь оказаться в Астане и рад, что у нас состоялась встреча с Президентом Нурсултаном Назарбаевым. Всегда доставляет огромное удовольствие видеть тот прогресс, который достигнут Казахстаном за небольшой период, и как динамично развивается столица.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 26.4.2006 г.)

КРИС КЭННОН
Конгрессмен США

Под руководством такого сильного лидера как Президент Нурсултан Назарбаев народ Казахстана обеспечивает дальнейшее экономическое развитие страны и решает вопросы, укрепляющие страну в целом. Казахстан является достойным стратегическим партнером США.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 29.8.2007 г.)

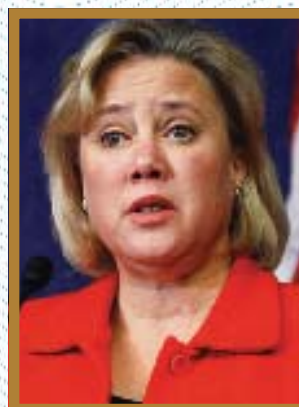
**ДЖЕЙМС
Д. ВУЛФЕНСОН**
Международный финансист, 9-й
Президент Всемирного банка

Я внимательно следил за тем, какие шаги по поручению Президента Казахстана предпринимаются в стране Правительством и Национальным банком. Все они были абсолютно правильными, работа проводилась по укреплению промышленности Казахстана, дальнейшему развитию жилищного строительства, борьбе с безработицей, укреплению банковской системы Казахстана. Это все правильные направления.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 16.11.2009 г.)

МЭРИ ЛАНДРЁ
Сенатор США

Народ Казахстана продемонстрировал свою уверенность в Вас, предоставив Вам мандат на новый срок. Он проявил приверженность демократии, проведя свободные и справедливые выборы, за которыми наблюдало большое число международных наблюдателей. Центральная Азия нуждается в присутствии страны, которая может утверждать демократические идеалы и обеспечивать светлое экономическое будущее региона. Экономический успех региона зависит от готовности Казахстана взять на себя роль лидера, предусматривающую лучшее будущее для своих собственных граждан и граждан соседних государств.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 28.12.2005 г.)

РОБЕРТ ВЕКСЛЕР

Конгрессмен - Сопредседатель американо-казахстанской межпарламентской группы дружбы;

ДЖОЗЕФ ПИТТС

Конгрессмен - Сопредседатель американо-казахстанской межпарламентской группы дружбы

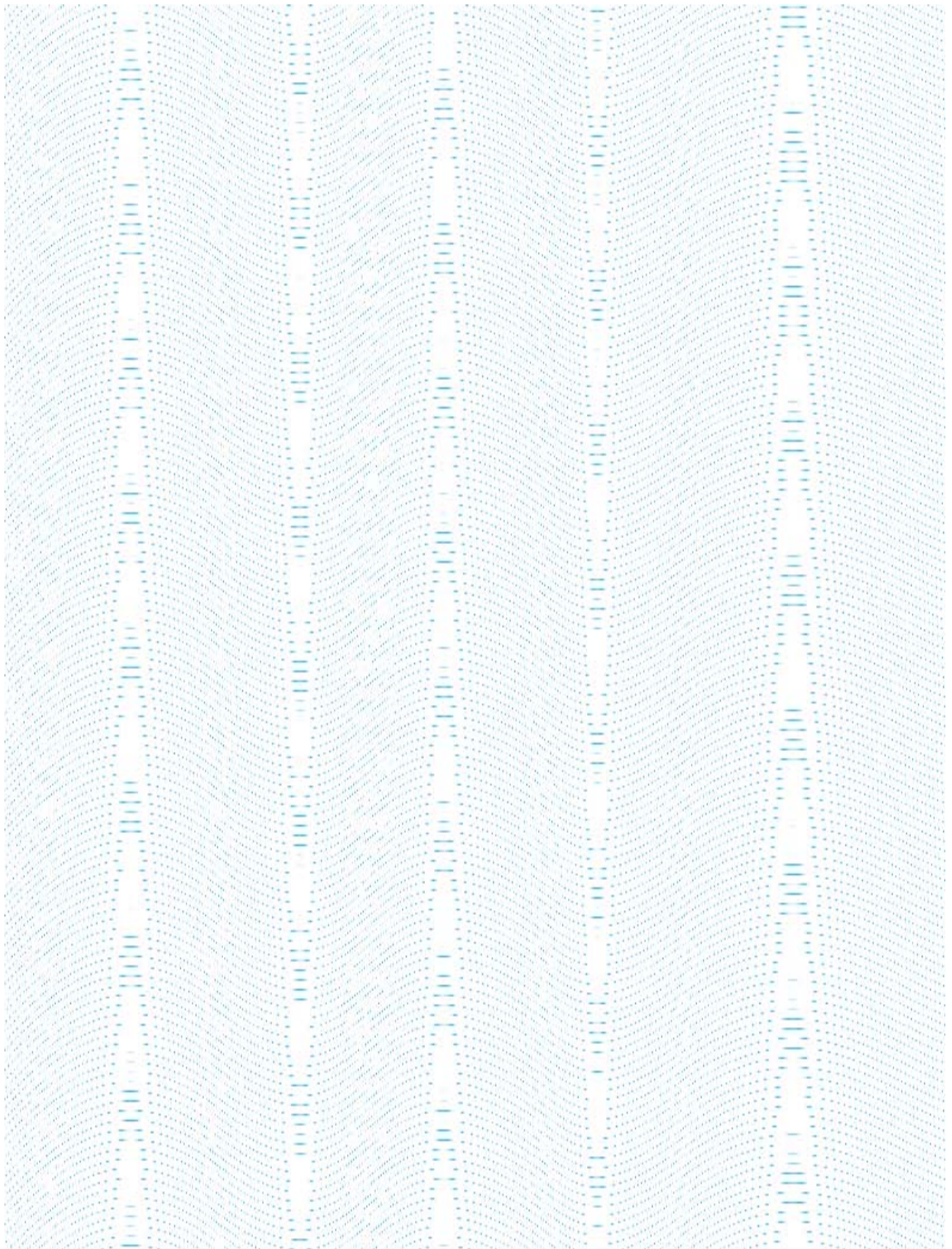
Для нас большая честь присоединиться к приветствиям по случаю Вашего визита в Вашингтон и Соединенные Штаты. Будучи сопредседателями Американо-казахстанской межпарламентской группы дружбы, мы твердо верим, что Соединенные Штаты и Казахстан должны продолжать укреплять дружбу и партнерство, которые углубились со времени приобретения независимости Вашей страны в 1991 году.

Мы очень благодарны за Вашу ключевую роль в продвижении этого партнерства, включая неоценимую помощь Вашей страны в войне против террора и в сфере нераспространения. Мы знаем, что Вы разделяете нашу веру то, что укрепление наших стратегических отношений и продвижение большей стабильности и демократии в Центральной Азии и в мире в целом отвечают интересам Соединенных Штатов и Казахстана.

Г-н Президент, американский народ восхищается мужеством и решимостью народа Казахстана, который за короткий период построил энергичное, процветающее и толерантное государство, которому завидуют многие страны мира. В этом контексте мы выражаем искреннюю надежду на то, что в ходе Вашего визита Вы вновь подтвердите Ваши и Вашего правительства усилия по продвижению идеалов укрепления «демократических институтов и принципа верховенства закона», обозначенные в Вашем совместном заявлении с Президентом Бушем в декабре 2001 года.

(Выступление по случаю поднятия Флага Соединенных Штатов Америки в честь визита Президента Казахстана Нурсултана Назарбаева в Соединенные Штата Америки, Палата Представителей, Вашингтон, Округ Колумбия, 27 сентября 2006 года)

**IV ТАРАУ
ҚҰРМЕТТЕУШІ ЕУРОПА**

**ГЛАВА IV
ОТЗЫВЫ И ПОЖЕЛАНИЯ ОБЪЕДИНЕННОЙ
ЕВРОПЫ**

ЖАК ШИРАК

Францияның 22-ші Президенті (1995 – 2007 жж.)

Сындарлы саясат пен қарқынды дамудың арқасында Қазақстан Еуропада аса танымал бола бастады.

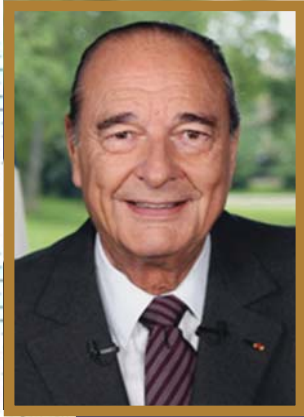
(Жак Ширактың Н.Ә. Назарбаевтың Францияда мемлекеттік сапары кезіндегі кездесуде айтқан сөзінен, 11.11.2008 ж.)

22-й Президент Франции (1995 – 2007 гг.)

Наш недавний эпистолярный обмен - свидетельство доверительности, за которую я Вам благодарен, - позволил развиться между нами очень откровенному диалогу о положении в Вашей стране и реформах, Вами предпринимаемых. Я выражаю надежду на продолжение этого взаимно полезного диалога и заверяю Вас, что вы можете всегда рассчитывать на полную поддержку Франции в Вашем деле политической, экономической и социальной модернизации Казахстана.

Господин Президент, примите мои искренние поздравления по случаю Вашего 65-летия и уверения в самом высоком уважении.

(Из поздравительной телеграммы по случаю 65-летия Н.А. Назарбаева, 7.07. 2005 г.)

ХОКОН МАГНУС

Норвегия Корольдігінің мұрагер ханзадасы

Қазақстанның халықаралық беделі артып келеді және ЕҚЫҰ-на төрағалық етуі сіздердің елдеріңіздің халықаралық аренадағы ықпалы өсіп отырғандығының белгісі болып табылады.

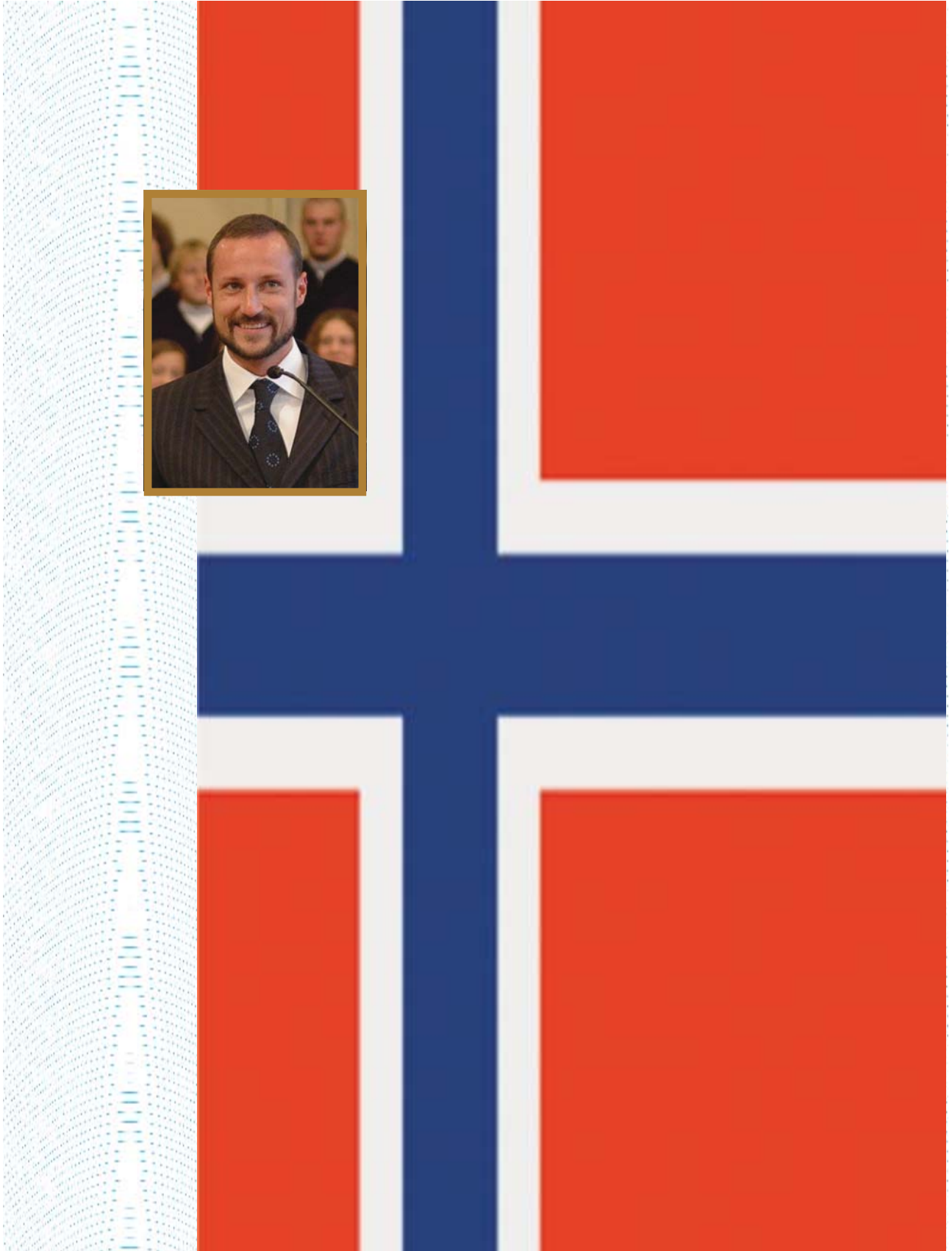
(Н.Ә. Назарбаевпен кездесу кезіндегі сөзінен, Астана, 5.2.2010 ж.)

Кронпринц Королевства Норвегия

Международная значимость Казахстана возрастает, и председательство в ОБСЕ является признаком растущего влияния вашей страны на международной арене.

(Из выступления в ходе встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 5.2.2010 г.)

ЯН КУБИШ

Еуропа Одағының Орталық Азия елдері бойынша арнаулы өкілі (2006 – 2009 жж.)

— Мен Сіздің Мемлекет басшысы лауазымындағы жаңа мерзіміңізді реформаларды, әсіресе, саяси саладағы реформаларды одан әрі жалғастыруға арнау ниетіңізбен жігерленіп отырмын. Біздің тұрақты ынтымақтастығымыздың жалғасуын тағатсыздана күтудемін және Сізге еліңіздің игілігі жолындағы жұмысыңызда табыстар тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 13.12.2005 ж.)

Специальный представитель Европейского Союза по странам Центральной Азии (2006 – 2009 гг.)

— Европейский Союз заинтересован в успешном развитии отношений с Казахстаном по всем направлениям. И мы не начинаем с нуля, а уже имеем широкое сотрудничество, которое должны углублять. Такой же интерес со стороны Казахстана и слова, сказанные на встрече Президентом, являются хорошими предпосылками для моей работы в качестве представителя ЕС по Центральной Азии.

— Я рад отметить, что декрет, изданный Президентом 9 сентября, создает хорошую основу для того, чтобы выборы в Казахстане прошли успешно.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 7.10.2005 г.)

КАРЕЛ МУЗЫКАРЖ

«Comenius» қоғамының президенті

Қазақстан тарихында Сіздің есіміңіз барша қазақстандықтар үшін тарихи сәтпен – ұлттық егемендік алумен байланысты болады. Сіздің Мемлекет басшысына тән қасиеттеріңіздің және Сіздің қажырлы қызметіңіздің арқасында Қазақстан Чех Республикасында және бүкіл әлемде қысқа мерзім ішінде ұзақ жолдан өтіп, халықаралық қоғамдастықтың толыққанды мүшесіне айнала алған мемлекет ретінде белгілі.

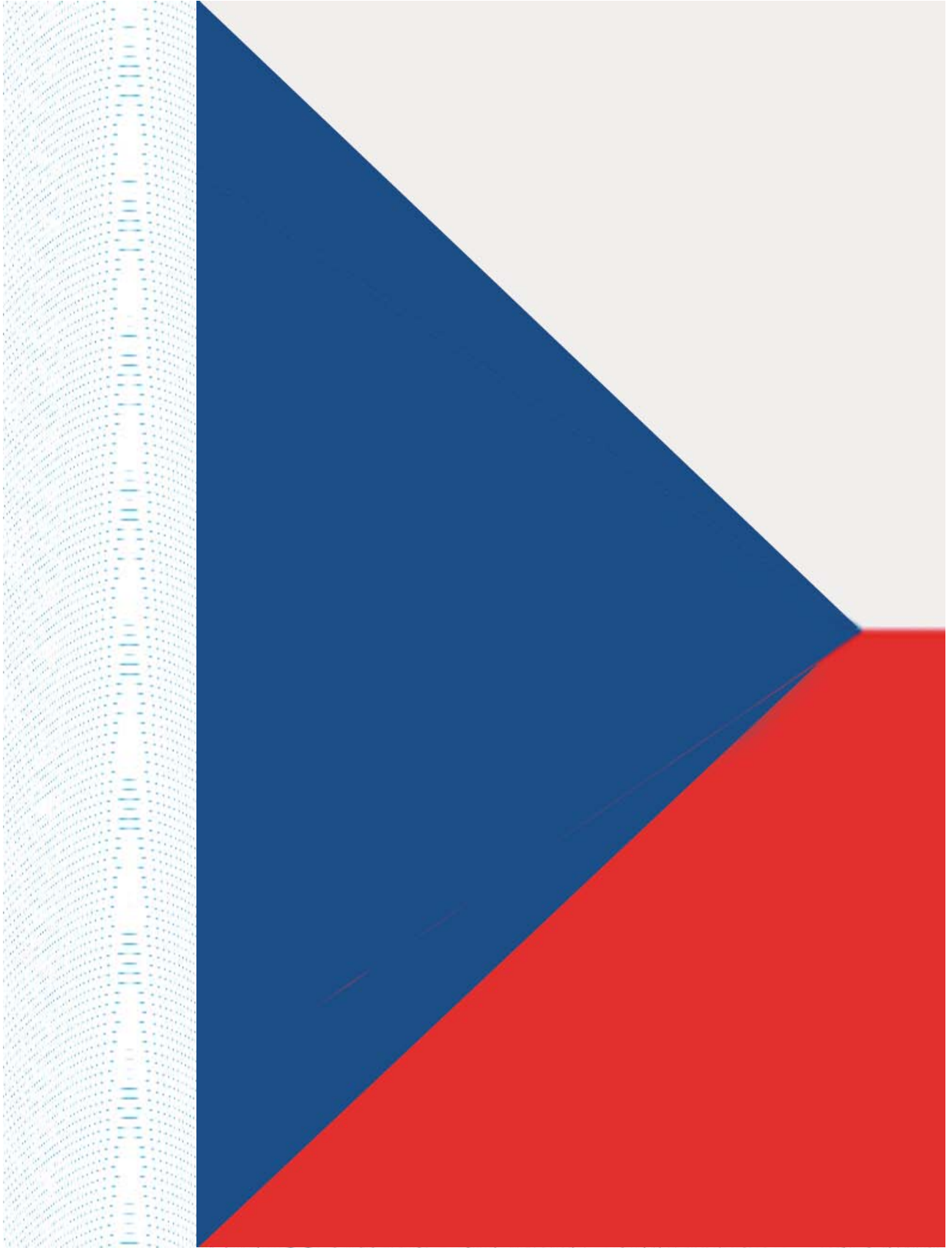
(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Советник Президента Чешской Республики, Президент Общества «Comenius»

В истории Казахстана Ваше имя всегда будет связано с историческим моментом для всех казахстанцев – обретением национального суверенитета. Благодаря Вашим качествам государственного руководителя и Вашей неутомимой деятельности Казахстан известен в Чешской Республике и во всем мире как государство, сумевшее в короткие сроки преодолеть длинный путь и стать полноправным членом международного сообщества.

Позвольте пожелать Вам, уважаемый Нурсултан Абишевич, дальнейших успехов в Вашей неустанной деятельности, а Вашим родным и близким здоровья, счастья, благосостояния и успехов.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, декабрь 2005 г.)

МИШЕЛЬ ДАНЕ

Бүкіләлемдік кеден ұйымының төрағасы (1999 – 2008 жж.)

Сіздің Президент сайлауындағы айқын жеңісіңізге байланысты менің шынайы құттықтауымды қабыл алыңыз. Бұл жеңіс кемел нарықтық экономика және демократиялық қоғам құрудағы өз елінің табыстарын Сіздің тиімді басшылығыңызбен байланыстыратын қазақстандықтардың басым көпшілігінің Өзіңізге деген қолдауын тағы да дәлелдеп берді. Сіз өз еліңізді жаңа мыңжылдыққа сенімді түрде алып келе жатқан кезде мен Сізге Қазақстанда одан әрі экономикалық және әлеуметтік прогресті қамтамасыз етуге бағытталған Сіздің күш-жігеріңізге табыстар тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Председатель Всемирной таможенной организации (1999 – 2008 гг.)

Примите мои искренние поздравления в связи с Вашей убедительной победой на президентских выборах. Она еще раз свидетельствует о поддержке казахстанцев, которые связывают успехи своей страны в построении развитой рыночной экономики и демократического общества с Вашим эффективным руководством.

Глубоко убежден, что Ваша деятельность на этом высоком посту послужит дальнейшему укреплению независимости Казахстана и повышению его авторитета на международной арене.

Желаю Вам успехов в Ваших усилиях, направленных на обеспечение дальнейшего экономического и социального прогресса в Казахстане.

Пользуясь случаем, позвольте вновь выразить Вам личную признательность за то внимание, которое Вы уделяете развитию высококвалифицированной таможенной службы Казахстана.

Примите мои пожелания счастья, добра и процветания Вам и народу Вашей страны.

Примите также, уважаемый господин Президент, уверения в моем весьма высоком уважении.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

**WORLD CUSTOMS ORGANIZATION
ORGANISATION MONDIALE DES DOUANES**

КРИСТИАН ПОНСЕЛЕ

Француз Республикасы Сенатының төрағасы

— Сіздің Қазақстан Республикасының Президенті болып тамаша қайта сайлануыңыз туралы біле салысымен өзімнің ең ыстық та шынайы құттымтауымды жолдауға асықтым. Ғажап табысыңызға сенімділігімді білдіре отырып, Сіз Қазақстанның дамуы, өркендеуі және орнығуы жолында қажымастан әрі жемісті жұмысыңызды жалғастыра беретініңізге күмән келтірмеймін.

— Сіздің еліңіз осынау стратегиялық өңірде маңызды рөл атқаратынына мен әлдеқашаннан сенімдімін. Сіздің Францияға деген қызығушылығыңызды біле тұрып, бұл істе Сізбен және қазақстандық парламентарийлермен бірлесіп біздің екіжақты қатынастарымыздың нығаюына жәрдемдесетін Француз Республикасының Сенатына және оның төрағасына сене алатыныңызды атап өткім келеді.

— *(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)*

Председатель Сената Французской Республики

— Я очень доволен, что имел возможность встретиться с Президентом, и счастлив в очередной раз констатировать прогресс Казахстана в политической, экономической и культурной сферах. Я сказал господину Президенту, что его страна, которая является своеобразным перекрестком этносов и религий, и тем не менее живет в атмосфере стабильности и находится на стыке двух миров, призвана играть значительную роль во внешнем весьма беспокойном мире. Я думаю, что Казахстан здесь в Азии, и Франция в Европе должны объединить свои усилия, чтобы вместе открыть эту дорогу к миру, открыть ее именно там, где есть конфликты. Для меня эта встреча очень обогащающая. Я думаю, что у глав наших государств, Президента Назарбаева и Президента Ширака главная ценность – человек...

— *(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, 23.5.2006 г.)*

ЭМЕРИ ДЕ МОНТЕСКЬЮ

Француз Республикасы Сенатының қаржы жөніндегі комитеті төрағасының орынбасары

Сізді қайта сайлануыңызға байланысты шын ниеттен құттықтаймын және қуанышымды білдіремін. Қазақстандықтар сайлауға өздерінің жаппай қатысуымен Сіздің ерен еңбегіңізді мойындады. Олар Сіздің бейнеңізден еліңіздің қуатты әлеуетін іске асыра алатын басшыны көріп, өз болашақтарын көз алдарына айқын келтіреді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Заместитель Председателя Комитета по финансам Сената Французской Республики

Искренне поздравляю Вас и выражаю радость по случаю вашего переизбрания. Казахстанцы своим массовым участием на выборах признали Ваши исключительные заслуги. Они видят в Вас руководителя, который может реализовать мощный потенциал Вашей страны и ясно представляет свое будущее.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ЖОЗЕ МАНУЭЛ БАРРОЗУ

Еуропа Комиссиясының президенті

— Еуропа Комиссиясының атынан және жеке өз атымнан мен Сізді Қазақстан Республикасы Президентінің лауазымына қайта сайлануыңызбен құттықтағым келеді.

— Еуропа Комиссиясы Сіздің еліңізбен, атап айтқанда, Еуропа Одағы мен Қазақстан арасындағы әріптестік пен ынтымақтастық туралы келісімді толық іске асыру негізінде үйлесімді де берік қатынастарды дамыта беруге ұмтылып отыр.

— Еуропа Комиссиясы Сіздің Үкіметпен ынтымақтастықты одан әрі нығайтуға және өзара қызығушылық туғызатын мәселелерді талқылауға, сондай-ақ Сіздің еліңізде саяси және экономикалық реформаларды жүзеге асыруға жан-жақты қолдау көрсетуді жалғастыру ниетінде.

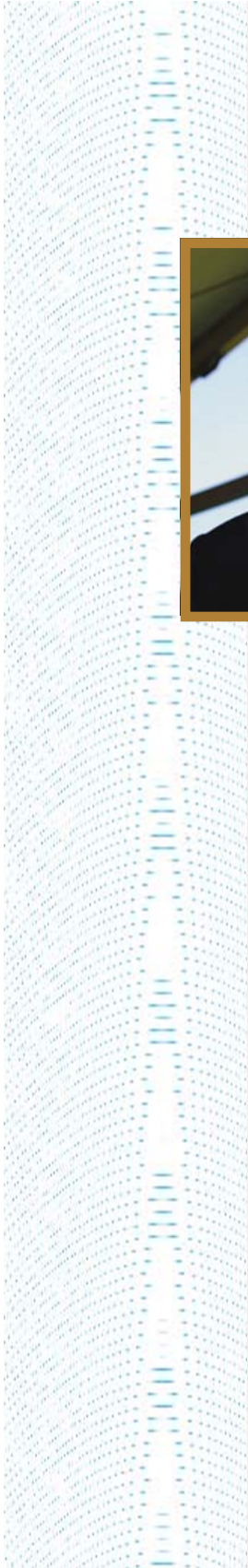
(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Президент Европейской Комиссии

— От имени Европейской Комиссии и от себя лично я хотел бы поздравить Вас с переизбранием Вас на пост Президента Республики Казахстан. Европейская Комиссия стремится продолжить развитие гармоничных и крепких отношений в Вашей стране, в частности, на основе полной реализации Соглашения о партнерстве и сотрудничестве между Европейским Союзом и Казахстаном.

— Европейская Комиссия желает и в дальнейшем укреплять сотрудничество и обсуждать с Вашим Правительством вопросы, представляющие взаимные интересы, а также продолжать оказание всемерной поддержки в осуществлении политических и экономических реформ в Вашей стране...

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, декабрь 2005 г.)

СЕРГЕЙ ОРДЖОНИКИДЗЕ

БҰҰ Бас хатшысының орынбасары

Мен Қазақстан Президентін БҰҰ атынан халықаралық деңгейдегі үлкен форум жұмысымен құттықтадым. БҰҰ Қазақстанның діндер арасындағы ұнқатысуға жұмсап отырған күш-жігерін, төзімділікке шақырған бастамасын жан-жақты қолдайды. Себебі, діндер арасындағы жағымды ахуал мемлекетаралық байланыстардың жақсара түсуіне де оң ықпал етеді.

(Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезінде журналистерге берген сұхбатынан, 6.01.2006 ж.)

Заместитель Генерального Секретаря ООН

От имени ООН я поздравил Президента Нурсултана Назарбаева с победой на выборах. Эта победа, являясь результатом впечатляющих достижений Казахстана в социально-экономической области, повышает авторитет вашей страны на международной арене. Организация Объединенных Наций признательна Казахстану за вклад в деятельность ООН в различных направлениях.

(На брифинге для журналистов по случаю церемонии инаугурации Президента Республики Казахстан, Астана, 6.01.2006 г.)

ЖАК ДИУФ

БҰҰ-ның азық-түлік және ауыл шаруашылығы мәселелері бойынша ұйымының бас директоры

Мемлекеттің жоғары лауазымына Сіздің қайта сайлануыңызға байланысты мен БҰҰ-ның азық-түлік және ауыл шаруашылығы мәселелері бойынша ұйымының атынан және жеке өзімнен денсаулық және Сіздің қызметіңізге табыстар тілеген ең ізгі құттықтауымды жолдау құрметіне ие болдым. Мен сондай-ақ Қазақстан Республикасының халқына біздің ортақ мақсаттарымызға қол жеткізуде бақыт және өркенділік тілегім келеді.

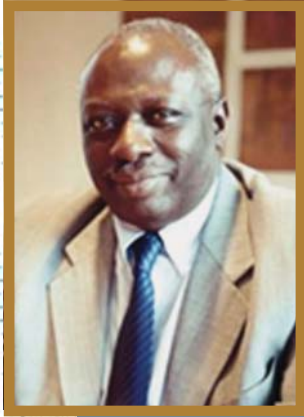
(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Генеральный Директор организации ООН по вопросам продовольствия и сельского хозяйства

По случаю Вашего переизбрания на высокую должность государства, я имею честь передать поздравления от имени организации ООН по вопросам продовольствия и сельского хозяйства и от себя лично самые лучшие пожелания здоровья и успехов в Вашей деятельности. Также мне бы хотелось выразить пожелания счастья и процветания народу Республики Казахстан в достижении наших общих целей.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

КОИТИРО МАЦУУРА

ЮНЕСКО-ның бас директоры (1999 – 2009 жж.)

ЮНЕСКО-ның атынан және жеке өз атымнан Сізді Қазақстан Республикасының Президенті лауазымына қайта сайлануыңызбен жылы ықыласпен құттықтап, Сізге осынау жоғары миссияда барша табыстарды тілегім келеді.

Маған сондай-ақ Сіздің басшылығыңызбен Қазақстан Республикасы мен ЮНЕСКО-ның арасындағы орныққан ізгі қатынастар одан әрі нығая беретін болады деп сенім білдіруге рұқсат етіңіз. Менің тарапымнан бұл үшін күш-жігерімді аямайтыныма сенімді болыңыз.

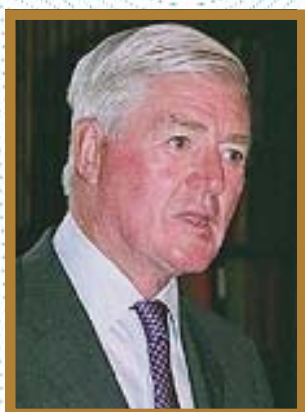
(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Генеральный директор ЮНЕСКО (1999 – 2009 гг.)

Это мой второй визит в Казахстан, первый состоялся в 2001 году во время празднования 10-летия Независимости Республики Казахстан и закрытия Семипалатинского ядерного полигона. Я должен подчеркнуть, что с того времени отношения между Казахстаном и ЮНЕСКО пережили большой прогресс. ЮНЕСКО в Казахстане занимается проектом устойчивого развития. Также прогресс достигнут в сфере сохранения и развития культурного наследия. Я выразил глубокую благодарность и признательность Президенту Нурсултану Назарбаеву за приглашение принять участие во Втором Съезде лидеров мировых и традиционных религий. Этот форум является стержнем в процессе развития межэтнического и межрелигиозного диалога не только в Казахстане и Центральноазиатском регионе, но и во всем мире.

(На брифинге журналистов в ходе II-го Съезда лидеров мировых и традиционных религий, Астана, 11.9.2006 г.)

ЛОРД ПАРКИНСОН
Бывший председатель
Консервативной партии

Цель Нурсултана Назарбаева – создать процветающий Казахстан с тем, чтобы каждый гражданин преуспевал вместе со страной. Его идеи очень привлекательны, а приверженность будущему страны производит неизгладимое впечатление.

(На брифинге после встречи Делегации «Каспийского информационного центра» из Великобритании с Н.А. Назарбаевым, Астана, 2.12.2005 г.)

ТОНИ БЛЭР
73-й Премьер-Министр
Великобритании (1997 – 2007 гг.)

Этот визит отражает очень крепкие отношения Казахстана и Великобритании. Наша страна является вторым крупнейшим инвестором в экономику Казахстана. Мы планируем активно развивать двустороннее сотрудничество не только в торгово-экономической сфере. Мы эффективно сотрудничаем в области авиаперевозок и обеспечении региональной безопасности. Я хочу высоко отозваться о том, как Президент Казахстана руководит своей страной. Нурсултан Назарбаев действительно ведет Казахстан очень успешным путем. Президент смог создать атмосферу согласия в многонациональной и поликонфессиональной стране. Казахстан является примером для всего региона. Мы нуждаемся в стабильных партнерах. Поэтому, я считаю, что у Европы должны начаться качественно новые отношения с Казахстаном, как со стратегическим партнером. Я хотел бы, чтобы Великобритания была лидирующим партнером Казахстана в этом плане. И не только в области торговли, но и в политике.

(В ходе официального визита Н.А. Назарбаева в Соединенное Королевство Великобритании и Северной Ирландии. На совместной пресс-конференции Президента Казахстана и Премьер-министра Великобритании, Лондон, 21.11.2006 г.)

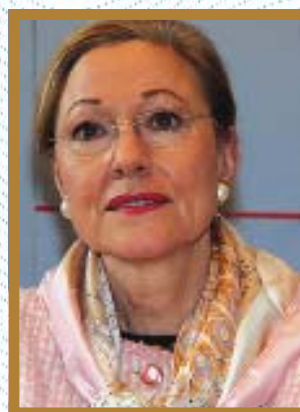

ЭНДРЮ ЭДВАРД
Британский принц,
Герцог Йоркский

Это мой второй визит в Казахстан в качестве специального представителя Великобритании по вопросам международной торговли и инвестиций. Великобритания и Казахстан имеют тесные экономические связи, представленные в основном нефтегазовым сектором, который я посещал в течение последних двух дней. Для меня также было интересно увидеть те изменения, которые произошли в Казахстане за последние три года со времени моего последнего визита. Я хотел бы поздравить казахстанцев с теми изменениями и достижениями, которые произошли. Великобритания надеется продолжать оставаться партнером Казахстана в бизнесе. У меня была очень успешная встреча с Президентом, на которой были обсуждены экономические вопросы. Я с нетерпением жду продолжения моего визита, и надеюсь провести несколько замечательных дней здесь, в Астане.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 5.7.2006 г.)

**БЕНИТА ФЕРРЕРО-
ВАЛЬДНЕР**
Комиссар по внешним связям
Европейской Комиссии
(2004 – 2009 гг.)

Мы очень заинтересованы в развитии сотрудничества с Казахстаном в области энергоресурсов, защиты окружающей среды, науки и технологий. Мы также обсудили продолжающийся политический диалог и наше желание оказать поддержку Казахстану в проведении политических реформ. Казахстан выразил свое желание председательствовать в ОБСЕ в 2009 году. Мы считаем, что это очень похвальное стремление. Мы поддерживаем усилия, которые предпринимаются Президентом Назарбаевым в отношении продвижения дальнейшего диалога цивилизаций и культур. Мы очень высоко ценим Съезд лидеров мировых и традиционных религий, который недавно был проведен в Астане. В экономическом плане мы сильно впечатлены успехами, которых Казахстан достиг за последние годы. Я заверила Президента Назарбаева, что мы поддерживаем вас в экономическом развитии, в частности, в деле вступления Казахстана во Всемирную Торговую Организацию. Я думаю, что такие отношения открывают новые горизонты для обеих сторон. Мы с нетерпением ждем предстоящего визита Президента Назарбаева в Брюссель, где состоится встреча с президентом Европейской комиссии господином Жозе Мануэль Баррозу.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 19.10.2006 г.)

БОГДАН БОРУСЕВИЧ
Председатель Сената Республики
Польша

Мой визит является подтверждением того, что новое руководство Польши намерено и впредь развивать сложившиеся дружественные отношения с Казахстаном. В этом году мы отметим 70-ю годовщину депортации поляков из Украины в Казахстан. Хотелось бы отметить, что польское меньшинство, проживающее в Казахстане, имеет широкие возможности для развития национальной культуры и традиций. Мы благодарны за это Президенту Нурсултану Назарбаеву и народу Казахстана.

(В ходе официальной встречи по поводу двустороннего торгово-экономического и энергетического сотрудничества, в частности перспективы участия Казахстана в проекте строительства нефтепровода Одесса-Броды, Астана, 6.1.2006 г.)

**АЛЕХО ВИДАЛ-
КУАДРАС РОКА**
Первый Вице-президент
Европейского Парламента

Я поблагодарил Нурсултана Назарбаева за то, что ЦИК Республики Казахстан направила приглашение наблюдателям от Европарламента приехать на выборы. Мы уверены, что присутствие европейских наблюдателей сыграет позитивную роль в оценке и освещении президентских выборов в Казахстане. В Европейском Парламенте доминирует уверенность, что предстоящие выборы будут честными, справедливыми, демократичными.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 1.11.2005 г.)

Примите мои искренние поздравления с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан.

Ваша убедительная победа позволит Вам далее проводить демократические реформы и политику, направленную на укрепление и развитие образования, здравоохранения и благосостояния всех граждан Вашей страны.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ПЬЕР МАЗО
Председатель Конституционного
Совета Франции

Позвольте сердечно поздравить Вас с переизбранием.

Этот успех свидетельствует поддержке проводимых вами реформ в области экономики и политики страны.

Желаю Вам всяческих успехов в период нового президентского мандата. Выражаю Вам еще раз благодарность за прием, который Вы мне оказали во время моего визита в Вашу прекрасную страну летом 2005 года.

Прошу Вас, господин Президент, принять уверения в моем высоком уважении к Вам.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Париж, 14.12.2005 г.)

БОССЕ РИНГХОЛМ
Премьер-министр Королевства
Швеция

Казахстан очень значимая страна, играющая важную роль на международной арене, и в Европе растет интерес к развитию сотрудничества с вашей страной. Мы впечатлены очень быстрым развитием, уровнем модернизации экономики, политических и экономических реформ, достижениями в области демократии в Казахстане. Очень важный шаг для такого молодого государства - заявка на председательство в ОБСЕ. В ходе визита меня сопровождает крупная бизнес-делегация, и мы надеемся, что встречи, которые были проведены во время данного визита, заложат крепкий фундамент для дальнейшего тесного сотрудничества между Казахстаном и Швецией и позволят повысить уровень жизни наших народов.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, 21.2.2006 г.)

Бельгийское издание «ЛЕ СУАР»

— Действующий Президент Казахстана снискал себе неоспоримую популярность сильным экономическим ростом и политической стабильностью, которая контрастирует с соседними странами Центральной Азии.

(Заявление в ходе пресс-конференции в Астане, 8.12.2005 г.)

КРИСТОФ ДЕ МАРЖЕРИ
Исполнительный вице-президент
компании «Тоталь»

Казахстан открыл свою экономику для иностранных инвестиций. Страна также оказала поддержку для развития отечественного предпринимательства. Движение в этих направлениях было весьма успешным и в первую очередь на благо страны, об этом свидетельствует обращение Президента к народу страны. Но не надо останавливаться на достигнутом.

(Из выступления в ходе 14-го пленарного заседания Совета инвесторов при Президенте Республики Казахстан, 25.11.2005 г.)

ФРАНЧЕСКО ФРАНЖИАЛИ

Генеральный секретарь Всемирной туристской организации

Для меня было большой честью встретиться с Президентом Казахстана. Я приехал сюда по случаю заседания комиссии Всемирной туристической организации, которую мы проводим в Алматы и в которой участвуют 34 страны. Я проинформировал Президента о состоянии дел в индустрии туризма во всем мире, рассказал, что после долгих лет трудностей наблюдается подъем этой индустрии. Президент обратил внимание на важность туризма как эффективного и прибыльного предпринимательства. И это так. В прошлом году по всему миру путешествовали 800 миллионов человек, которые потратили около 500 миллиардов долларов. Казахстан тоже должен получать прибыль от развития туристического бизнеса, для чего необходимо разработать национальную стратегию и программу развития туризма. Мы обещали оказать все необходимое содействие этому, особенно с учетом того, что теперь в Казахстане создано отдельное Министерство туризма и спорта.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, 26.4.2006 г.)

ФРЭНК ЧЭПМЕН
Главный исполнительный
директор «Би Джи Групп»

Я с огромным удовольствием посещаю еще раз Казахстан, и очень рад увидеть прогресс, достигнутый в строительстве Астаны. Астана в огромной степени отражает видение Президента и огромную энергию казахстанских людей, которые достигли такого прогресса за столь короткое время.

Основная цель моего визита сегодня касается рассмотрения Президентом того, как мы представляем дальнейшее освоение Карачаганакского месторождения. Мы видим, что существует огромный потенциал того, чтобы увеличить объемы добываемых жидких углеводородов в три раза. Разумеется, это может повлечь за собой дополнительные инвестиции в размере порядка 10-ти миллиардов долларов в течение ближайших 6-8 лет. Данные инвестиции повлекут за собой улучшение занятости населения в Казахстане.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 30.3.2006 г.)

АЛЕКСАНДЕР СТУББ
Председатель ОБСЕ (2008 г.),
Министр иностранных дел
Финляндии

Предстоящее председательство Казахстана в ОБСЕ имеет и историческое, и символическое значение. В 2010 году ОБСЕ исполнится 35 лет, а Казахстан будет первой центрально-азиатской страной, председательствующей в Организации. Для ОБСЕ это возможность показать, насколько это уникальная Организация, находящаяся в одном ряду с такими организациями, как ООН и ЕС.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 2.7.2008 г.)

**ФРАНЧЕСКО
РИЧЧИ БИТТИ**
Президент Международной
Федерации тенниса

У нас состоялась очень продуктивная встреча. Господин Президент очень хороший игрок в теннис. И я уверен, если бы проводился турнир среди президентов всех стран, он был бы первым. Потенциал вашей страны для развития теннисного спорта огромен. И поскольку сам Президент играет в теннис, мне было легко с ним беседовать. Для Казахстана хорошим примером по развитию этого вида спорта может стать русская школа. Я убежден, что в качестве эксперимента Казахстан сможет выставлять очень сильных и талантливых игроков на европейские турниры.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 14.2.2008 г.)

ЧИНГ КУО ВУ

Президент Делегации Международной федерации любительского бокса (AIBA)

— Я восхищаюсь Президентом Казахстана. Нурсултан Назарбаев сказал мне, что каждый человек должен следить за своим здоровьем и находиться в хорошей физической форме. Это замечательно, что лидер Казахстана поддерживает развитие спорта.

— В Казахстане очень много хороших боксеров, возможно на этих состязаниях еще пятеро получат лицензии на участие в Олимпиаде. Я думаю, удача не отвернется от Казахстана на предстоящих Олимпийских играх в Пекине.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 21.3.2008 г.)

ЖАН ЛЕМЬЕР

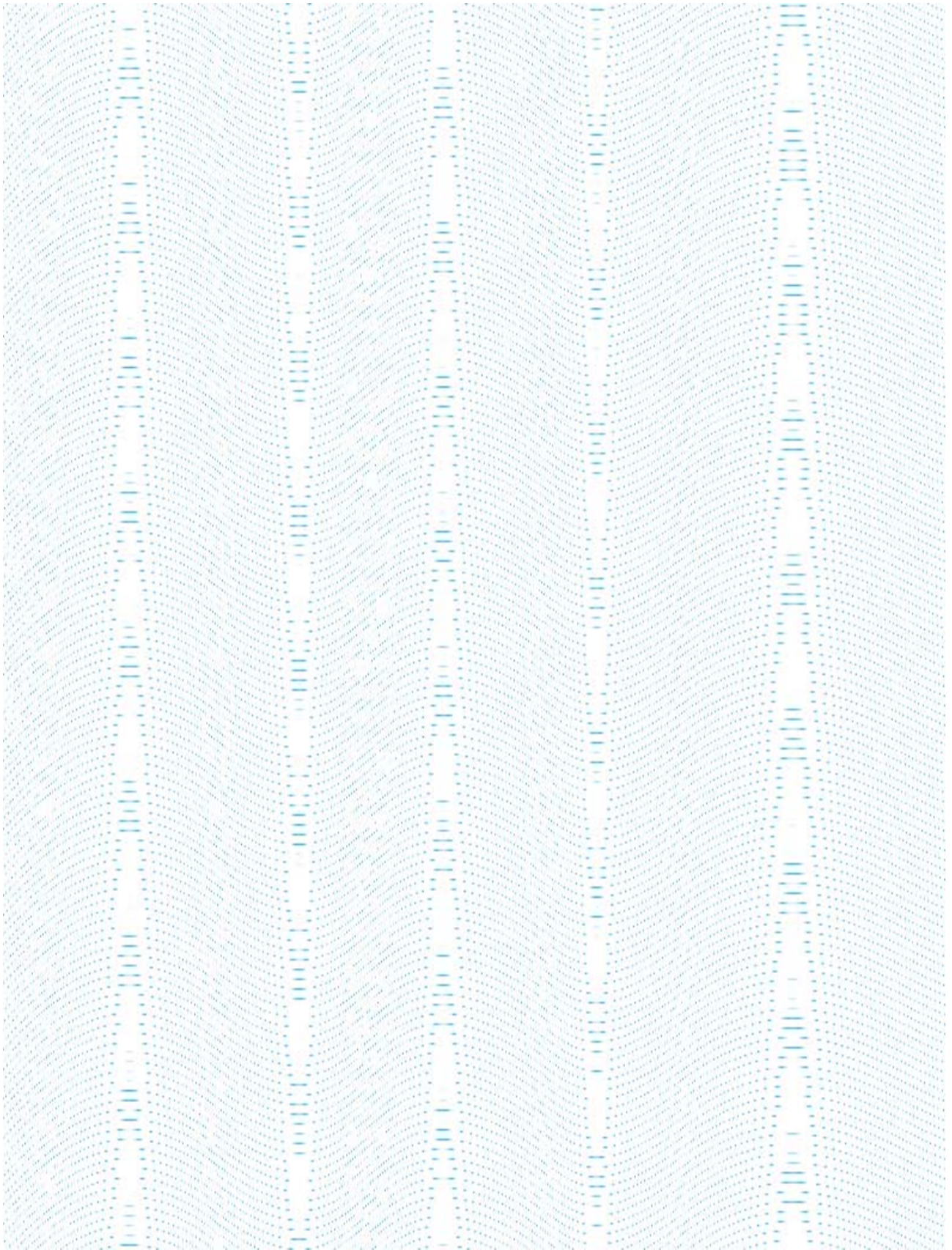
Президент Европейского банка реконструкции и развития (2000 – 2008 гг.)

Казахстан продолжает добиваться больших успехов под Вашим руководством, господин Президент, и является чрезвычайно важным и активно развивающимся игроком на мировой арене. Теперь для Казахстана очень важно вступить в ВТО

(Из выступления в ходе 14-го пленарного заседания Совета инвесторов при Президенте Республики Казахстан, 25.11.2005 г.)

Все инвесторы приветствуют приверженность Президента Казахстана вступлению в ВТО и поддерживают этот выбор как необходимый и своевременный. Мы обсудили все вызовы и сложности, связанные с принятием этого решения. Основные внешнеторговые партнеры Казахстана уже являются членами этой организации или собираются в нее вступить. Это очень сложная задача, но ее решение повлечет еще больший приток инвестиций в страну.

(Из выступления на пресс-конференции по итогам 14-го пленарного заседания Совета иностранных инвесторов, 25.11.2005 г.)

**V ТАРАУ
АҚ ТІЛЕКТІ АЗИЯ**

**ГЛАВА V
СВЯЗУЮЩАЯ НИТЬ ЦЕННОСТЕЙ АЗИИ**

ХУ ЦЗИНЬТАО

Қытай Халық Республикасының Төрағасы

Тәуелсіздік жылдары Сіздің басшылығыңызбен еңбексүйгіш те ақылман Қазақстан халқы өзінің қажырлы да жасампаз еңбегімен дамудың дұрыс жолын таба білді.

Бүгінде Қазақстанда экономика тұрақты даму үстінде, халықтың әл-ауқаты артып, қоғамның әлеуметтік-саяси тұрақтылығы сақталып отыр, елдің халықаралық аренадағы ұстанымы нығайып келеді.

Біз қазақстандықтардың мемлекеттілікті нығайту және елді дамыту ісіндегі табыстарына шын ниетпен қуанамыз.

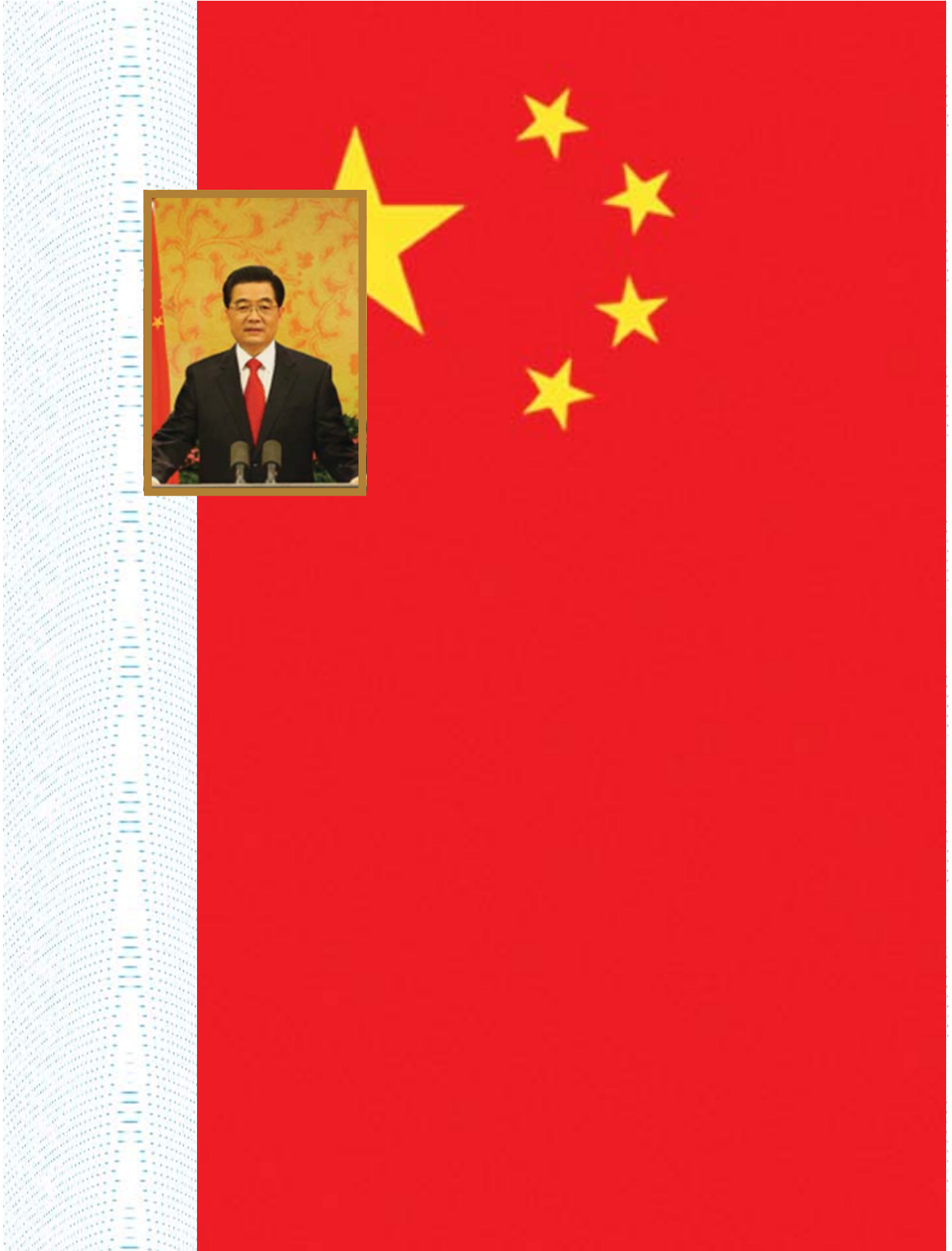
Соңғы жылдары Қытай—Қазақстан қатынастары белсенді дамуда. Жоғары және биік деңгейдегі тұрақты байланыстар жүргізіліп, саяси өзара сенім нығаюда, экономикалық ынтымақтастықтағы ілгерілеушілік айқын көрінеді. Тараптар халықаралық және өңірлік проблемаларды шешу жөнінде жемісті өзара ықпалдастық пен өзара қолдауды жүзеге асыруда.

(Н.Ә. Назарбаевты Елорданың 10 жылдығымен құттықтап жолдаған құттықтау хатынан, Астана, 2007 жылғы шілде)

Председателя КНР

За прошедшие 18 лет под Вашим руководством казахстанский народ приложил неустанные усилия по государственному строительству, уверенно двигаясь по выбранному им пути развития, который наиболее соответствует реальным условиям страны. Благодаря этому, сегодня в Казахстане наблюдается прочная политическая стабильность, устойчивое социально-экономическое развитие, непрерывное повышение уровня жизни народа и постоянное укрепление авторитета страны на международной арене.

(Поздравительная телеграмма по случаю 18-й годовщины Независимости Республики Казахстан, 23.12.2009 г.)

ДЗЮНЪИТИРО КОИДЗУМИ

Жапонияның Премьер-Министрі (2001 – 2006 жж.)

Сіздің Қазақстан Республикасының Президенті лауазымына қайта сайлануыңызға байланысты менің шынайы құттықтауымды қабыл алыңыз. Мен Сіздің басшылығыңызбен Қазақстан өзінің сәтті дамуын жалғастырып, Орталық Азия өңіріндегі тұрақтылық пен өркендеуге зор үлес қосады деп сенемін. Жапония мен Қазақстанның арасында достық және ықыласты қатынастар қалыптасқан. Біздің еліміз осы қатынастарды одан әрі өскелең дамыту үшін алдағы кезде де Сізбен ынтымақтастықта болуға әзір. Бұған қоса Жапония Сіздің еліңізбен «Орталық Азия+Жапония» диалогы бағытындағы ынтымақтастыққа да, сол арқылы Азия өңіріндегі бейбітшілік пен тұрақтылыққа үлес қосу ниетінде.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Премьер-Министр Японии (2001 – 2006 гг.)

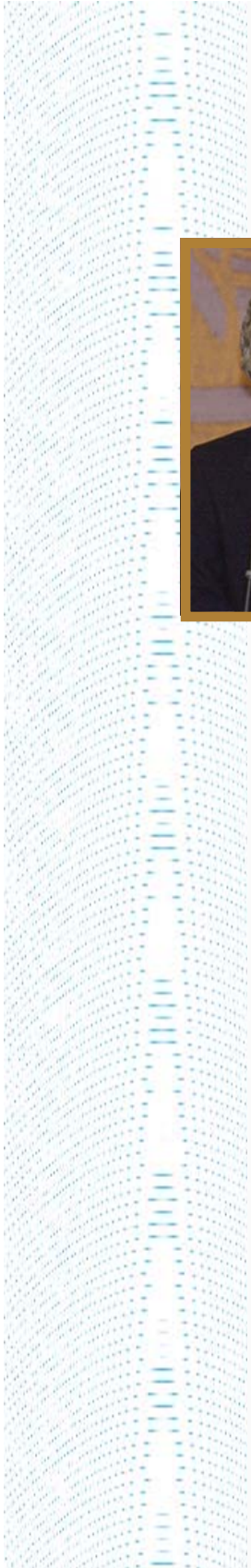
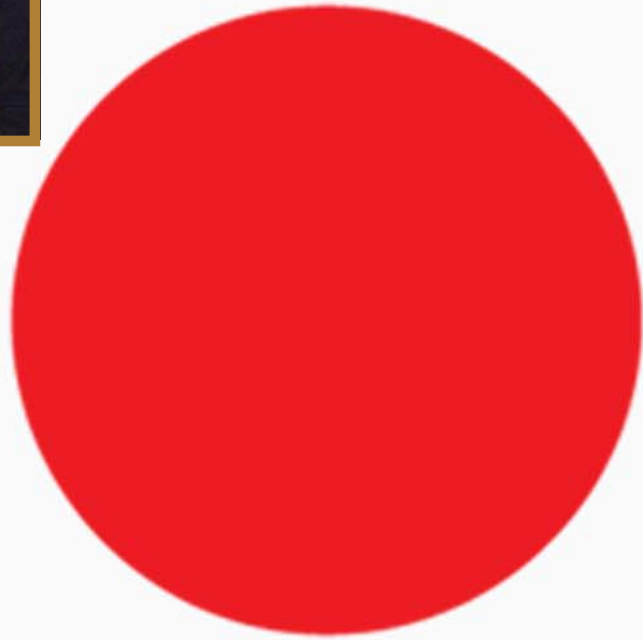
Я надеюсь, что под Вашим руководством Казахстан продолжит свое благополучное развитие и внесет свой большой вклад в стабильность и процветание Центрально-Азиатского региона. Я также осведомлен о выдвижении кандидатуры Казахстана на пост председателя ОБСЕ в 2009 году.

Япония, в свою очередь, намерена и дальше продолжать поддерживать усилия Казахстана, направленные на реализацию реформ в стране.

Между Японией и Казахстаном создались дружеские и благоприятные отношения. Наша страна готова и в будущем сотрудничать с Вами для еще большего развития этих отношений. Япония также настроена на сотрудничество с Вашей страной также в направлении диалога «Центральная Азия + Япония», и тем самым внести вклад в мир и стабильность всего центральноазиатского региона.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ЛИ СЯНЬ ЛУН

Сингапур Премьер-Министрі

Сингапур Үкіметінің атынан Сіздің Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануыңызға орай менің шынайы құттықтауым мен ізгі тілектерімді қабыл алыңыз. Соңғы бірнеше жылда біздің елдеріміздің арасындағы байланыстар айтарлықтай нығая түсті. Мен біздің елдеріміздің гүлденуі мен дамуы үшін екіжақты қарым-қатынастың бұдан әрі қарай да нығая түсетініне үміттімін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 14.12.2005 ж.)

Премьер-министр Сингапура

От имени Правительства Сингапура прошу принять мои самые теплые поздравления и добрые пожелания по случаю Вашего переизбрания на пост Президента Республики Казахстан. Связи между двумя нашими странами значительно укрепились в течение последних нескольких лет. Я надеюсь на дальнейшее углубление отношений между двумя нашими странами на благо взаимной выгоды и процветания.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 14.12.2005 г.)

СОНЯ ГАНДИ

Үндістанның Ұлттық консультативтік кеңесінің төрайымы

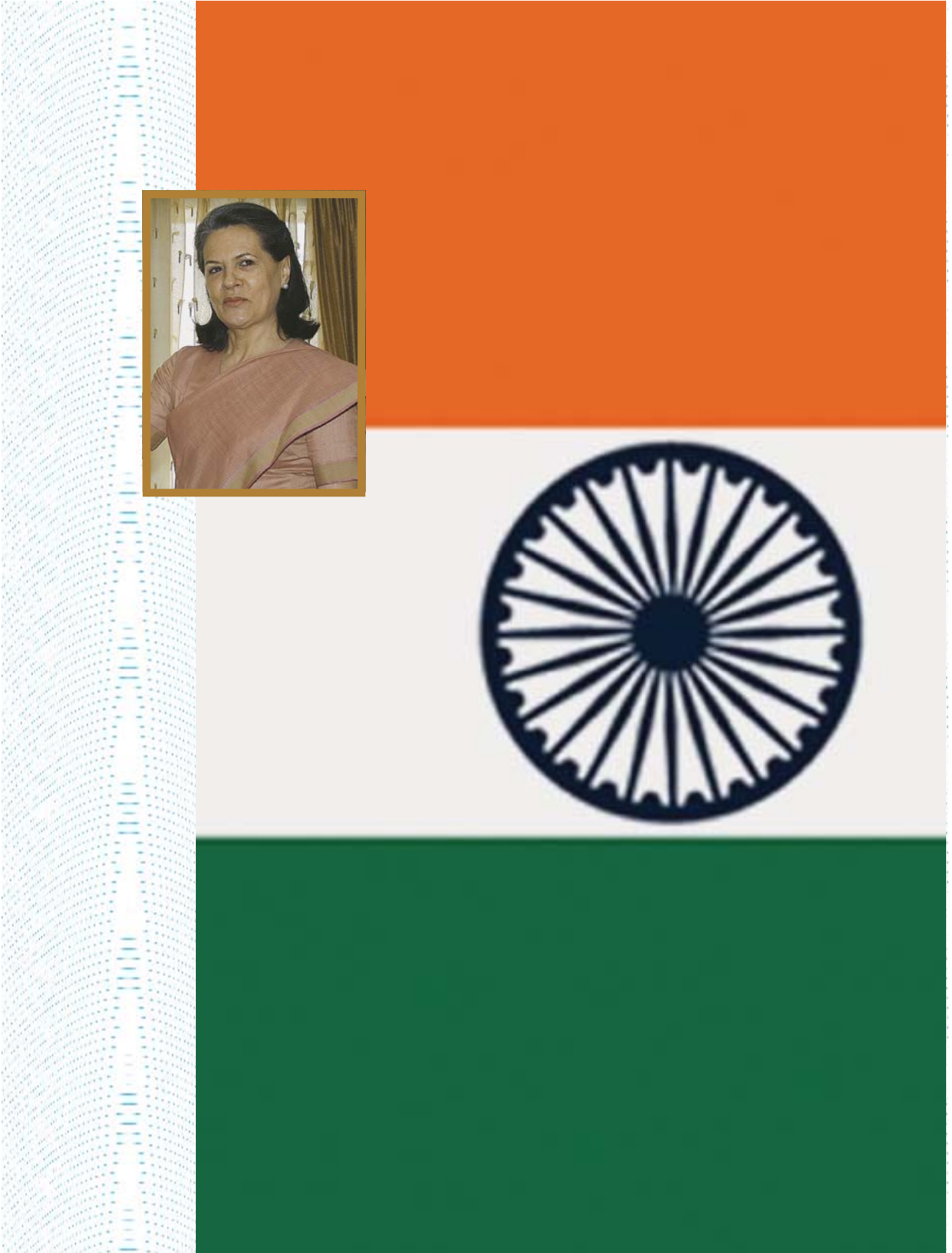
Сіздің пайымыңыз бен Қазақстан халқына жоғары берілгендігіңіз жауапты да маңызды міндеттеріңізді атқару кезінде Сізге жолбасшы болады. Мен Қазақстан халқына қызмет ету жолындағы Сіздің мақсаттарыңызға қол жеткізуде барынша табыстар тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың сайлаудағы жеңісіне орай келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 26.12.2005 ж.)

Председатель Национального консультативного совета Индии

Ваше видение и высокая преданность народу Казахстана будут направлять Вас при исполнении Вами ответственных и важных обязанностей. Я желаю всяческих успехов в достижении Ваших целей во имя служения народу Казахстана.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

ИОНА МЕЦГЕР

Израильдің Бас Ашкеназий раввині

Астанада осымен екінші мәрте ұйымдастырылып отырған Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің съезі біз секілді діндарлар үшін аса қажетті шара. Қазақ Президентінің осындай тамаша бастамасы бой көрсетпесе, түрлі дін өкілдері бір жерге дәл осылайша ешқашан жиналмаған болар еді. Сын-дарлы үнқатысу жанжалдар мен соғыстардан анағұрлым ұтымды екенін тіпті салыстыруға да болмайтынын кез келген қарапайым адам айтпай-ақ жақсы ұғынады. Өйткені, өзара түсіністікке бастауы ықтимал үнқатысудан ғана нәтиже күтуге болады.

(Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының II съезінде журналистерге берген сұхбатынан, 13.09.2006 ж.)

Главный раввин Израиля

Высочайший уровень общественного признания, заслуженного Вами и озвученный голосами избирателей – наилучшее доказательство признания граждан Казахстана за Вашу благословенную деятельность во имя их семей.

Каждый раз, прибывая в Вашу страну, а этой чести я удостоился уже три раза, видно развитие и процветание Казахстана. И все это под Вашим руководством во имя народа и страны. Я видел радостных людей – представителей различных национальностей, которых несмотря на это, вы смогли объединить в одном лагере под своим любящим и мудрым руководством, позволяющим гордиться именем гражданина Казахстана.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

НАТАН ЩАРАНСКИЙ

Құқық қорғаушы, Израильдің экс-вице-премьері

Сіздің Қазақстан Республикасы Президентінің жоғары лауазымына қайта сайлануыңызға байланысты менің ең шынайы құттықтауларымды қабыл алыңыз. Осы лауазымда жүріп, Сіз Қазақстанның дамуы және онда демократияның қалыптасуы, Сіздің еліңіздің өзгелермен тең жағдайда әлемдік саясатқа енуі, Израиль мемлекетімен байланыстарды нығайту үшін көп іс атқардыңыз.

Сіз алдағы кезде де саясатшы және мемлекет қайраткері талантын Өзіңіз басқарған бұрынғы жылдарда атап өтілген оң үрдістерді жалғастыру үшін жұмсайтыныңызға сенімдімін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануына орай жолдаған құттықтау жеделхатынан, 9.12.2005 ж.)

Правозащитник, государственный и общественный деятель Израиля, писатель

Примите мои самые искренние поздравления с переизбранием Вас на высокий пост Президента Республики Казахстан. Находясь на этом посту, Вы уже много сделали для развития Казахстана и становления демократии в нем, вхождения Вашей страны на равных в мировую политику, укрепления связей с государством Израиль.

Я уверен, что Вы и впредь приложите Ваш талант политика и государственного деятеля для продолжения тех положительных тенденций, которыми были отмечены предыдущие годы Вашего правления.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 9.12.2005 г.)

ЛИ МЁН БАК
Мэр г. Сеула

Мне приятно отметить, что Ваши визиты в Корею и родственные связи между нашим двумя столицами – Астаной и Сеулом, установленные в ноябре 2004 года, послужили серьезным основанием для дальнейшего укрепления наших связей. Я уверен, что под Вашим мудрым руководством народ Казахстана добьется огромных успехов в будущем.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

РЮТАРО ХАСИМОТО
Экс-Председатель Японской
Парламентской лиги дружбы

От имени Японской парламентской лиги дружбы с Казахстаном примите наши искренние поздравления с Вашим переизбранием Президентом Республики Казахстан.

Ваша блестящая победа свидетельствует о поддержке народа Казахстана стратегических реформ, проводимых под Вашим руководством, которые обеспечили Казахстану политическую стабильность и экономическое благосостояние.

Верим, что с Вашим переизбранием Казахстану и далее будут сопутствовать успехи в строительстве демократического общества, развитии экономики и других стратегических областях. За время нашего совместного руководства парламентской лигой были налажены дружеские отношения с Казахстаном. Хотя, в настоящее время я не являюсь председателем лиги, мы постараемся как можно быстрее выбрать нового достойного председателя и приложим усилия к дальнейшему развитию двусторонних отношений.

В заключение также позвольте поздравить Вас с Днем Независимости Республики Казахстан и от всей души пожелать Вам крепкого здоровья, больших успехов, а Казахстану — дальнейшего процветания.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Токио, 13.12.2005 г.)

ЧЖАН ДЭГУАН

Посол КНР в России, глава миссии наблюдателей от Шанхайской организации сотрудничества, Исполнительный секретарь ШОС

Для меня и моих коллег, это высокая честь быть наблюдателями и свидетелями этого важного события проходившего в обстановке политической стабильности, быстрого и динамичного экономического роста, в условиях осуществления масштабных социально-экономических реформ, направленных на вывод Казахстана в число богатых и развитых государств мира.

Выборы продемонстрировали Ваш высокий авторитет, искреннее уважение и доверие казахстанского народа к Вам.

Республика Казахстан в Вашем лице стоит у самого истока ШОС и в период «Шанхайской пятерки», и во время развития ШОС. Вы внесли и вносите неоценимый вклад в дело укрепления стабильности и многостороннего сотрудничества в регионе в рамках ШОС. Мы высоко ценим политику Казахстана в отношении нашей Организации. Искренне желаем Вам крепкого здоровья, больших достижений в Вашей благородной деятельности во имя процветания Республики Казахстан и во благо ее народа.

(Из обращения к Н.А. Назарбаеву, Астана, 5.12.2005 г.)

ХАРУХИКО КУРОДА
Президент Азиатского банка
развития

Под сильным руководством в Казахстане очень много сделано в сфере реформирования экономики. Я высоко оцениваю те замечательные темпы экономического и социального развития, которые демонстрирует Казахстан в последние годы. Очень важно закрепить эти темпы и продолжить на том же уровне.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 11.11.2005 г.)

ЧЖОУ СЯОПЭЙ

Бывший Чрезвычайный и Полномочный Посол Китайской Народной Республики в Казахстане

Эта встреча имеет особое значение. Завершая свою дипломатическую миссию в Казахстане, я выразил Нурсултану Абишевичу глубокое уважение и признательность за то, что он всегда оказывал содействие и помощь в моей работе.

За последние два года наши отношения претерпели много важных положительных изменений и перешли на новый уровень стратегического партнерства.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 14.10.2005 г.)

ЧЖАН СИЮНЬ
Чрезвычайный и Полномочный
посол Китайской Народной Рес-
публики в Республике Казахстан

Я давно мечтал поработать в такой прекрасной стране как Казахстан. Тем более приятно, что я приехал работать сюда в качестве Посла Китая

Два Президента, Казахстана и Китая, подняли наши отношения на новую высоту – высоту стратегического партнерства. Главы наших государств очертили новый план дальнейшего развития двусторонних отношений, конкретные меры по развитию нашего взаимовыгодного экономического сотрудничества.

(На брифинге по окончании встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 15.11.2005 г.)

**ЖУГДЭРДЭМИДИЙН
ГУРРАГЧА**
Член Великого Государственного
Хурала Монголии, космонавт

Поздравляю Вас с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан.

Для меня, совершившего полет с широких степей Казахстана и обратно приземлившегося на те же просторы, Республики Казахстан и казахский народ всегда являются близкими душе и сердцу.

Уважаемый Президент, желаю Вам больших успехов в работе, а народу Казахстана – развития и процветания.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 15.12.2005 г.)

ЛАКШМИ МИТТАЛ
Владелец и основатель Mittal
Group, совладелец металлургичес-
кой компании Arcelor Mittal

Я знаю эту страну уже на протяжении десяти лет. Я вижу, какой здесь происходит прогресс под руководством Нурсултана Назарбаева. У этой страны грандиозное будущее. Господин Президент, благодаря Вашей дальновидности Казахстан вызывает зависть у других государств, которые сейчас копируют Вашу успешную модель. Вы сейчас не только глава государства, но и образец для подражания для других лидеров.

(Из выступления в ходе 14-го пленарного заседания Совета инвесторов при Президенте Республики Казахстан, 25.11.2005 г.)

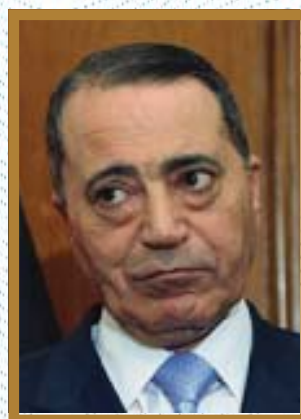

РАН ИШАЙ
Посол Государства Израиль в
Республике Казахстан

Я выразил положительную оценку нашей страны той внутренней межнациональной толерантности, которая имеет место в Казахстане. Мы считаем, что это – заслуга Президента Назарбаева. Мы надеемся, что добрые и плодотворные сотрудничество и взаимодействие между Казахстаном и Израилем будут развиваться и расширяться.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 5.9.2006 г.)

МАРУФ АЛЬ-БАХИТ
Премьер-министр Иорданского
Хашимитского Королевства
(2005 – 2007 гг.)

Мы договорились о создании совместной экономической комиссии, первое заседание которой планируется провести до предстоящего визита Президента Казахстана в Иорданию. Также была рассмотрена возможность установления между двумя странами режима свободной торговли. У Казахстана и Иордании много сфер, в которых мы могли бы осуществлять взаимовыгодное сотрудничество. Мы хотели бы выразить наше уважение и восхищение Президентом Казахстана и успехами, которых достигла ваша страна.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 9.11.2006 г.)

ЛЮ ЦИ
Член Политбюро ЦК КПК,
секретаря парткома г. Пекин

Мне очень приятно посетить Вашу страну по приглашению Республиканской политической партии «Отан». Китай и Казахстан близкие и дружественные соседи. Между нами сложилась славная традиция дружбы. И лидеры наших стран прилагают свои усилия для продолжения, развития отношений стратегического партнерства. Президент Н.Назарбаев дал высокую оценку развитию отношений Китая и Казахстана, в том числе межпартийных отношений. Мы будем всесторонне развивать наше культурное, экономическое сотрудничество, а также укреплять и усиливать сотрудничество между столицами наших стран.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 16.11.2006 г.)

САЛМАН АЛЬ-ХУСЕЙНИ АЛЬ-НАДВИ

Президент Индийской мусульманской организации «Джамаат-е-Шабаб-е-Ислам»

Я прибыл в Астану уже второй раз для участия в Съезде лидеров мировых и традиционных религий. Во время встречи с Нурсултаном Назарбаевым мы обсудили дальнейшее продвижение этой великой инициативы Президента Казахстана. В настоящий момент мир нуждается в межрелигиозном и межконфессиональном согласии. Я уверен, что религиозные лидеры найдут понимание, и этот Съезд внесет свой вклад в установление глобального религиозного диалога. Мы хотим поблагодарить Президента Казахстана за эту великую инициативу.

(На брифинге журналистов в ходе II-го Съезда лидеров мировых и традиционных религий, Астана, 11.9.2006 г.)

**ШАНТИЛАЛА
КАРАМШИ СОМАЙЯ**
Вице-президент индийской неправительственной организации
«K.J Somaiya Trust»

Я хочу выразить восхищение вашим Президентом, которого, если изъясняться западными понятиями, можно назвать хорошим менеджером, который ведет страну вперед. Чего стоят только изменения и большой прогресс в вашей новой столице Астане, которая показывает сейчас очень высокие темпы развития. Нурсултан Назарбаев - уникальный лидер, которому удастся поддерживать мир и гармонию в стране со множеством религиозных конфессий. Для нас это прекрасный пример достижения гармонии в поликонфессиональном обществе.

(На брифинге журналистов в ходе II-го Съезда лидеров мировых и традиционных религий, Астана, 11.9.2006 г.)

**АЛЬ-УАЛИД БЕН
ТАЛАЛ БЕН АБДЕЛЬ
АЗИЗ АЛЬ САУД**

Председатель правления инвестиционной компании «Кингдом»

Мы намерены привлечь в Казахстан такие крупные компании, как «Сити банк», «Фор Сизонс», «Фэйрмонт» для инвестирования в гостиничное дело и другие сферы бизнеса. Кроме того, планируем привлечь в казахстанскую экономику не только саудовские инвестиции, но и других арабских стран. Президент поддержал наши проекты и планы по инвестированию в экономику Казахстана.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 20.3.2008 г.)

**ШЕЙХ АХМАД
АЛЬ-ФАХАД АЛЬ-САБАХ**
Президент Олимпийского Совета
Азии, министр Национальной
безопасности Государства Кувейт

Орден, являющийся самой высокой наградой ОСА, присужден за поддержку развития спорта на Азиатском континенте. Как вы знаете, в 2011 году в Алматы состоятся VII зимние Азиатские игры, и я от имени ОСА выражаю признательность Президенту и народу Казахстана за подготовку к ним.

(На брифинге после вручения Президенту Казахстана ордена Олимпийского Совета Азии за вклад в развитие Олимпийского движения в Азии, 28.5.2007 г.)

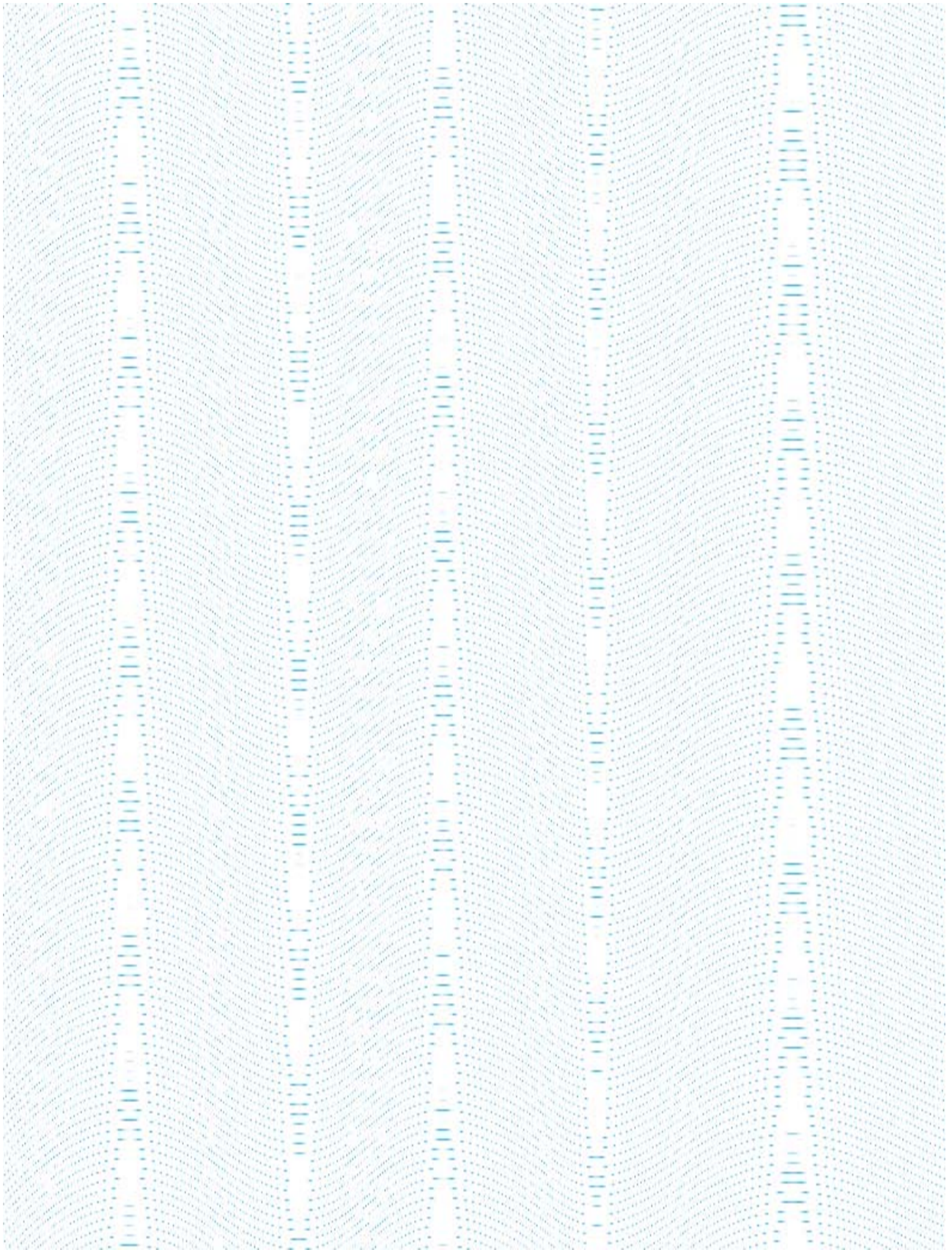

УАЛИД ИСМАИЛ АБДЕЛЬ ФАТТАХ ХАСАН

Чрезвычайный и Полномочный Посол Государства Палестина в Республике Казахстан

Мы хотели выразить свое восхищение казахстанским опытом, который зарекомендовал себя во всем мире, и является предметом восхищения и изучения для всех стран, которые заинтересованы идти по пути процветания, развития. Все это осуществляется благодаря смелой политике Нурсултана Назарбаева, его курсу. Также позвольте мне выразить наше восхищение по поводу программы реформ, которые происходят в экономической, политической и юридической сферах. Что же касается непосредственно палестинской проблемы, то здесь, на земле Казахстана, земле мира и мирного сосуществования, становится особенно очевидно, что данная проблема должна быть решена за столом переговоров, мирным путем. Поэтому мы надеемся, что мировое сообщество продолжит поддержку мирного процесса со всей силой, с тем, чтобы мир воцарился во всем регионе. В заключение позвольте еще раз выразить свою благодарность братскому и дружественному народу Казахстана, с которым палестинский народ связывают древние и прочные отношения.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 6.6.2006 г.)

**VI ТАРАУ
РЕСЕЙДІҢ ТІЛЕУҚОР НИЕТІ**

**ГЛАВА VI
ДОБРЫЕ СЛОВА РОССИИ**

ДМИТРИЙ МЕДВЕДЕВ

Ресей Федерациясының Президенті

Нак осындай бастау соңғы жылдары Сіз бен Президент В.Путин жасаған игі істеріңіздің ізгі жалғасы болып табылады. Мен Сізге жылышыраймен қарсы алғаныңыз үшін алғыс білдіремін. Мен үшін, өзінің бірінші ресми сапарын жасап отырған адам үшін бұл өте маңызды. Маған көрсеткен бүгінгі қошеметтеріңіз біздің елдеріміз арасындағы айрықша сенімге негізделген қарым-қатынастардың дәлелі болып табылады.

(РФ Президенті Д.Медведевтің Қазақстанға ресми сапары кезіндегі сөзінен, 22.05.2008 ж.)

Президент Российской Федерации

... Наши народы веками жили вместе. Поровну делили тяготы военного лихолетья и трудности целины. Плечом к плечу трудились, вместе росли и поднимали родную землю. В России это хорошо помнят и глубоко уважают целеустремлённый, талантливый, щедрый казахстанский народ. И мы знаем, что это чувство взаимно...

... Безусловно, что за такими весомыми показателями стоит огромный труд казахстанского народа и, конечно, труд его лидера, Президента Нурсултана Абишевича Назарбаева. Все мы знаем, что он вложил в этот город не просто свой труд, а свою душу. И сегодня надо прямо сказать, что Астана – это его родное детище, его большой успех и несомненная гордость.

Известно, что уникальное геополитическое положение столицы немало предопределило и философию её развития, связанную с идеей евразийства. Астана удивительным образом отражает национальную самобытность республики и одновременно её открытость миру, восприимчивость ко всему передовому и новому.

(Из выступления на праздновании десятилетия г. Астаны, 5.07.2008 г.)

ВЛАДИМИР ПУТИН

Ресей Федерациясының Президенті (2000 – 2008 жж.)

Бүгінгі күні дос ниетті Қазақстан халқы өзінің әлеуметтік-экономикалық және мемлекеттік құрылыстағы қол жеткен табыстарын орынды мақтан ете алады. Республиканың халықаралық беделі жылдан-жылға артып келеді, қоғамдағы ұлтаралық қатынастар да жетілдіріле түсуде. Парламенттің төменгі палатасына жақында болған сайлаудың қорытындылары Қазақстанның осыдан әрі де демократиялық өзгерістер жолымен айнамай жүріп, ұлттың әл-қуатын арттыруға деген ұмтылысын айқын көрсетіп берді.

Үстіміздегі жылы ол отын-энергетикалық, көлік және атом қуатын бейбіт мақсатқа пайдалану салаларындағы кең көлемді инфрақұрылымды жобалармен байи түсті. Ресей мен Қазақстанның халықаралық аренадағы, Еуразия кеңістігіндегі аймақтық интеграциялық құрылымдардағы күштерін үйлестіру өзінің тиімділігін көрсетті. Ресей мен Қазақстанның одақтастық қатынастарының зор әлеуеті алдағы уақыттарда да біздің елдеріміз халықтарының мүддесіне қызмет етіп, Орталық Азия аймағындағы тұрақтылық пен қауіпсіздікті қаматмасыз ететініне сенемін...

(В.Путиннің ҚР Тәуелсіздік күніне жолдаған құттықтау хатынан)

Президент Российской Федерации (2000 – 2008 гг.)

Сердечно поздравляю Вас с 65-летием со дня рождения. В России Вас знают как искреннего друга нашей страны, последовательного и активного сторонника укрепления богатых традиций двусторонних связей, эффективного и поступательного развития многопланового, взаимовыгодного российско-казахстанского сотрудничества. Высоко ценю наши личные тесные дружеские отношения

Убежден, что Ваши силы и энергия, богатейший опыт государственной и политической деятельности будут и впредь служить развитию добрососедства и стратегического партнерства между Россией и Казахстаном, углублению интеграционных процессов и союзнического взаимодействия в рамках ЕЭП, ЕврАзЭС, ОДКБ, на пространстве Содружества Независимых Государств в целом.

(Из поздравительной телеграммы по случаю 65-летия Н.А. Назарбаева, 6.07.2005 г.)

ЕВГЕНИЙ ПРИМАКОВ

Ресей Федерациясы Сауда-өнеркәсіп палатасы басқармасының төрағасы (1996 – 1998 жж.)

Сайлаудағы айрықша айқын жеңісіңіз Сіздің және Сіз жүргізіп отырған әлеуметтік-экономикалық саясаттың қандайлық зор сенімге және бүкілхалықтық қолдауға ие болып отырғанын айшықты көрсетіп берді.

Сіздің басшылығыңызбен Қазақстан таңданарлық табыстарға қол жеткізді және бүгінде әлемде айтарлықтай экономикалық әлеуеті және халықаралық саяси салмағы бар серпінді даму үстіндегі өңірлік держава ретінде заңды түрде қабылданып отыр.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 9.12.2005 ж.)

Государственный и политический деятель Российской Федерации, президент Торгово-экономической палаты (1996 – 1998 гг.)

Под Вашим руководством Казахстан добился впечатляющих успехов и сегодня закономерно воспринимается во всем мире как динамично развивающаяся региональная держава со значительным экономическим потенциалом и международным политическим весом.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Москва, 9.12.2005 г.)

БОРИС ВСЕВОЛОДОВИЧ ГРОМОВ

Мәскеу облысының губернаторы

Сізді Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауындағы айқын жеңісіңізбен құттықтаймын. Сізге мықты денсаулық, бақыт және өз халқыңыздың игілігі жолындағы еңбекте бұдан былай да табыстарға жетуіңізді тілеймін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Губернатор Московской области

Поздравляю Вас с убедительной победой на выборах Президента Республики Казахстан. Желаю Вам крепкого здоровья, счастья и дальнейших успехов в труде на благо своего народа.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ВАЛЕНТИНА МАТВИЕНКО

Санкт-Петербург қаласының губернаторы

Президенттік сайлаудың қорытындылары Қазақстан тұрғындарының Мемлекет басшысы лауазымындағы Сіздің табысты жұмысыңызға берген жоғары бағаны көрсетеді. Ресей мен Қазақстанның арасында әрдайым ықыласты да достық байланыстар болған. Мұнда Сіздің де сіңірген еңбегіңіз бар. Таяудағы жылдары біздің елдеріміздің арасындағы қатынастар сенімді де серпінді дами беретініне сенімдімін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Губернатор г. Санкт-Петербурга

Итоги президентских выборов свидетельствуют о той высокой оценке, которую жители Казахстана дали Вашей успешной работе на посту Главы государства между Россией и Казахстана всегда существовали теплые и дружеские связи. В этом и Ваша глубокая заслуга. Уверена, что в ближайшие годы отношения между нашими странами будут развиваться уверенно и динамично.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

НИКОЛАЙ РЫЖКОВ

Ресей Федерациясы Кеңесінің мүшесі

Сайлаудағы Сіздің жеңісіңізге бір сәтке де күмәнданбаймын. Қазақ халқы таңғажайып бірауыздылық көрсете отырып, қоғамдағы саяси тұрақтылық, өмірді жақсарту, біздің елдеріміздің арасындағы достық пен ынтымақтастықты нығайту бағытына – Сіздің мемлекеттік қызметіңіздің басты қағидаттары бағытына таңдау жасағанына өте қуаныштымын. Сіздің бұл бағыттағы шын мәніндегі алып күш-жігеріңіз бен бастамаларыңыз ЕурАзЭҚ-ты – терең де серпінді интеграция, ең алдымен экономикалық саладағы интеграция жолын таңдаған ТМД бес елінің қауымдастығы құрылуынан нақты көрініс тапты.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты жолдаған құттықтау жеделхатынан, 7.12.2005 ж.)

Член Федерального собрания Российской Федерации

С Вашим именем связаны все вопросы развития и укрепления дружественных связей Казахстана и России. Вы вносите огромный вклад в дело объединения республик после развала Советского союза – единственной альтернативы развития отношений между народами.

Ваши поистине титанические усилия и инициативы в этом направлении обрели реальное выражение в учреждении ЕврАзЭС – содружества пяти стран СНГ, избравших путь глубокой и динамичной интеграции, прежде всего, в экономической сфере.

За последние годы, благодаря единственно правильным и разумным шагам в выработке и реализации политического курса страны, объективному росту ее экономики высокими темпами, Вы стали фигурой мирового значения.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Москва, 7.12.2005 г.)

СЕРГЕЙ МИХАЙЛОВИЧ МИРОНОВ

Ресей Федерациясы Федералдық жиналысының Федерация кеңесінің Төрағасы

Ресей Федерациясы Федералдық жиналысының Федерация кеңесінде дауыс беру нәтижелері Қазақстанның осы заманғы даму кезеңінде оның көп ұлтты халқының Сіздің басшылығыңызбен жүргізіліп отырған елдің ішкі және сыртқы саясатына деген шынайы сенімінің көрінісі ретінде қарастырылды.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 7.12.2005 ж.)

Председатель Совета Федерации Федерального Собрания РФ

В Совете Федерации Федерального Собрания Российской Федерации рассматривают результаты голосования как выражение подлинного доверия многонационального народа Казахстана к проводимой под Вашим руководством внутренней и внешней политике страны на современном этапе ее развития.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Москва, 7.12.2005 г.)

МҮФТИ ШЕЙХ РАВИЛЬ ГАЙНУТДИН

Ресей Мүфтилер кеңесінің төрағасы

Сізді республика тұрғындарының жаңа президенттік мерзімге тамаша қайта сайлауы Қазақстан халқының, түрлі ұлттар, мәдениеттер мен діндер өкілдерінің өз отандастарына саяси тұрақтылық, бейбіт те жасампаз өмір, экономикалық өркендеу мен берекелік жағдайларын қамтамасыз етуге қабілетті, әлем мойындаған аса көрнекті де беделді көшбасшы ретіндегі Сізге деген зор сенімі мен құрметін дәлелдейді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Председатель Совета муфтиев России

От имени Совета муфтиев России (СМР), Президиума Духовного управления мусульман Европейской части России (ДУМЕР) сердечно и искренне поздравляю Вас с переизбранием на высокий пост Президента Республики Казахстан.

Ваше триумфальное переизбрание на новый президентский срок жителями республики свидетельствует об огромном доверии и признательности Вам народа Казахстана, представителей разных национальностей, культур и религий, как выдающемуся и авторитетному лидеру с мировым признанием, способному обеспечить своих сограждан условиями политической стабильности, мирной и созидательной жизни, экономического процветания и благополучия.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 6.12.2005 г.)

НИКОЛАЙ БОРДЮЖА

Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымының бас хатшысы

Сайлау қорытындылары қазақстандықтардың қоғамдағы ұлттық келісімді, өзара түсіністік пен сенімді нығайтуға бағытталған Сіз жүргізіп отырған саясатты, елді экономикалық, әлеуметтік және саяси жаңартудың өскелең дамуын кеңінен қолдайтынының барынша айқын дәлелі болды. Қазақстан Сіздің басшылығыңызбен Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымының аясындағы интеграцияны дамытуға және тереңдетуге, ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттердің халықаралық лаңкестікке қарсы күресінде өзара ықпалдастықты нығайтуға, Орталық Азияда қауіпсіздік пен тұрақтылықты қамтамасыз етуге айтулы үлес қосып келеді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Генеральный секретарь Организации Договора о коллективной безопасности

Казахстан под Вашим руководством вносит ощутимый вклад в развитие и углубление военно-политической интеграции в рамках Организации Договора о коллективной безопасности, укрепление взаимодействия государств – членов ОДКБ в борьбе с международным терроризмом, обеспечения безопасности и стабильности в Центральной Азии.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Москва, декабрь 2005 г.)

НИКОЛАЙ СЕВАСТЬЯНОВ

Ракеталық-ғарыштық «Энергия» корпорациясының президенті, Бас конструктор

Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауындағы жеңісіңізге байланысты шынайы құттықтауымды қабыл алыңыз. Осынау айқын жеңіс барша Қазақстан халқының Сізге деген сенімінің жоғары дәрежесін қуаттап берді. Ғарышты игеру және халық шаруашылығының басқа салаларында Ресей-Қазақстан қатынастары одан әрі дамып, нығаятынына үміт артамыз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Президент ракетно-космической корпорации «Энергия», Генеральный конструктор

Примите искренние поздравления с победой на выборах Президента Республики Казахстан. Эта убедительная победа подтвердила высокую степень доверия Вам всего казахстанского народа.

Надеемся на дальнейшее развитие и укрепление российско-казахстанских отношений в области освоения космоса и других сферах народного хозяйства.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ВИКТОР САДОВНИЧИЙ

М.Ломоносов атындағы Мәскеу Мемлекеттік университетінің ректоры

Сайлаудың қорытындылары Қазақстан халқының көшбасшысы ретіндегі Сізге деген бүкілхалықтық қолдауды дәлелдейді. Сіздің көрнекті басшылығыңызбен Қазақстан жарқын жетістіктер мен жеңістерге қол жеткізді. Мәскеу университетінің ұжымы Сіз біздің университетке көрсетіп отырған ықылас үшін алғыс білдіреді. Біз оны үнемі сезінеміз және жоғары бағалаймыз. Біз бұдан былай да Сіз жүзеге асырып отырған тамаша бастамалар мен қадамдарға жәрдемдесетін боламыз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті қызметіне қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 26.12.2005 ж.)

Ректор МГУ имени Ломоносова, академик РАН

Под Вашим выдающимся руководством Казахстан добился ярких достижений и побед. Коллектив Московского университета благодарен Вам за то внимание, которое Вы оказываете нашему университету. Мы его постоянно чувствуем и высоко ценим. Мы будем и далее содействовать тем замечательным инициативам и шагам, которые Вы осуществляете.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

ВЛАДИМИР ЕГОРОВ

РФ Президентінің жанындағы Ресей мемлекеттік қызмет академиясының президент-ректоры

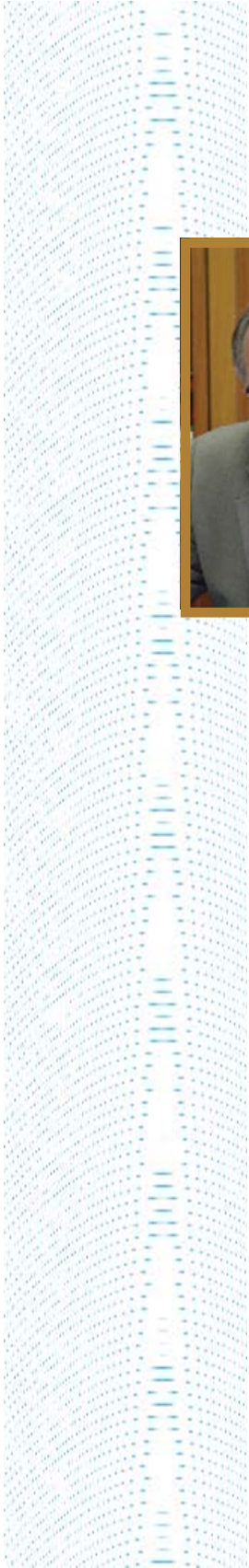
Сіздің еліңіз халқының осындайлық бірауызды ерік-жігері – адамдардың өз Президентіне деген шынайы құрметінің дәлелі. Біз туысқан Қазақстан азаматтарының осынау құрметі мен сүйіспеншілігіне толық мәнінде ортақпыз және бізді Сізбен академияның қабырғасында қалыптасқан кәсіби туыстық дәнекерлері де байланыстыратынын мақтаныш етеміз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 26.12.2005 ж.)

Президент-ректор Российской Академии государственной службы при Президенте РФ

Столь единодушное волеизъявление народа Вашей страны - свидетельство подлинного уважения людей к своему Президенту. Мы в полной мере разделяем это уважение и любовь граждан братского Казахстана и горды тем, что нас связывают с Вами еще и узы профессионального братства, сложившиеся в стенах нашей академии.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

АЛЕКСАНДР ШИЛОВ

КСРО халық суретшісі, Ресей Өнер академиясының академигі

Бұл жәйт Сіздің ұлы еңбегіңіз Сіздің халқыңыз бен Отаныңызға қажет екенінің жарқын дәлелі болып табылады!

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 13.12.2005 ж.)

Академик Академии художеств, Народный художник СССР

От всего сердца поздравляю Вас с переизбранием на пост Президента Республики Казахстан!

Этот факт является ярким подтверждением того, что Ваш великий труд необходим Вашему народу и Родине!

Низкий поклон Вам и Вашей семье!

Всегда рад встрече с Вами!

(Из поздравительного письма в адрес Н.А. Назарбаева, декабрь 2005 г.)

МИХАИЛ КАЛАШНИКОВ

Ресейлік бас қару-жарақ конструкторы

Сіздің Президент сайлауындағы сенімді жеңісіңіз таң қалдырады және туысқан Қазақстан халқына гүлдену мен прогресс жолында әрі қарай дамуына кепілдік береді. Мен Сізді алысты болжай алатын стратегиялық көрегендік талантыңыздың арқасында тәуелсіз Қазақстанды экономикалық, әлеуметтік және саяси дамудың тамаша үлгісі ете білген аса танымал саяси және мемлекет қайраткері ретінде білемін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты жолдаған құттықтау жеделхатынан, 14.12.2005 ж.)

Конструктор стрелкового оружия

Ваша убедительная победа на президентских выборах вызывает восхищение и гарантирует братскому народу Казахстана дальнейшее уверенное продвижение по пути процветания и прогресса. Я знаю Вас как выдающегося политического и государственного деятеля, обладающего талантом стратегического предвидения и превратившего суверенный Казахстан в истинный образец экономического, социального и политического развития.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 14.12.2005 г.)

ЗУРАБ ЦЕРЕТЕЛИ

Ресей Көркемөнер академиясының президенті

— Ресей Көркемөнер академиясының төралқасы және жеке өзім Президент сайлауындағы Сіздің айқын жеңісіңізге байланысты шын жүректен шыққан достық құттықтауымызды жеткізуге қуаныштымыз. Сіз басқарып отырған республиканың азаматтары осы заманғы аса көрнекті мемлекет қайраткері Сізге деген, Сіз жүргізіп отырған саясатқа деген өте жоғары сенімін тағы да қуаттады.

— Сізге шын жүректен бақыт және жақсы денсаулық, берекелілік, Қазақстанның өркендеуіне жәрдемдесетін Сіздің ірі ауқымды жоспарларыңыздың ойдағыдай жүзеге асуын тілейміз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Президент Российской Академии художеств

— Президиум Российской академии художеств и я лично рады передать сердечные дружеские поздравления в связи с Вашей убедительной победой на президентских выборах.

— Граждане возглавляемой Вами Республики еще раз подтвердили высочайшее доверие к Вам, выдающемуся государственному деятелю современности, к проводимой Вами политике.

— От всей души желаем Вам счастья и доброго здоровья, благополучия, успешного осуществления Ваших крупномасштабных планов, способствующих процветанию Казахстана.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ВЛАДИМИР СПИВАКОВ

Халықаралық қайырымдылық қорының президенті

Сіздің Қазақстан Президенті лауазымына бүкілхалықтық сайлануыңызға байланысты менің ең шынайы құттықтауымды қабыл алыңыз. Мен Сіздің жеңетініізге күмән келтірген жоқпын. Сіздің асқан адами қасиеттеріңіз, зор тәжірибеніз бен шын мәніндегі мемлекеттік даналығыңыз Сізді қазақ халқының құрметі мен сүйіспеншілігіне бөлегені даусыз жәйт. Сіздің сан қырлы тұлғаңыздың барлық қасиеттерінің ішінде мен үшін айрықша жақын да қымбат қасиет бар. Бұл Сіздің балаларға деген шынайы да ізгі көзқарасыңыз, олардың проблемасына, тәрбиесіне назар аударуыңыз, жас таланттарға деген Сіздің қолдауыңыз.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Президент Международного благотворительного фонда

Примите мои самые искренние поздравления по поводу Вашего всенародного избрания на пост Президента Казахстана. Я не сомневался в Вашей победе.

Ваши исключительные человеческие качества, огромный опыт и поистине государственная мудрость снискали Вам уважение и любовь казахского народа, это неоспоримый факт.

В России хорошо знают Вас и ценят не только как выдающегося политика и руководителя братского государства. Мы относимся к Вам как к другу, человеку духовно близкому, чьи благородные устремления всегда направлены во благо своего народа и всех народов мира и чья забота о развитии культуры общеизвестна.

Для меня среди всех сторон Вашей многогранной личности особенно важна любовь к детям, внимание к их проблемам, воспитанию, ваша поддержка юных талантов...

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ВЛАДИМИР РУШАЙЛО
Исполнительный секретарь СНГ,
глава группы наблюдателей от
стран СНГ

На все заседания допускаются наблюдатели, можно беспрепятственно получить информацию о вопросах, которые рассматриваются избирательными комиссиями. Эта открытость свидетельствует о демократизации проходящих выборов

Мы вчера побывали в ряде избирательных участков и посетили окружную комиссию в городе Костанай. Сейчас мы проводим эту работу в Астане и других городах

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 2.12.2005 г.)

Вместе с Содружеством Независимых Государств мы признали выборы состоявшимися, демократичными и легитимными. Мы особо отмечаем очень высокую активность избирателей

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 5.12.2005 г.)

ВЛАДИМИР ПЕХТИН
Заместитель председателя Государственной Думы России, координатор группы наблюдателей от Межпарламентской ассамблеи СНГ

Мы считаем, что выборы в Казахстане прошли в демократической обстановке. Более того, это самые демократичные выборы, которые прошли в странах СНГ. Мы можем пожелать другим странам Содружества проводить выборы на таком же уровне и с такой же подготовкой, как они прошли в Казахстане.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 5.12.2005 г.)

ОЛЕГ КУЗНЕЦОВ

Президент РАЕН

Ваши профессиональные и личные качества, авторитет, которым Вы заслуженно пользуетесь в Республике, вновь получили подтверждение и высокую оценку народа Казахстана.

Убежден, что Ваш незаурядный талант политика и общественного деятеля будет способствовать стратегическому развитию Евразийского пространства, приведет к дальнейшему укреплению сотрудничества и дружбы между Казахстаном и Россией. Доброе сотрудничество и взаимопонимание всегда даст благие результаты.

Расширение сотрудничества РАЕН с Министерством охраны окружающей среды Казахстана и другими министерствами и ведомствами является хорошим примером взаимодействия. Надеемся, что при Вашей поддержке оно позволит достичь успехов на самых передовых рубежах науки, промышленности и техники и существенно ускорит инновационное развитие наших стран.

(Из Поздравления в адрес Главы государства Н.А. Назарбаева, Москва, 5.12.2005 г.)

ЮРИЙ РАХМАНИН
Вице-президент РАЕН

Мы все с восхищением наблюдаем достижения Республики Казахстан и ее народа. На встрече мы услышали поразительные цифры: на науку в Казахстане в ближайшей перспективе планируется выделить огромные средства, превышающие сегодняшние вложения в 25 раз. Сегодня в России ученые также обретают поддержку, но она выражена в значительно меньшей мере.

На брифинге для журналистов по случаю вручения лидеру Казахстана ордена «За вклад в развитие общества» 30.11.2005 г.

ВЛАДИМИР НЕСТЕРОВ
Генеральный директор Центра им.
М.В. Хруничева

Беспрецедентная поддержка, оказанная абсолютным большинством избирателей Республики Казахстан, красноречиво свидетельствует об огромном доверии и признательности народа Казахстана, представителей разных национальностей, культур и религий. Выражаем надежду, что взаимовыгодное, долгосрочное сотрудничество между предприятиями и организациями ракетно-космической отрасли Казахстана и России будет расширяться, что позволит нашим странам быть ведущими космическими державами.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

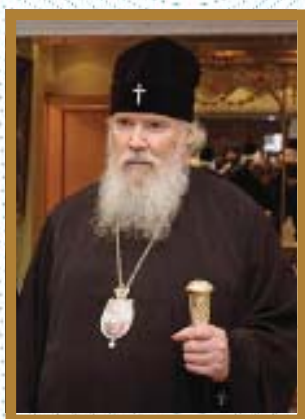

ВАЛЕНТИН ЦОЙ
Вице-президент РАЕН, председа-
тель Координационного Совета
РАЕН по инновационной
деятельности

Обозначенные в разговоре с господином Президентом темы показывают, что в стране идет динамичное развитие, которое подкреплено стремлением Нурсултана Назарбаева сделать все, чтобы страна достигла всех поставленных целей. Российская Академия естественных наук готова содействовать этому совместно с вашими учеными.

(На брифинге для журналистов по случаю вручения лидеру Казахстана ордена «За вклад в развитие общества». 30.11.2005 г.)

АЛЕКСИЙ II Патриарх Московский и всея Руси

Ныне, как и прежде, Вы с честью и достоинством трудитесь на древней земле Казахстана, неустанно заботясь о повышении ее экономического, духовного и культурного потенциала.

Являя добрый пример верности служебному долгу, Вы с чувством ответственности исполняете все многообразие принятых на себя обязательств.

Мне весьма отрадno свидетельствовать о Вашем личном большом вкладе развитие плодотворного сотрудничества между светским и духовным руководством, призванного к совместным трудам в восстановлении нарушенных в прошлом святынь, строительстве новых храмов, социальном служении и благотворительности. Ваши добрые дела и начинания по справедливости заслуживают глубокой благодарности со стороны жителей многонационального Казахстана.

Нельзя не упомянуть о Вашей инициативе по проведению в столице республики городе Астане встреч лидеров и представителей мировых религий, посвященных сотрудничеству, толерантности и углублению взаимодействия ради мира и взаимопонимания.

Выражаю надежду на дальнейшее укрепление добрососедских отношений между нашими странами и народами, на совместное участие в благом деле создания дружбы, мира и общественного согласия.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

АБДУЛ-ВАХЕД НИЯЗОВ
Президент Исламского
культурного центра России

Ваше Превосходительство, Вы являетесь гарантом свободы совести и вероисповедания, равноправия всех религиозных конфессий Вашей страны и мы уверены, что Вы и впредь будете уделять большое внимание развитию культурной и духовной составляющей в казахстанском обществе, в том числе, и религии, и, тем самым еще больше укрепите в стране межконфессиональный мир и согласие.

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 26.12.2005 г.)

АЛЕКСЕЙ МИЛЛЕР
Председатель правления ОАО
«Газпром»

За все годы работы в Казахстане «Газпром» чувствует себя здесь очень комфортно, взаимодействует с другими российскими компаниями, которые также осуществляют свою деятельность, не опасаясь за перспективы своего бизнеса. Гарантом этого положения дел является Президент Казахстана.

(На брифинге по итогам встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 11.11.2005 г.)

ВАГИТ АЛЕКПЕРОВ
Президент российской нефтяной
компании «Лукойл»

Я рад, что компания получила положительную оценку своей деятельности на территории республики. Хочу особо отметить, что такие инвестиции приходят в страны, где есть политическая стабильность, есть уверенность в том, что законодательные акты, принимаемые в стране, направлены на привлечение инвестиций, есть гарантии инвесторам, что инвестиции потрачены не зря. Мы со своей стороны гарантируем создание новых рабочих мест. Я уверен, что стабильность Казахстана гарантируется сегодня Президентом Нурсултаном Абишевичем.

(По итогам встречи с Президентом Республики Казахстан, Астана, 21.10.2005 г.)

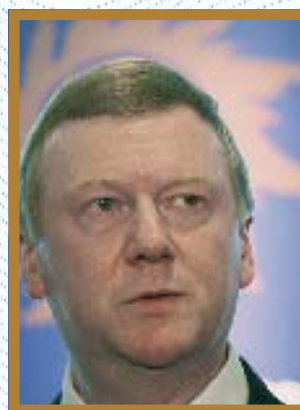

ШАМИЛЬ ТАРПИЦЕВ
Президент Федерации тенниса
Российской Федерации, член
Международного Олимпийского
комитета

Президент ставит задачу создать систему подготовки спортсменов, которая позволит казахстанским теннисистам выйти на мировой уровень и достигать хороших результатов. Главное в этом процессе - массовость и привлечение детей к занятиям спорта. Я как старший тренер сборной России готов сделать все, чтобы теннис в Казахстане развивался и быстро стал одним из ведущих видов спорта.

(На брифинге после встречи с Н.А. Назарбаевым, Астана, 31.10.2007 г.)

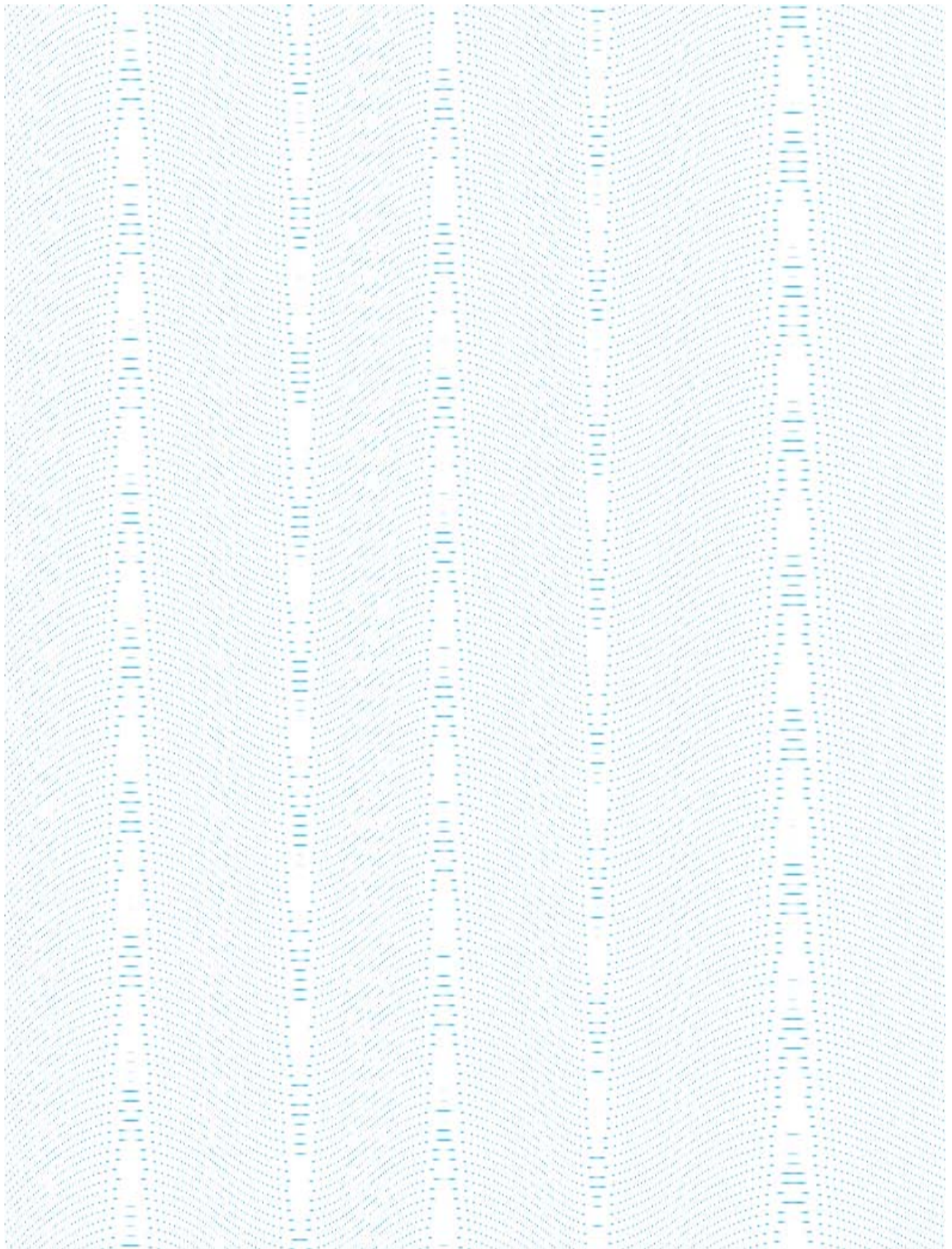
АНАТОЛИЙ ЧУБАЙС
Председатель правления РАО
ЕЭС России (1998 – 2008 гг.)

Благодаря Вашему самоотверженному труду, Вашей энергии, мощному творческому потенциалу, личному обаянию Вам удалось в эти непростые годы сплотить не только Ваших единомышленников и соратников, но и весь народ Казахстана.

Вы пользуетесь заслуженным авторитетом и в Казахстане, и во всем мире. Под Вашим руководством Республика Казахстан стала примером динамичного развития для многих стран мирового сообщества.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 9.12.2005 г.)

VII ТАРАУ
КӨШБАСШЫ ТАҒЫЛЫМЫ – ДОСТАР
МАҚТАНЫШЫ

ГЛАВА VII
ПРИМЕР ЛИДЕРА – ГОРДОСТЬ ДРУЗЕЙ

АЛЕКСАНДР ЛУКАШЕНКО

Беларусь Республикасының Президенті

Он бес жыл бойы Сізбен бірге қызмет атқарып келеміз, біз әрдайым жақсы қарым-қатынасты қолдадық. Осы жылдар аралығында мен Сізден көп үйрендім. Сіздің кеңесіңіз әрдайым маңызды.

(Н.Назарбаевтың Украинада мемлекеттік сапары кезіндегі Украина басшысының сөзінен, 2009 жылғы 26 қараша)

Президент Республики Беларусь

Высоко ценю сложившиеся между нами открытый и доверительный диалог, который в значительной степени способствовал укреплению дружественных и партнерских отношений между Республикой Казахстан и Республикой Беларусь. Нашими странами успешно реализуются многие перспективные проекты в различных областях. Казахстанско-белорусское сотрудничество является важным фактором, содействующим развитию интеграционных процессов в Содружестве Независимых Государств.

Уверен, что Ваш большой и многогранный опыт послужат дальнейшему расширению взаимодействия между нашими государствами.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А.Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Минск, 5.12.2005 г.)

ИЛЬХАМ ӘЛИЕВ

Әзірбайжан Президенті

Мен Сізге, Нұрсұлтан Әбішұлы, Сіздің біздің елдеріміз арасындағы екіжақты қарым-қатынастарды нығайту, сондай-ақ Каспий мен Кавказдағы тиімді өңірлік ынтымақтастық үшін қолайлы орта қалыптастыру жөніндегі күш-жігеріңіз үшін ризашылығымды білдіремін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Әзірбайжан Республикасында мемлекеттік сапары кезінде Әзірбайжан басшылығының білдірген пікірінен, 2.10.2009 ж.)

Президент Азербайджана

Искренне рад, что после обретения независимости дружественный Казахстан под Вашим руководством достиг значительных успехов в претворении в жизнь коренных политически, социально-экономических реформ, в динамичной интеграции в мировое сообщество.

Уверен, что наши совместные усилия и в дальнейшем будут направлены на укрепление и расширение традиционных отношений дружбы, добрососедства и всестороннего сотрудничества между Казахстаном и Азербайджаном, на наше обоюдое выгодное взаимодействие в международных и региональных организациях.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Баку, 5.12.2005 г.)

ЮРИЙ ЕХАНУРОВ

Украина Премьер-Министрі (2005 – 2006 жж.)

Украина Үкіметінің атынан және жеке өз атымнан Сізді президенттік сайлаудағы лайықты жеңісіңізбен және Қазақстан Республикасы Президенті лауазымына қайта сайлануыңызбен шын жүректен құттықтаймын. Қазақстан Республикасы Сіздің дана басшылығыңызбен өңірдегі және бүкіл әлемдегі өзінің беделін одан әрі нығайту, әлеуметтік-экономикалық реформаларды іске асыру жолында жаңа жетістіктерге жететініне, ал Қазақстан мен Украина арасындағы жемісті ынтымақтастық алдағы кезде де біздің туысқан халықтардың мүдделері үшін серпінді дамып, нығаятынына нық сенімдемін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Премьер-Министр Украины (2005 – 2006 гг.)

Твердо убежден, что под Вашим мудрым руководством Республика Казахстан достигнет новых свершений на пути дальнейшего укрепления своего авторитета в регионе и во всем мире, реализации социально-экономических реформ, а плодотворное сотрудничество между Казахстаном и Украиной и впредь будет динамично развиваться и крепнуть в интересах наших братских народов.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 9.12.2005 г.)

ГЕННАДИЙ НОВИЦКИЙ

Беларусь Республикасының Ұлттық Жиналыс Республикалық Кеңесінің төрағасы (2003 – 2008 жж.)

Сайлаудағы жеңіс Сіздің мемлекеттілік пен құқықтық тәртіпті нығайтуға, қоғамның барлық салаларында демократиялық қайта құруларды жүзеге асыруға негізделген бағытыңызға жалпыхалықтық қолдаудың шүбәсіз дәлелі болып табылады. Беларусь Республикасы мен Қазақстан Республикасы арасындағы достық қарым-қатынас біздің халықтарымыздың игілігі жолында одан әрі де дами беретініне сенім білдіремін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

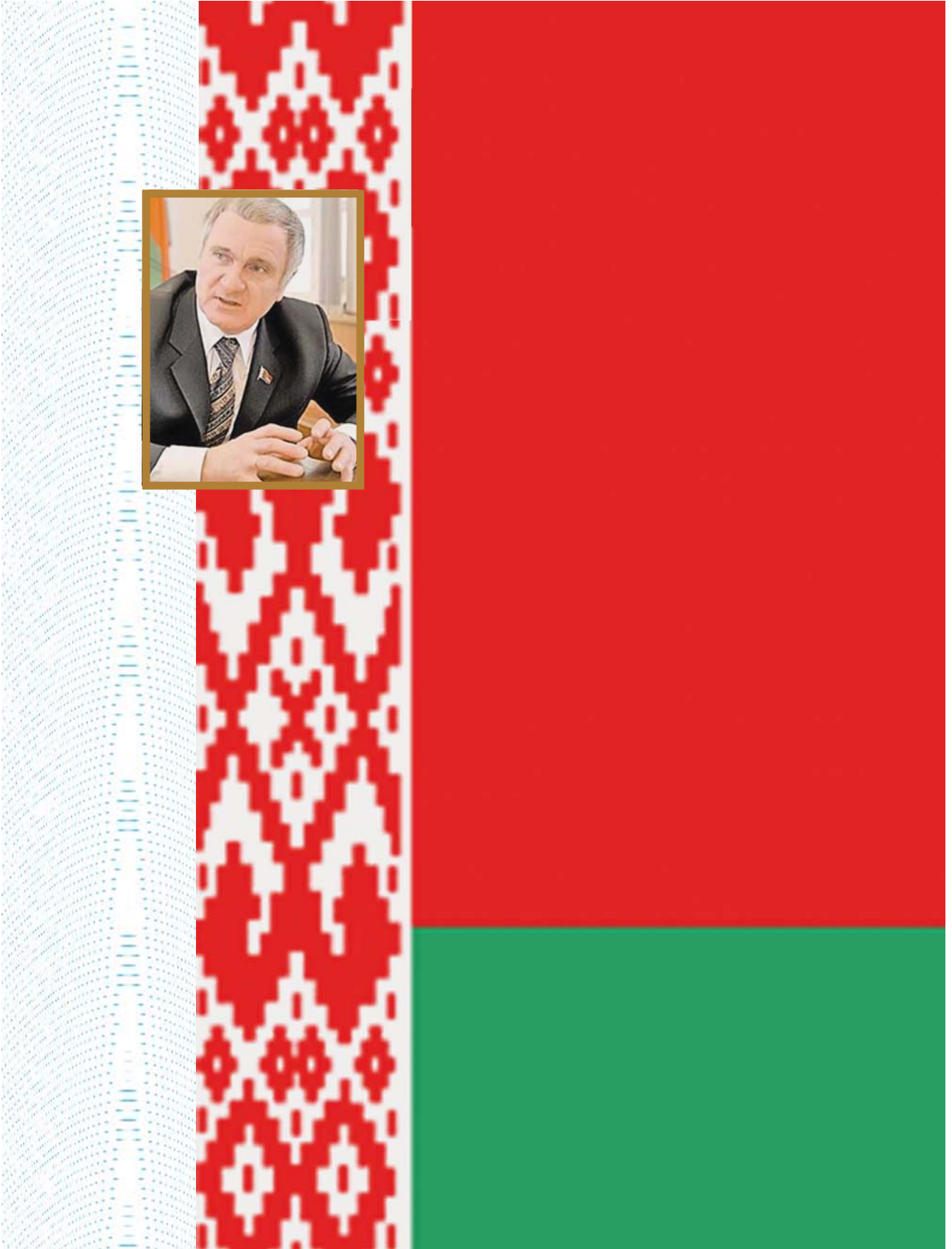
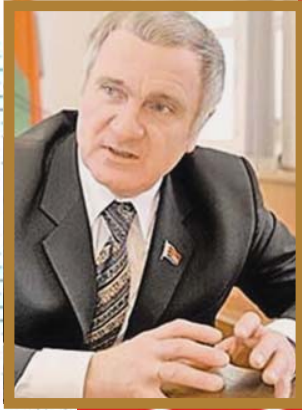
Председатель Совета Республики Национального собрания Республики Беларусь (2003 – 2008 гг.)

Победа на выборах является неоспоримым подтверждением поддержки проводимого Вами курса, направленного на укрепление государственности и правопорядка, осуществление демократических преобразований во всех сферах жизни общества.

Выражаю уверенность в том, что традиционно дружественные отношения между Республикой Казахстан и Республикой Беларусь будут и далее развиваться на благо наших народов.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Минск, 8.12.2005 г.)

ГРИГОРИЙ РАПОТА

Еуразия экономикалық қоғамдастығының бас хатшысы

Сізді Қазақстан Республикасы Президентінің жоғары лауазымына қайта сайлануыңызбен шын жүректен құттықтаймын! Сайлау нәтижелері Қазақстан халқының Сіз жүргізіп келе жатқан мемлекеттік кемесінің бағытын қолдайтынын айқын көрсетіп берді. Сізге осынау жауапты лауазымда шын ниеттен зор жаңа жетістіктер тілеймін. Қазақстан Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың құрамына кіретін мемлекеттердің көпжақты өзара ықпалдастығын барынша дамытуға бағытталған оның қызметінде шешуші рөлдердің бірін атқаратынын сезіну қуанышты. Сіздің ЕурАзЭҚ-тың Мемлекетаралық кеңесінің жұмысына белсене қатысуыңыз ауқымды интеграциялық міндеттердің оңтайлы шешілуіне бастайтын жолды тиімді жүргізуге мүмкіндік беретініне сенімдімін.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Генеральный секретарь Евразийского экономического сообщества

Сердечно поздравляю Вас с избранием на высокую должность Президента Республики Казахстан! Результаты выборов убедительно показали, что народ Казахстана одобряет курс, которым Вы ведете государственный корабль. Искренне желаю Вам новых больших свершений на этом ответственном посту.

Отрадно осознавать, что Казахстан играет одну из ключевых ролей в деятельности Евразийского экономического сообщества, нацеленного на всемерное развитие многогранного взаимодействия входящих в него государств. Уверен, что Ваше активное участие в работе Межгосударственного Совета ЕврАзЭС позволит эффективно прокладывать путь к оптимальному решению масштабных интеграционных задач.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

БОРИС ПАТОН

Украина ұлттық Ғылым академиясының президенті

Сіздің ел Президентінің жоғары лауазымына қайта сайлануыңызға байланысты менің ықыласты, шын жүректен шыққан құттықтауымды қабыл алыңыз. Дауыс берудің айқындылықтан да артық нәтижесі қазақстандықтардың Сіздің мемлекеттік саясатыңызға деген бүкілхалықтық қолдауын, олардың сүйіспеншілігі мен асқан құрметін дәлелдейді.

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Президент Национальной Академии наук Украины

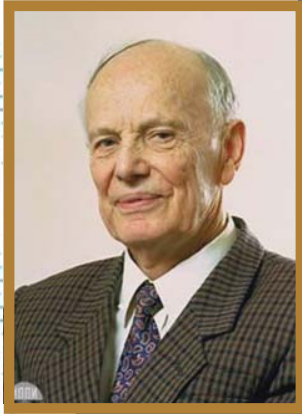
Прошу принять мое горячее, от всей души поздравление с переизбранием Вас на высокий пост Президента страны.

Более чем убедительный результат голосования свидетельствует о всенародной поддержке Вашей государственной политики, о любви и глубоком уважении казахстанцев

Искренне желаю Вам новых замечательных достижений во имя процветания Казахстана и больших успехов в международной деятельности. Уверен, что сотрудничество ученых наших двух стран будет всячески этому содействовать.

Богатырского Вам здоровья, счастья, благоденствия и всего самого доброго!

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 6.12.2005 г.)

ВЛАДИМИР ЛИТВИН

Украина Жоғарғы Радасының Төрағасы

Президент сайлауының қорытындылары сайлаушылардың Қазақстан мемлекетін нығайту, азаматтық қоғамды дамыту, саяси және экономикалық қайта құруларды тереңдету жөнінде жүргізіп отырған Сіздің бағытыңызға деген сенімінің айқын дәлеліне айналды. Халықтың ынта-ықыласы да сондай-ақ Сіздің еліңізде тұрақтылық, бейбітшілік пен берекені қамтамасыз етуге бағытталған күш-жігеріңізге деген қолдаудың айғағы болды. Сіздің орасан зор саяси тәжірибеніз, өмірлік даналығыңыз бен сарқылмас күш-қуатыңыз әлі ұзақ жылдар бойы Қазақстан халқының мүддесі жолында қызмет ететініне сенім білдіремін...

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Председатель Верховной Рады Украины

Результаты президентских выборов стали подтверждением доверия избирателей проводимому Вами курсу по укреплению казахстанского государства, развитию гражданского общества, укреплению политических и экономических преобразований.

Народное волеизъявление стало также свидетельством поддержки Ваших усилий, направленных на обеспечение стабильности, мира и благополучия в стране.

Верю, что Ваше огромный политический опыт, жизненная мудрость и неисчерпаемая энергия еще много лет будут служить интересам казахстанского народа.

Глубоко убежден, что дружественные отношения между нашими странами и народами и в дальнейшем будут развиваться на основе стратегического партнерства и взаимовыгодного сотрудничества.

(Поздравительная телеграмма по случаю государственного праздника – Дня Независимости, Киев, 6.12.2008 г.)

В.П. ЩЕРБАКОВ

Кәсіподақтардың баршаға ортақ конфедерациясының бас хатшысы

ХалықтыкерікбілдірудіңтаңданарлыққорытындыларыӨзотандастарыңыздың Сізге деген аса жоғары сенімі мен құрметін, Сіздің басшылығыңызбен жүргізіліп, елдің тұрақты дамуын, Қазақстанның халықаралық беделінің нығаюын қамтамасыз етіп отырған экономикалық және әлеуметтік өзгерістерге деген қолдаудың дәлелі болды.

Достастық кәсіподақтарында Сізді қарапайым адамдардың мүддесі үшін әлеуметтік саясат жүргізуді дәйектілікпен жақтайтын мемлекет қайраткері ретінде жақсы біледі және құрметтейді...

(Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануымен құттықтап жолдаған жеделхатынан, 2005 жылғы желтоқсан)

Генеральный секретарь Всеобщей конфедерации профсоюзов

От имени Всеобщей конфедерации профсоюзов сердечно поздравляю Вас с избранием Президентом Республики Казахстан.

Впечатляющие итоги народного волеизъявления свидетельствуют о высочайшем доверии и уважении к Вам Ваших соотечественников, поддержке проводимых под Вашим руководством экономических и социальных преобразований, обеспечивающих устойчивое развитие страны, укрепление международного авторитета Казахстана.

В профсоюзах Содружества Вы хорошо известны и уважаемы как государственный деятель, последовательно выступающий за проведение социальной политики в интересах простых людей...

(Из поздравительного письма по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, Москва, 7.12.2005 г.)

МИХАИЛ СААКАШВИЛИ
Президент Грузии

Под Вашим руководством Казахстан достиг феноменальных успехов, стал лидером экономических реформ и образцовой моделью развития для многих государств.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 5.12.2005 г.)

МИХАИЛ КРОТОВ

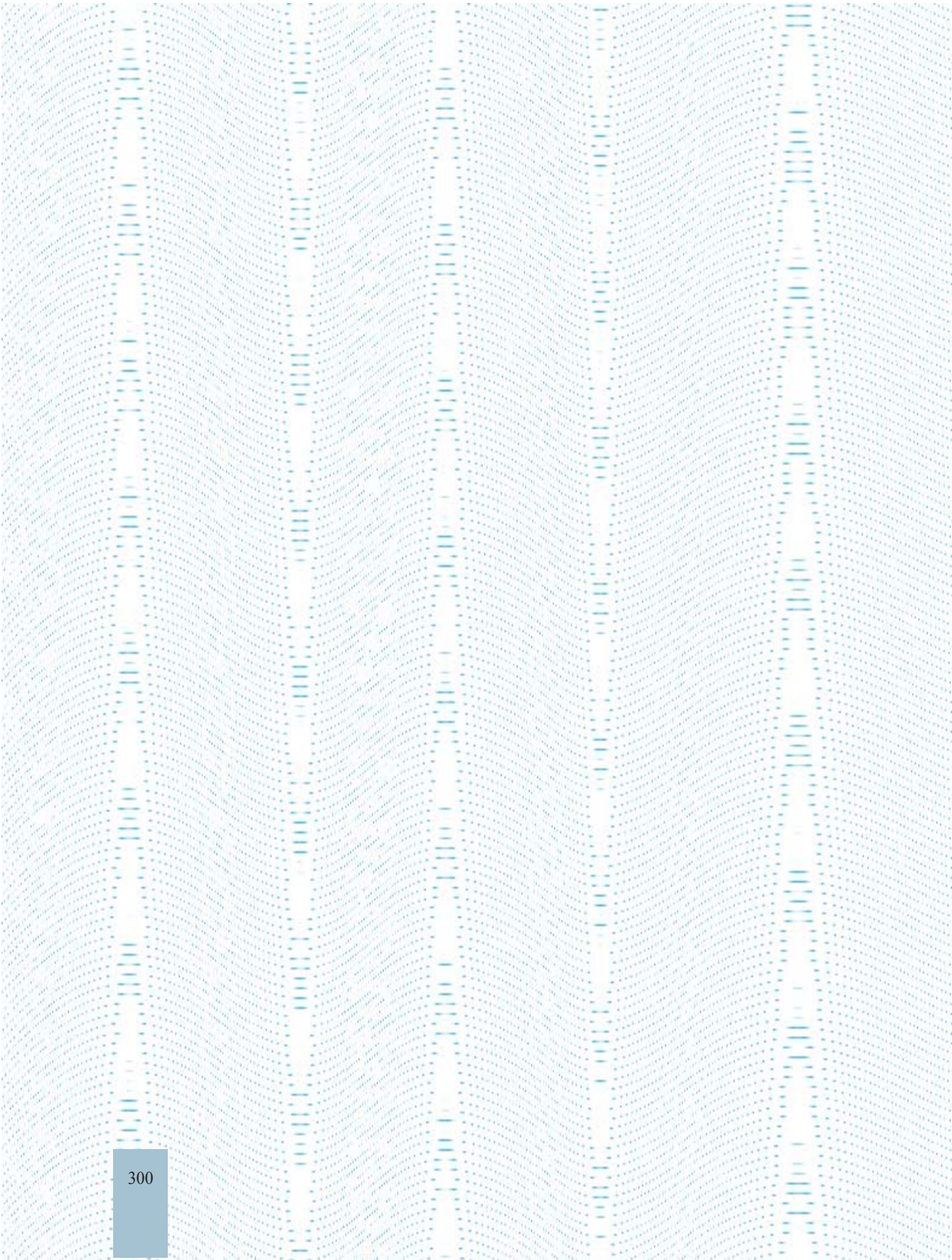
**Генеральный секретарь совета межпарламентской
Ассамблеи СНГ;**

ХАЛЕЛЬ БАКЕНОВ

**Заместитель генерального секретаря МПА СНГ и МПА
ЕврАзЭС**

Парламентарии стран Содружества знают Вас как выдающегося государственного деятеля, много сделавшего для интеграции народов стран СНГ. Уверены, что Ваша деятельность и впредь будет способствовать укреплению и процветанию Казахстана, развитию дружбы между народами стран Содружества Независимых государств.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 9.12.2005 г.)

VIII ТАРАУ

ҚАЗАҚСТАН КӨШБАСШЫСЫ ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАРДЫҢ КӨЗІМЕН

ГЛАВА VIII

ЛИДЕР СТРАНЫ ГЛАЗАМИ КАЗАХСТАНЦЕВ

МҰЗАФАР ӘЛІМБАЕВ

Халық жазушысы, ақын

Даналық даңғыл жолдан бұрылмайды,
Жеңістен қуаныш туындайды.
Халықтың махаббаты Сізге қуат,
Шын сүйген жүрек әсте суынбайды.

*(Н.Ә. Назарбаевтың сайлаудағы жеңісіне арнап жолдаған өлең жолдарынан,
8.12.2005 ж.)*

Народный писатель Казахстана

Мудрый не отступитя от столбовой дороги правды. Ваша победа вселяет в нас чувство радости. Не остывающая в народном сердце искренняя любовь к Вам да придаст Вам энергии!

*(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост
Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)*

ӘБІШ КЕКІЛБАЙҰЛЫ

Жазушы, қоғам қайраткері

Бұл – бүкіл ұлттың жеңісі, барша қазақстандықтардың жеңісі, бәріміздің жеңісіміз! Әлеуметтік саясатты, демократияны, тәуелсіздікті одан әрі нығайту жолындағы жаңа бастамаларыңыз бен жасампаздық еңбегіңізге зор табыстар тілеймін. Ел көсегесі көгере берсін.

(Н.Ә. Назарбаевтың сайлаудағы жеңісімен құттықтап жолдаған құттықтау хатынан 8.12.2005 ж.)

Писатель, общественный деятель

Мы безгранично рады результатам этих особенных и судьбоносных в истории страны выборов Главы государства, прошедших в обстановке высокого политического подъема и небывалой гражданской активности. От чистого сердца поздравляю Вас с тем, что проводимый Вами во всех сферах курс реформ обрел поддержку большинства населения. Это победа всей нации, всех казахстанцев и всех нас.

Да здравствует наша страна и ее всенародно избранный лидер!

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ӘЗІЛХАН НҰРШАЙЫҚОВ

Жазушы

Бұл сайлау тарихи, саяси, экономикалық, моральдық мәні зор аса үлкен оқиға болды. Қазақстан халқының бірлігін, ынтымағын, біртұтастығын бар әлемге паш етті. Алыс-жақын елдер мен ағайындардың бәріне Сіздің кеменгерлігіңізді қапысыз танытты.

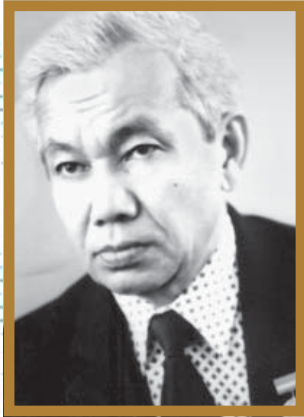
(Н.Ә. Назарбаевтың сайлаудағы жеңісіне орай келіп түскен құттықтау хатынан, 8.12.2005 ж.)

Народный писатель Казахстана

Состоявшиеся выборы стали большим событием исторического, политического, экономического, морального значения. Они продемонстрировали всему миру согласие, единство и сплоченность народа Казахстана и еще раз убедили всех ближних и дальних соседей в том, что Вы – безусловный всенародный лидер. Я горжусь тем, что был одним из миллионов избирателей, отдавших голоса за Вас.

Желаю Вам и впредь с честью возглавлять и вести вперед народ Казахстана, добиваясь на этом пути все новых исторических успехов!

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ЕСКЕНДІР ХАСАНҒАЛИЕВ

Композитор, халық әртісі

Сіздің жеңісіңіз – елдің жеңісі, халықтың жеңісі. Өзіңіз аман болыңыз, Атаме-
кеніміз аман болсын. Тек қана алға!

(Н.Ә. Назарбаевтың сайлаудағы жеңісімен құттықтап жолдаған хатынан, 8.12.2005 ж.)

Народный артист Республики Казахстан

Ваша победа – победа народа, победа страны. Долгих лет Вам жизни и да
здравствовать вместе с нашей страной!

Всегда только вперед!

*(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост
Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)*

ӘБСАТТАР ҚАЖЫ ДЕРЫСӘЛІ

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы, Бас мүфти

Бұл – бастауында Сіз тұрған тәуелсіз еліміз жүргізіп отырған ішкі-сыртқы бейбіт саясатының, сенімі мен көзқарасы әралуан сан ұлт пен ұлыстың, мақсаты мен мүддесі ортақ – жарқын болашаққа бірлесе батыл қадам басқан халықтардың бірлігі мен ынтымағының, достығы мен өзара бауырмалдығының да тамаша жеңісі. Сіздің басқаруыңызбен егеменді Қазақстан әлемнің мықты дамыған елу мемлекетінің қатарына қосылатыны сөзсіз.

(Н.Ә. Назарбаевтың атына келіп түскен құттықтау хатынан, 8.12.2005 ж.)

Председатель Духовного управления мусульман Казахстана, Верховный муфтий

Это - блестящая и бесспорная победа нашего независимого государства, основателем которого являетесь Вы, проводимого нашей страной миролюбивого внутри- и внешнеполитического курса, духа доверия, единства и сотрудничества, объединившего на пути к единым целям и идеалам представителей проживающих в нашей стране многочисленных наций и этносов. Это – залог и гарантия того, что под Вашим руководством независимый Казахстан очень скоро и безо всяких сомнений войдет в число пятидесяти высокоразвитых стран мира.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

МЕФОДИЙ

Астана және Алматы Митрополиті

Сіз егемендіктің бастауында, бүгінгі табыстардың бастауында тұрдыңыз. Бір кездері Сіз қарапайым да айқын мақсаттарды – тәуелсіздік, лайықты өмір, лайықты болашақ мақсаттарын тұжырымдадыңыз және Сіздің бүгінгі айқын жеңісіңіз – бұл Сіз бұған дейін жасап үлгергеннің бәріне деген жанды жауап.

Күшті, ақылман да көреген көшбасшы – ақылман да күшті халықтың, өзінің ұлы өткеніне арқа сүйей отырып, уақыт сынын қорқынышсыз қарсы алатын және болашаққа сеніммен қарайтын халықтың артықшылығы. Сізге қолдау білдіре отырып, Қазақстан рухани келісімге, ізгілікке, өркендеу мен тұрақтылыққа бағыттаған жолды таңдағаны.

(Н.Ә. Назарбаевтың атына келіп түскен құттықтау хаттан, 2005 жылғы желтоқсан)

Митрополит Астанайский и Алматинский

Вы стояли у истоков суверенитета, у истоков сегодняшних успехов. Некогда Вы сформулировали простые и ясные цели – независимость, достойная жизнь, достойное будущее, и Ваша убедительная победа сегодня – это живой отклик на все то, что уже сделано Вами.

Сильный, умный и дальновидный лидер – привилегия умного и сильного народа. Народа, который, опираясь на великое прошлое, без страха встречает вызовы времени и с уверенностью смотрит в будущее. Поддержав Вас, Казахстан свидетельствует о выборе пути, ориентированного на духовное согласие, благоденствие, процветание и стабильность.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ТОМАШ ПЭТА

Архиепископ, Астанадағы Митрополит, Қазақстан Епископтары конфедерациясының төрағасы

Қазақстандық католиктер өз ғибадатымен Сізге қолдау білдіреді. Папа II Иоанн Павелдің Қазақстанға сапарынан кейін біз 2002 жылғы 14 сәуірден бастап Астана қаласындағы Кафедралық соборда Қазақстанның игілігі үшін тәулік бойы ғибадат етуді бастадық.

Жаратқан Ие Сізді Қазақстан халқының рухани және материалдық даму игілігі үшін оған қызмет етудегі Сіздің еңбегіңізге қуат беруін тілейміз.

(Н.Ә. Назарбаевтың атына келіп түскен құттықтау жеделхатынан, 8.12.2005 ж.)

Архиепископ, Митрополит в Астане, Председатель Конференции Епископов Казахстана

Казахстанские католики поддерживают Вас своей молитвой. После визита Папы Иона Павла II в Казахстан, мы начали с 14 апреля 2002 года в Кафедральном Соборе города Астаны круглосуточную молитву во благо Казахстана.

Желаем, чтобы Всевышний укреплял Вас в Вашем труде служения народу Казахстана во благо его духовного и материального развития.

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 8.12.2005 г.)

ДҮНИЕЖҮЗІ ҚАЗАҚТАРЫ ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

Елден тысқары тұратын 5 миллионнан астам қазақтар Сізді тек Қазақстан Республикасының Президенті ғана емес, сонымен қатар, Дүниежүзі қазақтарының Көшбасшысы деп біледі. Сізді нағыз беделді әрі танымал саясаткер ретінде мақтан тұтады.

Сіздің басшылығыңыздың арқасында Қазақстан әлемдегі озық елдермен иық түйістіре дамитынына сенімдіміз.

Астана қаласында өткен Дүниежүзі қазақтарының III құрылтайында 32 елден келген делегаттар Сізді Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы Төралқасының Төрағасы етіп бірауыздан сайлады. Бұл әлем елдеріндегі қазақтар тарапынан Сіздің жүргізіп отырған саясатыңызға деген сенімділікті білдіреді...

(Н.Ә. Назарбаевтың атына келіп түскен құттықтау жеделхаттан, 2005 жылғы желтоқсан)

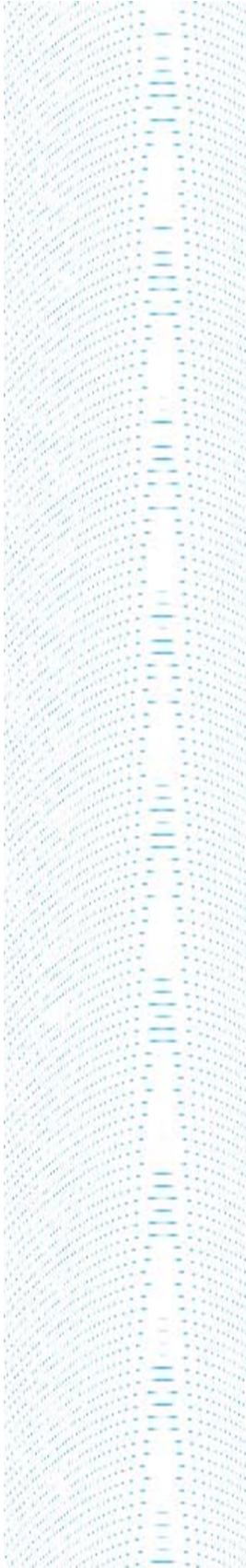
ВСЕМИРНАЯ АССОЦИАЦИЯ КАЗАХОВ

Более 5 миллионов казахов, проживающих за пределами своей страны, считают Вас не только Президентом Республики Казахстан, но и Лидером казахов всего мира. Гордятся Вами как самым авторитетным и выдающимся политиком.

Благодаря Вашему руководству мы уверены, что Казахстан будет и в дальнейшем развиваться наравне с ведущими государствами мира.

На недавно прошедшем в Астане III Всемирном курултае казахов, делегаты из 32 стран, единогласно выбрали Вас Председателем Президиума Всемирной Ассоциации Казахов. Этот факт подтверждает доверие проводимой Вами политике со стороны казахов всего мира...

(Из поздравительной телеграммы по случаю переизбрания Н.А. Назарбаева на пост Президента Республики Казахстан, 14.12.2005 г.)

Мемлекет тарихы институты туралы АҚПАРАТ

Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитетінің «Мемлекет тарихы институты» (МТИ) мемлекеттік мекемесі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 5 мамырдағы № 416 қаулысымен құрылған.

МТИ жанынан Ғылыми, Диссертациялық және Жас ғалымдар кеңестері құрылған. Институтта қазіргі жаңа ғылыми әдебиеттермен жабдықталған кітапхана бар.

Институт «Тарих және саясат» қоғамдық танымдық газеті, «Мемлекет тарихы – История государства, «Тәуелсіз Қазақстан тарихын зерттеудің өзекті мәселелері» бюллетенін шығарады, ғылыми-әдістемелік қалыптасу үдерісін қамтамасыз ету және ақпараттық-талдау мәліметтер банкіні дамыту мақсатында Институт сайты ашылды.

Ұжымның бастамасымен 2009 жылғы 23 қаңтарда «Қазақстанның кәсіби тарихшылары мен қоғамтанушылар Лигасы» қоғамдық бірлестігі құрылды.

Институтта қызметкерлердің кәсіби және ғылыми өсуіне, сондай-ақ кандидаттық және докторлық диссертациялар қорғау үшін барлық қажетті жағдайлар жасалған.

МТИ туралы толық ақпаратты төмендегі мекен-жайдан алуға болады:

*Қазақстан Республикасы, 010000, Астана
Орынбор көшесі, 8 үй
Министрліктер үйі, 14 кіреберіс, 11 қабат
тел.: +7 (7172) 74-01-68
факс: +7 (7172) 74-10-54
[http:// www.memti.kz](http://www.memti.kz)*

УДК 342.5
ББК 67.400.6
К 30

Бұл кітап Қазақстан Республикасының Байланыс және ақпарат министрлігі
Ақпарат және мұрағат комитетінің бағдарламасы бойынша шығарылып отыр

К 30 «КЕМЕҢГЕР». – Бас ред. Б.Ө. ЖАҚЫП – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы»,
ЖШС 2010 – 320 бет.

ISBN 9965-893-42-X

Құрастырушылар:

Жалпы редакциясын басқарған - Бүркітбай АЯҒАН,
тарих ғылымдарының докторы, профессор

Ханкелді Әбжанов - жетекші,
Дархан Байтілеу
Аурика Серубаева

УДК 342.5
ББК 67.400.6

ISBN 9965-893-42-X

© «Қазақ энциклопедиясы», 2010

«ҚАЗАҚ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСЫ»

Редактор – Н.КЕРЕЙҰЛЫ
Көркемдеуші дизайнер – С.ҚАСЫМОВ
Корректор – М.БАЙЛЕНОВА

Терім, беттеу және түрлі түсті суреттерді түстерге бөлу жұмыстары
«Қазақ энциклопедиясы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің
компьютерлік-баспа орталығында атқарылды.
Басып шығаруға 13.05.2010 ж. қол қойылды.
Пішімі 70×90 1/16. Офсеттік баспа.
Есептік б.т. 20,0 Таралымы 2000 дана.
Тапсырыс № 4073

Қазақстан Республикасы
Байланыс және ақпарат Министрлігінің
«Қазақ энциклопедиясы» ЖШС.
050035, Алматы қаласы, 8-ықшамаудан, 19^а үй.

Тапсырыс берушінің файлдарынан
Қазақстан Республикасы «Атамұра корпорациясы» ЖШС-нің
«Полиграфкомбинатында» басылды.
050002, Алматы қаласы, М.Мақатаев көшесі, 41.

ISBN 9965-893-42-X

9 789965 893421